
Til: ens@ens.dk
Cc: krsb@ens.dk, CLKJ@ens.dk
Fra: Morten Therkildsen (mth@renodjurs.dk)
Titel: 2022-21741
Sendt: 05-10-2022 11:22
Bilag: image002.png; image003.png;

Til Energistyrelsen

Vi sender hermed hørings svar til udkast til "Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser":

Det fremgår af § 5, stk. 2, at for genbrugsområder, der er etableret før 1. januar 2023, skal kommunalbestyrelsen senest 1. juli 2023 vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder i overensstemmelse med §§ 3 og 4.

Reno Djurs etablerede i 2014 en ordning, der opfylder betingelserne i § 3. Da ordningen efter § 3 således allerede er vedtaget og etableret, er det ikke muligt for kommunalbestyrelsen at inddrage offentligheden i overensstemmelse med § 4, da § 4 eksplicit fastslår, at inddragelsen skal ske før vedtagelse af en ordning. Vi tvivler på, at det er et politisk ønske, at en allerede eksisterende og i øvrigt velfungerende ordning skal "genvedtages".

Vi tillader os i øvrigt at bemærke, at udkastets bestemmelser om inddragelse af offentligheden ikke er forudsat i den politiske aftale om "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi".

Med venlig hilsen

Morten Therkildsen
direktør

**RENO
DJURS**

Nymandsvej 11
8444 Balle

Tlf. 87 59 77 77
renodjurs.dk

Fra: Karen Steffensen Bach <krsbh@ens.dk>

Sendt: 3. oktober 2022 20:24

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og ny affaldsaktørbekendtgørelse

Kære høringsparter

Hermed sendes udkast til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny affaldsaktørbekendtgørelse i offentlig høring. Vedhæftet er høringsbrev samt bekendtgørelserne, herunder med synlige ændringer. Materialet kan også tilgås fra <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66871>.

Hørings svar sendes til Energistyrelsen på e-mailadresse ens@ens.dk med kopi til krsb@ens.dk og clkj@ens.dk med angivelse af journalnummer 2022-21741 i emnefeltet. **Fristen for hørings svar er udgangen af mandag den 31. oktober 2022.**

Med venlig hilsen / Best regards

Karen Steffensen Bach

Fuldmægtig

Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell
E-mail

+45 33 95 51 18
krsbh@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Til: ens@ens.dk
Cc: krsbh@ens.dk
Fra: Inge Banke (ingba@holb.dk)
Titel: Journalnummer 2022 - 21741. Holbæk Kommunes bemærkninger til forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser
Sendt: 11-10-2022 12:28
Bilag: image001.jpg; image002.png; image003.png; image004.png; image005.png;

Til Energistyrelsen
cc. Karen Steffensen Bach

I forbindelse med implementering af Klimaplanen 2020 skal Holbæk Kommune sikre, at reglerne ikke modvirker den fortsatte beskæftigelse, som i dag udføres i henhold til servicelovens § 103 om "beskyttet beskæftigelse". Hvis denne beskæftigelse ophører, som følge af Klimaplanen, vil det også, som konsekvens, betyde mindre genbrug og genanvendelse imod Klimaplanens formål.

Baggrunden for dette høringssvar:

Bestemmelsen i servicelovens § 103 fastlægger, at kommuner har pligt til at anvise/visitere beskæftigelse til borgere over 18 år med udviklingshandicaps (voksen handicapområdet). Tilbuddene er centreret om den socialpædagogiske indsats via ansatte kommunale medarbejdere.

Borgergruppen omfattet af § 103 i serviceloven er meget bred. Derfor er de anviste tilbud tilrettelagt efter det konkrete behov hos den enkelte borger. I Holbæk Kommune er et af § 103-tilbuddene mulighed for at være beskæftiget i "Kommune Kram".

Tilbuddet, Kommune Kram har eksisteret i ca. 20 år. Tilbuddet beskæftiger 35-40 borgere med diverse udviklingshandicaps. Alle arbejder med genbrug. Derfor dette høringssvar, idet Holbæk Kommune skal sikre sig, at beskæftigelsestilbuddet kan fortsætte efter ikrafttræden af de nye regler, som følge af Klimaplanen 2020.

I betænkningens bemærkninger er anført, at der vil blive fastsat regler om overdragelse til: visse kommunale institutioner, hvis genstandene bruges til lærings- og udviklingsformål.

Holbæk Kommune ønsker at gøre opmærksom på, at visse kommunale institutioner med lærings- og udviklingsformål bør forstås så bredt, at tilbud oprettet i henhold til servicelovens § 103 er omfattet. Det vil sige, at det sikres, at arbejdsopgaver med genbrugseffekter til særligt udviklingsformål, er indeholdt i reglerne og beskæftigelsen iht. § 103 derved kan fortsætte uændret.

Arbejdsopgaver i § 103-tilbuddet hos Kommune Kram:

at afhente genbrugseffekter doneret direkte til Kommune Kram i deres container placeret på den lokale genbrugsplads, evt. tillige tage affald fra øvrige containere på genbrugspladsen
at sortere og kvalificere genbrugseffekter,
at sætte enkelte genbrugseffekter i en bedre stand, og
at sælge genbrugseffekterne i Kommune Krams butik. Herunder er der arbejdsopgaver som kundebetjening, butiksopsætning, rengøring, og kassebetjening. De usolgte effekter bringes tilbage til genbrugspladsen.

Det bemærkes, at Kommune Krams tilbud for voksne borgere med handicaps ikke kan sammenlignes med en kommunal genbrugsbutik med salg af affald indsamlet på en genbrugsplads, idet formål og målgruppen for ansatte/beskæftigede er usammenlignelig.

Holbæk Kommune vil gerne uddybe høringssvaret. Henvendelse herom kan rettes til Inge Banke, ingba@holb.dk

Med venlig hilsen

Inge Banke

Chefkonsulent
Telefon: 72367558
E-mail: ingba@holb.dk

Holbæk Kommune

Vækst og Bæredygtighed • Sekretariat
Kanalstræde 2 • 4300 Holbæk

Høringssvar fra Gentofte Kommune til bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser

Baggrund for Gentoftes høringssvar:

Job-, Aktivitets-, og Kompetencecentret i Gentofte opstartede i 2012 et projekt for psykisk sårbare borgere i samarbejde med Gentofte genbrugsstation. Formålet med projektet er, at skabe beskyttede arbejdspladser efter servicelovens § 103.

Projektet rummer på nuværende tidspunkt 21 borgere, der alle har diagnoser indenfor det psykiatriske område som f.eks. skizofreni, angst og depression. Borgerne i projektet indsamler ugentlige genbrugseffekter fra et område på genbrugsstationen, hvorefter de fragtes til projektets egen genbrugsbutik.

I genbrugsbutikken afsættes alle genbrugseffekterne og alle arbejdsområder i butikken besættes af de psykisk sårbare borgere. Udover de psykisk sårbare borgere arbejder der tre personaler, som alle er pædagogisk uddannede.

Effekt af bekendtgørelsen:

På nuværende tidspunkt har Gentofte Kommunes projekt førsteret, til de varer som indleveres til genbrug. Hvis det nuværende udkast til bekendtgørelse besluttet vil det medføre, at projektet først vil få mulighed for at afhente varer når alle andre, inklusiv privatpersoner, har vurderet at effekterne hverken er salgs- eller brugbare.

Ovenstående vil åbenlyst medføre, at butikken ikke længere kan drives, da der ikke længere vil være adgang til effekter der har relevans for videresalg. Dermed vil et projekt, der både understøtter genbrugstanken og psykiatrien, skulle lukke og i Gentofte vil 21 psykisk sårbare borgere miste deres daglige beskæftigelse og sociale indhold.

Udover Gentofte er der flere andre kommuner som driver lignende projekter og antallet af særligt sårbare mennesker som rammes negativt af den kommende bekendtgørelse, vil være væsentligt større.

Forslag til ændring:

Vi foreslår, at kommunale projekter som rummer særligt sårbare målgrupper, herunder psykisk sårbare, sidestilles med private aktører i adgangen til færdigt genbrugs genstande. Yderligere kan tilføjes, at den enkelte kommune ikke bør profitere økonomisk af projektet og at et eventuelt overskud f.eks. skal doneres til frivillige organisationer.

På Vegne af Gentofte Kommune, Handicapområdet

Funktionsleder på Job-, Aktivitets, og Kompetencecenteret

Troels Malthe Pedersen

Til: ens@ens.dk
Cc: krsbh@ens.dk
Fra: Finn Junge Nielsen - Proces- & Kemiteknik ApS (proceskemi@pc.dk)
Titel: Høringssvar angående: Udkast til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser
Sendt: 24-10-2022 14:22
Bilag: image003.png;

Til Energistyrelse.

Umiddelbart forekommer dette udkast til bekendtgørelse at være ganske mangelfuldt på nogle områder. Gennemlæsning giver flere spørgsmål end svar, og formuleringerne er så vage, så det er "elastik i metermål".

Umiddelbart mangler vi en forståelse af, om lovgiverne/ENS egentlig mener, at private skal have en ordentlig chance for at nyttiggøre brugbare genstande.

Så længe der ikke stilles kvantitative krav til kommunerne, bliver der ikke megen privat genbrug, idet formulering som f.eks.

- "kan overtage genbrugsgenstande"
- "hvis private aktører forinden har haft reel mulighed for at overtage genbrugsgenstandene vederlagsfrit"

er for løse til at sikre private aktører, som gerne vil direkte genbrug.

Bekendtgørelsen bør beskrive, hvordan private aktører "har ret til at overtage" tingene, idet det skal sikres, at kommunalt ansatte ikke kan udøve uretmæssig forskelsbehandling på, hvordan eller hvilke genbrugsgenstande, der tilfalder hvilke private aktører (inklusive dem selv).

Det er et åbent spørgsmål, om enhver privat aktør må erhverve enhver genstand, som stilles gratis til rådighed.

Skal det være op til kommunalbestyrelserne at beslutte, om pladsfolkene f.eks. skal kunne nægte en privat aktør at erhverve en genstand, fordi man (subjektivt) mener, andre skal have den genstand - eller er irriteret på f.eks. enkeltpersoner, som sanker metaldele?

Personligt kender undertegnede en ordning, hvor én privat aktør har fået lov til at anvende et overdækket skur til indsamlede effekter, som ingen andre private aktører må erhverve genstande fra, altså en klar favorisering.

Alle andre private aktører er henvist til de relativt få ting, som bliver lagt på nogle interimistisk opstillede borde, hvor genstande bliver udsat for vejrets luner. Emballager af pap bliver våde og ødelagte. Pladsfolkene kan ikke tage sig af afdækning ved regn etc.

Vi mener ikke, det skal det være tilladt for kommunen at favorisere f.eks. ved at indrette flere "afdelinger", hvortil ikke alle private aktører har ret og adgang.

Som definitionen §2 4) nævner "genbrugsområder på de enkelte kommunale genbrugspladser", åbnes der for, at genbruget for private aktører iflg. bekendtgørelsen kan inddeles i flere, adskilte områder.

Hvis det er intentionen med definitionens formulering, foreslås det, at der beskrives en kvalitet af genbrugsområderne, som sikrer lighed.

Hvis det ikke er intentionen, foreslås, at der kun skal indrettes ét fælles område, som er beskyttet mod vejr og vind.

Det er også et åbent spørgsmål, hvordan genbrugsgenstande bliver udvalgt og stillet til rådighed for direkte genbrug.

Udkast til "Bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser" giver private aktører adgang til at aflevere genbrugsgenstande. Den beskriver heller ikke, hvorledes genbrugsgenstande udvælges - kun at private kan aflevere.

Betyder det, at de afleverede genstande skal gøres tilgængelige? Og betyder det, at hvis de private ikke afleverer præcist på genbrugsområdet, da er genstandene ikke genbrugelige? eller tilgængelige for andre private aktører?

Magelighed vil i det tilfælde betyde, at meget genbrugeligt ikke bliver stillet til rådighed.

Hvem bestemmer hvilke genstande, der gives private aktører adgang til?

Er det

- Den private afgiver (tidligere ejer/indleverer)?
- Er det den enkelte private aktør, som (selv) finder/ser en genbrugelig genstand blandt det indsamlede på genbrugspladsen?
Hvis genbrug skal maksimeres, må bekendtgørelsen give adgang til at genbruge, hvad private aktører finder genbrugeligt.
Erfaring viser, at kommunerne ikke er klar over, hvilke materialer, der er genbrugelige eller genanvendelige.
- Eller er det kommunalt ansatte (f.eks. pladsfolkene)?
Hvis det er ansatte, tillades deres egen sankning af værdifulde genstande (f.eks. metaller) - og dermed tyveri fra egen arbejdsgever.
Må de kommunalt ansatte tilegne sig disse genstande?
Hvis ja, er der ikke særligt mange muligheder for private aktører, som jo skal begive sig afsted for at checke udvalget eller tilfældigt kommer forbi i anledning af indlevering. Det gør ordningen problematisk.
Hvis nej, bør de ingen privat interesse have i at forhindre private aktører i at erhverve genstandene

Vi foreslår, at private aktører med CVR-numre tillades adgang til at genbruge de genbrugsgenstande, som de ønsker fra de kommunale genbrugspladser.

Det vil kunne give meget mere genbrug.

Med håb om, at vores bemærkninger må give anledning til ændringer og konkretiseringer.

Med venlig hilsen/ Vänliga Hälsningar/ Mit freundlichen Grüßen

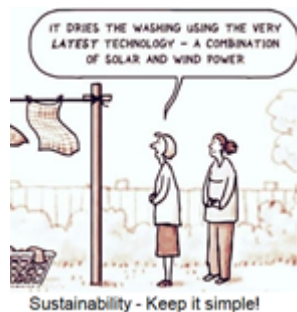
Finn Junge Nielsen

Proces- og Kemiteknik ApS

Brudedalen 3, DK-3520 Farum

Denmark

+45 28 29 00 00

Notat

26. oktober 2022
Sagsnr. 21/116
Dok. nr.
Initialer OHLN

Hørings svar til forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugs- Side 1 af 2 genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny hovedbekendtgørelse af affaldsaktørbekendtgørelsen

Til Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Kopi til krsbh@ens.dk

Energistyrelsen har den 3. oktober 2022 sendt bekendtgørelse om afsætning af genbrugs genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny hovedbekendtgørelse af affaldsaktørbekendtgørelsen i offentlig høring med frist for afgivelse af høringssvar den 31. oktober 2022.

ARC står for driften af 10 genbrugspladser i vores 5 ejerkommuner København, Frederiksberg, Hvidovre, Tårnby og Dragør, hvor der udfoldes en bred vifte af forskelligartede aktiviteter vedrørende direkte genbrug.

ARC er positive over for bekendtgørelsernes formål og den overordnede implementering af bestemmelserne, der giver mulighed for at tilpasse aktiviteterne efter de lokale forhold, herunder pladsforhold og interesse for materialer. Selv inden for det begrænsede geografiske område, som ARCs ejerkommuner udgør, er der stor spændvidde i hvad der afleveres, nærhed til borgere, anvendelse af transportmidler og organisering af genbrugsaktiviteter, hvilket smitter af på, hvordan genbrugsområderne bedst indrettes.

ARC deltager gerne i den fremadrettede dialog om genbrugsområder.

ARC har følgende bemærkninger til bekendtgørelsernes enkelte dele:

Bekendtgørelse om afsætning af genbrugs genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser

- Ad § 2, stk. 1, nr. 1: Definition af genbrug er iht. affaldsbekendtgørelsen "enhver operation, hvor produkter eller komponenter, der ikke er affald, bruges igen til samme formål, som de var udformet til." Det kan imidlertid være vanskeligt at afkode, hvad formålet med nogle genstande oprindeligt har været, mens ikke desto mindre være affaldsminimerende at give mulighed for direkte genbrug, hvis genstanden fremadrettet uden yderligere forberedelse kan indgå som erstatning for nye produkter. Det kan f.eks. vedrøre et rør eller stykke træ, hvor det er mindre afgørende om træstykket oprindeligt har været gulv, hvis det kan anvendes umiddelbart til andet formål.
- Privat aktører er iht. § 2, stk. 1, nr. 5 ikke helt eller delvist ejet af offentlige myndigheder. Der gøres opmærksom på, at staten som offentlig myndighed er ejer af flere større og i flere tilfælde børsnoterede virksomheder, som dermed udelukkes fra adgang til genbrugsområder, hvilket synes u hensigtsmæssigt. Desuden ses det som uden for rammerne af klimaplanen, at selvejende institutioner diskrimineres, hvis de drives med væsentlig offentlig indflydelse, hvilket stiller dem dårligere end skoler og børnehaver jf. § 3 stk. 3.

- Ift. § 3 stk. 3 foreslås i øvrigt, at institutioner ikke afgrænses til skoler og børnehaver, men også kan rumme øvrige institutioner, f.eks. øvrige offentlige institutioner eksempelvis institutioner rettet mod omsorg, pleje, vuggestuer, integrerede institutioner m.v.
- I forhold til vedtagelse af ordningen og inddragelse af offentligheden iagttages, at den foreslåede § 4 stk. 3 fastlægger, at afsætningen *skal ske i overensstemmelse med den vedtagne ordning*.

Hertil bemærkes, at bestemmelsen vurderes at være overflødig og foreslås derfor slettet, da kommunen uanset er bundet af egne beslutninger. I affaldsbekendtgørelsen er til sammenligning ikke bestemmelse om, at vedtagne planer skal følges.

En præcis bestemmelse kan være uhensigtsmæssig fastlåsende, hvis der er særlige omstændigheder eller en økonomisk ramme, som overskrides. Der kan også være behov for at afvige fra den vedtagne ordning i en overgangsperiode f.eks. ved manglende interesse eller mulighed for afsætning. Konsekvensen hvis bestemmelsen ikke slettes, kan være, at ordningerne bliver meget overordnet beskrevet eller med undtagelser, hvilket kan udvande indholdet og dermed svække interessen.

Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.

- I forhold til affaldsaktørbekendtgørelsens § 17 stk. 7 og § 19 stk. 1, konstaterer ARC, at *både husholdninger og virksomheder skal betale gebyr for aflevering af genbrugsgenstande på genbrugsområder*, og at betalingen er et element i den øvrige gebyrfastsættelse og opkrævning. Betalingen for ydelsen er i den henseende parallel med, at der sker en samlet betaling pr. besøg (eller evt. abonnement) og ikke afregnes efter konkret vægt eller pr. fraktion. Med Energi styrelsens løsning ses der ikke udfordring vedr. krydssubsidiering.
- For at øge mængderne til genbrugsområder på genbrugspladser foreslås mulighed for at inkludere genstande, der er indsamlet i forbindelse med f.eks. storskrald.

Til Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til
krsbh@ens.dk

Kopi til Miljøministeriet sendt pr. e-mail til
joerg@mim.dk og perhl@mim.dk

Københavns Kommunes bemærkninger til høring over forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugs-genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny hovedbekendtgørelse af affaldsaktørbekendtgørelsen, Energistyrelsens j. nr. 2022-21741

Energistyrelsen har den 3. oktober 2022 sendt forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til affaldsaktørbekendtgørelse i høring med frist for bemærkninger den 31. oktober 2022. Københavns Kommune takker for muligheden for at kommentere høringsudkastene.

Afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser

Københavns Kommune bakker op om at give private aktører mulighed for vederlagsfrit at overtage genstande afleveret i genbrugsområder på kommunale genbrugspladser.

Fleksibilitet til indretning af og afsætning fra genbrugsområder

Kommunen bakker derudover op om den fleksibilitet, som forslaget giver kommunen til at vurdere, hvordan indretning og afsætning mest hensigtsmæssig skal foregå på den enkelte genbrugsplads og for den enkelte materialestrøm.

Københavns Kommune har etableret en række initiativer på kommunens genbrugspladser, hvor borgerne kan aflevere genbrugsgenstande, som herefter stilles til rådighed for forskellige private aktører. Erfaringen viser, at dette sikrer mest muligt genbrug.

27-10-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 15354

Dokumentnummer i F2
59519

Sagsnummer eDoc
2022-0315427

Plan, Analyse, Ressourcer og CO2-
reduktion

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Genbrugsområder placeret flere steder på den enkelte genbrugsplads
Københavns Kommune er glade for, at de foreslåede regler giver mulighed for at have flere forskellige gebyrfinansierede genbrugsområder på den enkelte genbrugsplads, da det gør det nemt for borgerne at aflevere genstande til genbrug, hvilket højner genbruget.

Vederlagsfri afsætning til kommunale institutioner

Det følger af den foreslåede § 3, stk. 3, i bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser, at kommunerne kan vedtage en ordning, der giver kommunale og private skoler og børnehaver adgang til genbrugsgenstande før eller samtidig med private aktører. Københavns Kommune bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis adgangen til at give adgang til genbrugsgenstandene udvides til andre typer kommunale institutioner. Det kunne fx være kommunale institutioner, der kan have som opgave at facilitere, at genbrugsgenstande overdrages til hjemløse, der skal indrette en bolig, men som ikke selv har ressourcerne til at benytte genbrugspladsernes delezoner.

Ansvar for genbrugsgenstande

Københavns Kommune opfordrer til, at Energistyrelsen/Miljøstyrelsen udarbejder en vejledning om, hvordan kommunerne skal forholde sig til spørgsmål om ansvar, når genstande, der er afleveret på genbrugsområderne, afsættes vederlagsfrit til private aktører, hvad enten det er et vindue (med eller uden PCB), en vaskemaskine eller lignende.

Genbrugsområder bør ikke være geografisk afgrænset til genbrugspladser

Københavns Kommune finder det afgørende, at det ikke er den geografiske/fysiske afgrænsning, der er afgørende for, om en genbrugsaktivitet kan gennemføres for takstmidler, men at selve ordningen for genbrugsgenstande også bør kunne foregå på andre lokaliteter end på genbrugspladsen. Der er i Københavns Kommune på og i forlængelse af genbrugspladserne og på andre lokaliteter allerede iværksat en række velfungerende initiativer, der bidrager til at øge genbruget.

Vederlagsfri afsætning af storskrald fra genbrugsområderne

Muligheden for at genbruge bør ikke afhænge af, om borgerne har skilt sig af med deres storskrald i deres storskraldsordning eller på genbrugspladsen. Københavns Kommune bemærker derfor, at det vil være en fordel, hvis genstande, der er indsamlet som storskrald, også kan afsættes vederlagsfrit via genbrugsområderne på genbrugspladserne.

Det er Københavns Kommunes erfaring, at en væsentlig del af de brugbare genstande fra storskraldet ikke har en tilstrækkelig salgsværdi til afsætning via andre kanaler end genbrugspladsernes delezoner. Afsætning via genbrugspladsernes delezoner kan derved sikre, at store

mængder affald flyttes op i affaldshierarkiet fra genanvendelse og forbrænding til genbrug.

Markedspriser

Københavns Kommune vurderer, at det er afgørende for at sikre høj genanvendelse af erhvervsaffald, at virksomheder kan vælge kommunens affaldsordning. Kommunen bakker derfor op om, at bekendtgørelsen åbner for denne mulighed.

Begrænsningen om mængde svarende til en husholdnings

Københavns Kommune bakker op om, at der gives kommunerne en vis fleksibilitet til at fortolke mængdebegrebet. Københavns Kommune bemærker dog, at det vil gavne de mindre virksomheder og de borgere, der bor i blandet bolig og erhverv, hvis begrænsningen kan lempes yderligere. Andre kommuner har, indtil de nye regler trådte i kraft, tilbudt virksomheder beliggende i ejendomme med både husholdninger og virksomheder, at de kunne aflevere genanvendeligt affald, i det omfang, at dette ikke medførte, at der skulle tømmes oftere, end der blev gjort i husholdningsordningen. Denne form for ordning vil være at foretrække, da det sikrer, at de fleste små virksomheder i ejendomme med både husholdninger og virksomheder kan benytte en kommunal ordning til gavn for den samlede ejendom, de bor i, hvilket også vil medvirke til færre konflikter mellem beboere og erhverv i ejendommene, og give mindre tung og klimabelastende trafik i gaderne. Derudover oplever Københavns Kommune, at virksomheder har udfordringer med at finde private transportører, der ønsker at indgå aftaler om indsamling af fx plast og mad- og drikkekartonaffald, fordi behandlingsprisen er høj eller markedet for behandling af dette affald endnu er meget begrænset. Det vil derfor løse virksomhedernes udfordring og gavne genanvendelsen, hvis kommunen kan tilbyde virksomhederne indsamling af større mængder af dette affald, når der indføres krav om markedspris for ydelsen.

Frist for opkrævning af markedspriser

Københavns Kommune finder, at 1. januar 2023 er en meget kort frist til at være på plads med en juridisk holdbar opkrævning af en pris svarende til markedsprisen, og kommunen opfordrer til, at der indsættes en senere frist for opkrævning af markedspris, fx 1. juli 2023. Høringsmaterialet er udsendt kun 12 dage før fristen for godkendelse af de kommunale budgetter for 2023, hvor takstbladet for de kommunale ydelser, herunder affaldsgebyrerne, indgår. Vejledning om fastsættelse af markedspriser fra Forsyningstilsynet er udsendt den 16. september 2022, dvs. efter, at kommunerne har udarbejdet takstbladet og skrevet den indstilling, der skal muliggøre politisk stillingtagen. De nye regler kræver dermed, at allerede udarbejdet materiale skal revideres og godkendes. Politisk vedtagelse forudsætter en forankring i en gældende - dvs. den kommende - bekendtgørelse, nye beregninger og ordentlig sagsforberedelse før fremlæggelsen. Københavns Kommune har sat

forberedelserne i gang, men det vil ikke være muligt at nå gennem forløbet før 1. januar 2023.

Overskud i erhvervsordningen

Københavns Kommune finder, at det bør tydeliggøres, hvad kommunen skal gøre med et overskud i ordningen.

Venlig hilsen

Karsten Biering Nielsen
Vicedirektør

Valby, 28. oktober 2022

Høringsvar – journalnr. 2022 – 21741

Til: Energistyrelsen

Sendt til ens@ens.dk krsbh@ens.dk

Høringsvar vedr. Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser

APPLiA Danmark (og Consumer Electronics Danmark) takker for muligheden for at afgive høringsvar til bekendtgørelsen.

Vi repræsenterer producenter og importører af såvel hvidevarer, små elektriske husholdningsapparater som forbrugerelektronik (se medlemsliste nederst).

APPLiA ønsker – hvad turde være offentlig kendt – minimum samme brugslevetid for hvidevarer og forbrugerelektronik som i dag og gerne, når muligt, forøgede brugslevetider.

Vi støtter derfor principielt tiltag, der fremmer genbrug af genbrugsegnete produkter samt øget effektivitet i genanvendelse af komponenter, når produktet i sidste ende skrottes.

Derfor støtter vi også hovedtanken i bekendtgørelsen og vil med glæde se, at det fremover fra kommuner og andre aktører kommunikeres mere tydeligt til borgerne, at der er to veje, når et produkt har udtjent sin levetid: genanvendelse eller genbrug.

Vi er i det foreliggende udkast til bekendtgørelse meget bekymrede over, at der ikke tages højde for de særlige regler, der gælder for elektronik og hvidevarer – produkter, der må formodes at være attraktive og have værdi i et genbrugsmarked.

Disse produkter er underlagt et producentansvar, der har været gældende siden 2005. De kan – blandet andet, men ikke udelukkende af sikkerhedsgrunde – ikke håndteres frit i forbindelse med overgangen fra den primære forbruger til genbrug. De kan med andre ord ikke indgå i de kommunale genbrugsaktiviteter, fx byttehjørner, uden at der tages stilling til producentansvaret. Sker dette ikke, skabes et nyt, gråt marked.

Vi er forbløffede over, at udkastet til bekendtgørelse ikke nævner dette og ikke tager højde for dette. Vi går ud fra, der er tale om en forglemmelse. Dette bør helt naturligt skrives ind i den endelige version.

Elektronik og hvidevarer skal håndteres i genbrugsstrømmen, men kommunerne må ikke "gå længere end formålet tilsiger". Dette fremgår af Ankestyrelsens afgørelse af 28. juni 2017, hvorfra her citeres:

"Det er desuden Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner er berettigede til at tage imod genbrugsgenstande, herunder elektrisk og elektronisk udstyr, når det sker som en naturlig afrunding af kommunens opgaver på affaldsområdet, herunder opgaven med at forebygge affald.

Kommunerne må i denne forbindelse ikke gå længere, end formålet tilsiger. Det betyder blandt andet, at en kommune ikke må forsøge at fremme, at borgerne overdrager genbrugsgenstande til kommunen i stedet for til andre aktører på markedet for genbrugsvarer.

Det er endvidere Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner kan sælge genstandene til private og erhvervsdrivende med henblik på, at genstandene genbruges. Salget skal ske til markedspris".

Vi ønsker derfor ovenstående lagt til grund for de kommende genbrugsområder/byttehjørner.

Skal der ske et videresalg af fx vaskemaskine, strygejern eller TV-skærm, skal dette produkt efterses af en certificeret aktør og sælges af en af de virksomheder, der allerede i dag opererer på genbrugsmarkedet for elektronik og hvidevarer. Dermed stilles køberen af det genbrugte produkt korrekt i forhold til både sikkerhed og reklamationsret – og dermed sikres **øget genbrug i en tryk ramme**, hvilket både bør være producenters, forbrugeres og samfundets mål.

Vi håber på forståelse for synspunktet og er klar til en dialog herom.

Venligst

Henrik Egede

Direktør, APPLiA Danmark / Consumer Electronics Danmark

APPLiA Danmark repræsenterer:

BSH Hvidevarer A/S, Candy Hoover Oy, De Longhi Scandinavia AB, Eico A/S, Electrolux Home Products Denmark A/S, F&H Group A/S, Gorenje Group Nordic A/S, Gram A/S, Groupe SEB Denmark A/S, Grundig Nordic, JG Silverline, KitchenAid Europa Inc., Melitta Nordic A/S, Miele A/S, Moccamaster Nordic, Nespresso Denmark, Nilfisk Danmark, Samsung Electronics Nordic AB, SMEG Nordic AB, Thermex Scandinavia A/S, Whirlpool Nordic A/S, Wilfa Danmark A/S samt Witt A/S.

APPLiA Danmark repræsenterer også Consumer Electronics Danmark. Følgende virksomheder deltager i branchesamarbejdet omkring Consumer Electronics Danmark:

Harman/Kardon, Panasonic Nordic, Samsung Electronics AB, Sony Nordic, TCL Nordic, TP-Vision, Yamaha Music

Høringssvar Forsyningstilsynet.

Modtaget pr. e-mail d. 31. oktober 2022

Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører

m.v.¹⁾

I medfør af § 7 b, § 44, stk. 1 og 4, § 45, stk. 2 og 5, § 46 a, § 46 b, § 48, stk. 4 og 8, § 48 a, stk. 4, § 48 d, § 49 b, stk. 3, § 49 c, stk. 3 og 4, § 49 d, stk. 4, § 49 f, stk. 3, § 49 g, stk. 4 og 5, § 50 d, stk. 2-4, § 73, stk. 1, § 80, stk. 1 og 2, § 92 og § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022, som ændret ved lov nr. 898 af 21. juni 2022, og § 3, stk. 4, i lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter håndtering af affald, der ikke er reguleret af anden lovgivning, regulativer om affald, ordninger for affald, gebyrer for affald, anvisning af affald, anmeldelse af affald, benchmarking af affaldsbehandlingsanlæg m.v.

Stk. 2. Bekendtgørelsen har tæt sammenhæng med bekendtgørelse om affald, og der henvises derfor til denne.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Affald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 2) Affald egnet til materialenyttiggørelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 3) Affaldsbehandlingsanlæg: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 4) Affaldsfraktion: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 5) Affaldsproducent: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 6) Affaldstype: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 7) Affaldstransportør: Som defineret i bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- 8) Anden endelig materialenyttiggørelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 9) Anvisningsordning: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 10) Behandling: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 11) Benyttelsespligt: Pligt til at
 - a) anvende en indsamlings- eller anvisningsordning fastsat i et regulativ eller
 - b) følge kommunalbestyrelsens konkrete anvisninger om håndtering af affald, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning.
- 12) Bortskaffelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 13) Deponeringsanlæg: Som defineret i bekendtgørelse om deponeringsanlæg.
- 14) Deponeringsegnede affald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.

¹⁾ [Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver, EU-Tidende 2008, nr. L 312, side 3, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv \(EU\) 2018/851 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald, EU-Tidende 2018, nr. L 150, side 109, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006, nr. L 376, side 36, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse, EU-Tidende 2003, nr. L 156, side 17.](#)

- 15) Emballage: Emballage som defineret i bekendtgørelse om visse krav til emballager.
- 16) Erhvervsaffald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 17) Farligt affald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 18) Forbehandling: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 19) Forberedelse med henblik på genbrug: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 20) Forbrændingseget affald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 21) Forhandler: Som defineret i bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- 22) Genanvendeligt affald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 23) Genanvendelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 24) Genanvendelsesanlæg: Anlæg, hvorpå der foretages genanvendelsesoperationer.
- 25) Genbrug: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- 26) Genbrugsgegenstand: Som defineret i bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser.
- 27) Genbrugsområde: Som defineret i bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser.
- ~~286~~) Husholdningsaffald: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~297~~) Håndtering: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~3028~~) Indsamling: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~3129~~) Indsamlingsordning: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~320~~) Indsamlingsvirksomhed: Som defineret i bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- ~~334~~) Kombineret indsamling: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~342~~) Kommunale behandlingsanlæg: Kommunale anlæg, som behandler affald til materialenyttiggørelse, og hvor en eller flere kommunalbestyrelser tilsammen ejer en væsentlig andel af anlægget eller direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i det selskab eller lignende, der ejer anlægget.
- ~~353~~) Materialenyttiggørelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~364~~) Mægler: Som defineret i bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- ~~375~~) Nyttiggørelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~386~~) Reel genanvendelse: Som defineret i bekendtgørelse om affald.
- ~~397~~) Udenlandsk virksomhed: En udenlandsk virksomhed er en virksomhed beliggende i udlandet, og som derfor ikke er registreret i Det centrale virksomhedsregister (CVR).
- ~~4038~~) Virksomhed: Som defineret i bekendtgørelse om affald.

Kapitel 3

Kommunale affaldsregulativer

§ 3. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og vedtage regulativer om ordninger for affald produceret i kommunen af husholdninger og virksomheder, jf. § 8, stk. 1-3, jf. dog stk. 2 og § 9.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og vedtage et selvstændigt regulativ for jord, som er affald.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, når de udarbejder regulativerne efter stk. 1, anvende de paradigmer, som fremgår af bilag 3 og 4. Regulativerne består af en obligatorisk tekst og en tekst, der udfyldes af de enkelte kommunalbestyrelser. Paradigmerne er tilgængelige på <https://nstar.ens.dk/>.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre de efter stk. 1 vedtagne regulativer ved indrapportering til den nationale regulativdatabase, der er tilgængelig på <https://nstar.ens.dk/>.

Stk. 5. Regulativerne efter stk. 1 træder i kraft dagen efter offentliggørelse i regulativdatabase, medmindre en anden og senere ikrafttrædelsesdato er fastsat i regulativet.

Stk. 6. Oplysninger om vedtagelse og ikrafttræden af et regulativ efter stk. 2 offentliggøres ved kommunalbestyrelsens annoncering heraf. Annonceringen kan ske udelukkende digitalt på kommunens hjemmeside. Regulativet kan tidligst træde i kraft 4 uger efter annonceringen. Samtidig med annonceringen skal regulativet være offentligt tilgængeligt og formidles elektronisk til offentligheden, jf. bekendtgørelse om aktiv formidling af miljøoplysninger.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal i regulativerne fastsætte de indsamlings- og anvisningsordninger, der skal anvendes i kommunen, jf. kapitel 4. Kommunalbestyrelsen vælger selv, om felter, der i paradigmerne, jf. § 3, stk. 3, er angivet med »frivillig at udfylde«, skal udfyldes.

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal i regulativerne fastsætte forskrifter om indsamlingsordningernes omfang og tilrettelæggelse m.v.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan herudover for indsamlingsordninger fastsætte forskrifter om:

- 1) Emballering af affald.
- 2) Beholdertype.
- 3) Opbevaring af affald.
- 4) Kapacitet for beholdere.
- 5) Anbringelse af beholdere, herunder adgangsveje.
- 6) Anvendelse af beholdere.
- 7) Fyldning af beholdere.
- 8) Renholdelse af beholdere.
- 9) Afhentning af beholdere.

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal i regulativerne fastsætte forskrifter om anvisningsordningernes omfang og tilrettelæggelse m.v., herunder krav om sortering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan herudover for anvisningsordninger fastsætte forskrifter om:

- 1) Emballering af affald.
- 2) Mærkning af containere m.v.
- 3) Opbevaring af affald.
- 4) Forbehandling.
- 5) Anvisning af affald til midlertidig oplagring.
- 6) Undtagelse af store og uhåndterlige emner fra kravet om forbrænding, hvis de kræver særlig forbehandling udover forbehandling med kompaktor eller lignende.
- 7) Deklaration af affald.

§ 7. For at give offentligheden mulighed for tidligt og på en effektiv måde at udtale sig, inden et regulativ bliver vedtaget, skal kommunalbestyrelsen foretage offentlig annoncering af et forslag til regulativ. Annonceringen kan ske udelukkende digitalt på kommunens hjemmeside. Annonceringen skal som minimum indeholde oplysninger om:

- 1) Kommunalbestyrelsens adresse.
- 2) Oplysning om, at enhver har ret til at se forslaget.
- 3) Oplysning om, at enhver har ret til at kommentere forslaget inden for en frist på minimum 4 uger fra annonceringen og oplysning om, hvor kommentarer og spørgsmål kan rettes til.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen foretager offentlig annoncering af et regulativs vedtagelse og af de begrundelser og overvejelser, der ligger til grund for regulativets vedtagelse, herunder om processen for offentlighedens deltagelse. Annonceringen kan ske udelukkende digitalt på kommunens hjemmeside. Regulativet skal være offentligt tilgængeligt og formidles elektronisk til offentligheden, jf. bekendtgørelse om aktiv formidling af miljøoplysninger.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse for regulativer efter § 3, stk. 1, hvor der alene er tale om ændringer i regulativernes obligatoriske tekst.

Kapitel 4

Kommunale affaldsordninger og anvisningspligt

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal etablere ordninger for affald, jf. bekendtgørelse om affald, herunder jord, som er affald, produceret i kommunen af husholdninger og virksomheder, jf. dog stk. 2 og 3 og § 9. Ordningerne skal fremgå af henholdsvis regulativet for husholdningsaffald, regulativet for erhvervsaffald og regulativet for jord, som er affald, jf. § 3.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for eksplosivt affald.

Stk. 3. Efter § 49 d, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven må kommunalbestyrelsen ikke etablere ordninger for eller tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, jf. dog § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen beslutter, om en ordning efter stk. 1 etableres som en indsamlings- eller en anvisningsordning, jf. dog § 9 samt bekendtgørelse om affalds regler om etablering af visse ordninger. En indsamlingsordning kan etableres som en hente- eller en bringeordning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan etablere forskellige ordninger for den samme brugergruppe, når forskellen er begrundet i objektive kriterier som f.eks. boligtype.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal konkret anvise affald, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning, jf. dog stk. 2 og 3. Den konkrete anvisning skal ske på baggrund af en konkret vurdering af affaldets egenskaber, herunder nødvendige prøvetagninger og analyser til brug for klassificering og anvisning.

Virksomheders adgang til genbrugspladsen

§ 9. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde både virksomheder, som er hjemhørende i kommunen, og virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder, adgang til mindst én genbrugsplads, jf. pligt til etablering af en genbrugspladsordning for husholdninger i bekendtgørelse om affald, jf. dog stk. 3. Ordningen giver virksomhederne adgang til genbrugspladsen med affald, der i karakter svarer til det, husholdninger har adgang med. Der betales for genbrugspladsen efter reglerne i §§ 19-20, hvis tilbuddet benyttes.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal for virksomheder begrænse adgangen efter stk. 1 til affald bragt til pladsen i indregistrerede køretøjer, der vejer op til 3500 kg. Kommunalbestyrelsen skal endvidere give virksomhederne adgang til genbrugspladsen med affald, som transporteres i en på køretøjet monteret trailer.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen planlægger med henblik på løbende at stille kapacitet til rådighed for virksomhederne på kommunens genbrugsplads. Kommunalbestyrelsen skal dog ikke sikre, at der til enhver tid er kapacitet på genbrugspladsen til enhver virksomhed, idet kommunalbestyrelsen ved manglende kapacitet på genbrugspladsen anviser eller henviser til anden tilsvarende håndtering.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at det alene er tilladt for virksomheder at aflevere emballeret affald på genbrugspladser, hvis affaldet er emballeret i klare plastsække.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal begrænse adgangen til at aflevere farligt affald på kommunens genbrugspladser til aflevering af 200 kg. farligt affald om året pr. virksomhed. I opgørelsen af de 200 kg. farligt affald indgår ikke:

- 1) Bærbare batterier og akkumulatører, som defineret i bekendtgørelse om batterier og akkumulatører og udjente batterier og akkumulatører.
- 2) Affald af elektrisk og elektronisk udstyr fra husholdninger omfattet af producentansvar, som defineret i bekendtgørelse om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal udstede en kvittering til virksomheder, der afleverer farligt affald på en genbrugsplads, for aflevering af det farlige affald.

Kommunale tilbud om indsamling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

§ 10. Efter § 49 d, stk. 3, i miljøbeskyttelsesloven kan kommunalbestyrelsen tilbyde indsamling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret

- 1) af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings,
- 2) på øer uden fast broforbindelse eller
- 3) af kommunens egne institutioner og virksomheder.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 1, finder kun anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen i sit regulativ for husholdningsaffald har fastsat en indsamlingsordning organiseret som en henteordning for affald egnet til materialenyttiggørelse.

Stk. 3. Virksomheder kan benytte et kommunalt tilbud om indsamling efter stk. 1, nr. 1, for de fraktioner, som virksomheden producerer i art og mængde svarende til en husholdnings.

Stk. 4. Tilbyder kommunalbestyrelsen indsamling efter stk. 1, nr. 1, må kommunalbestyrelsen alene stille den service til rådighed, der stilles til rådighed for husholdningerne i kommunen.

Benyttelsespligt og oplysningspligt for husholdninger

§ 11. Når en kommunal ordning er fastlagt i regulativet for husholdningsaffald, jf. § 8, stk. 1, og regulativet er trådt i kraft, er borgere og grundejere forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet. Når kommunalbestyrelsen giver en konkret anvisning, jf. § 8, stk. 6, er borgere og grundejere forpligtet til at følge anvisningen.

Stk. 2. Borgere og grundejere skal sikre sortering af affald i overensstemmelse med de ordninger, der fremgår af regulativet for husholdningsaffald.

Stk. 3. Borgere og grundejere skal på anmodning fra kommunalbestyrelsen godtgøre, at affaldet er håndteret i overensstemmelse med de af kommunalbestyrelsen etablerede ordninger eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder ikke for det affald, som borgere og grundejere afleverer til lovligt etablerede og drevne frivillige tilbagetagningsordninger, jf. bekendtgørelse om affald.

Benyttelsespligt og oplysningspligt for virksomheder

§ 12. Når en kommunal ordning for affald er fastlagt i regulativet for erhvervsaffald, og regulativet er trådt i kraft, er virksomheder forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet. Når kommunalbestyrelsen giver en konkret anvisning, er virksomheder endvidere forpligtet til at følge anvisningen.

Stk. 2. Virksomheder kan uanset stk. 1 eksportere deres forbrændingsegne affald til et nyttiggørelsesanlæg i udlandet efter reglerne i forordning om overførsel af affald og bekendtgørelse om overførsel af affald.

Stk. 3. Tilbyder kommunalbestyrelsen virksomheder i kommunen indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald eller indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse i henhold til § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1, er virksomhederne ikke forpligtet til at benytte indsamlingsordningen.

§ 13. Kommunalbestyrelsen skal efter ansøgning meddele en virksomhed fritagelse for benyttelsespligten i § 12, stk. 1, for så vidt angår farligt affald, som ikke er sorteret affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis virksomheden godtgør, at det farlige affald kan håndteres miljømæssigt forsvarligt ved virksomhedens egen foranstaltning. Kommunalbestyrelsen skal som dokumentation forlange kopi af aftale med et miljøgodkendt anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype, eller dokumentation for, at virksomheden selv råder over et anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype.

Stk. 2. Fritagelsen efter stk. 1 er gældende, så længe virksomhedens aftale med det miljøgodkendte anlæg består, eller virksomheden selv råder over et anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype.

Stk. 3. Virksomheden har pligt til at oplyse kommunalbestyrelsen om ændringer i forholdene beskrevet i stk. 2 med henblik på, at virksomheden kan omfattes af den kommunale ordning for farligt affald.

§ 14. Virksomheder skal på anmodning fra kommunalbestyrelsen godtgøre, at affaldet er håndteret i overensstemmelse med de af kommunalbestyrelsen etablerede ordninger eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller er eksporteret, jf. § 12, stk. 2.

Stk. 2. Ved væsentlige ændringer i relation til affald omfattet af de kommunale ordninger for så vidt angår affaldets mængde, sammensætning eller egenskaber skal virksomheden straks underrette kommunalbestyrelsen herom med henblik på kommunalbestyrelsens eventuelle fornyede klassificering eller anvisning.

Kapitel 5

Principper for kommunalbestyrelsens fastsættelse og opkrævning af gebyrer

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal i et gebyrblad fastsætte gebyrer for affaldsplanlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, jf. dog miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 2. Gebyrbladet skal godkendes af kommunalbestyrelsen og offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte og opkræve sæргеbyrer for de ekstraomkostninger, som kommunalbestyrelsen påføres af den enkelte affaldsproducent, herunder omkostninger som følger af borgeres, grundejeres eller virksomheders ukorrekte sortering eller ekstra omkostninger til afhentning af affald fra borgere, grundejere eller virksomheder.

Stk. 3. Gebyrer efter stk. 1 skal for så vidt angår husholdninger opkræves hos den, der har tinglyst adkomst på ejendommen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 6.

Stk. 4. Gebyrer efter stk. 1 skal for så vidt angår virksomheder opkræves hos den i CVR-registret registrerede ejer af virksomheden, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 7. Gebyret skal opkræves for hvert p-nummer, som er registreret i registret.

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal opgøre omkostningerne ved den enkelte indsamlings- og anvisningsordning, jf. bekendtgørelse om affald, efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem, således at den samlede gebyrindtægt for hver ordning alene skal dække kommunens omkostninger til ordningen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 3. Hvis en ordning omfatter både husholdninger og virksomheder, skal omkostningerne til ordningen fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger til håndtering, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan opkræve et samlet gebyr for alle de ordninger, som en husholdning eller virksomhed er forpligtet til at betale til. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning dokumentere fordelingen af omkostningerne på de forskellige ordninger.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve gebyr hos alle husholdninger i kommunen, herunder sommerhuse og kolonihaver, til dækning af de af kommunens generelle administrationsomkostninger, herunder omkostninger forbundet med administration af anvisningsordninger, regulativfastsættelse, information, konkrete anvisninger om håndtering af husholdningsaffald samt planlægning og administration, som ikke kan henføres til de enkelte ordninger, jf. stk. 3-7. Den samlede gebyrindtægt skal dække den del af kommunens omkostninger til denne

administration og planlægning, der vedrører husholdninger. Gebyret kan fastsættes som et gennemsnitsgebyr for alle husholdninger, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i gebyrbladet fastsætte fordelingen af omkostningerne mellem forskellige typer af husholdninger, f.eks. enfamiliehuse og etageejendomme samt ejendomme, der ikke benyttes til helårsbeboelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for restaffald, jf. bekendtgørelse om affald, hos alle husholdninger i kommunen, som er omfattet af ordningen. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. For indsamlingsordninger i form af henteordninger skal gebyret fastsættes på baggrund af den service, der med ordningen stilles til rådighed for husholdningen, defineret ved enten vægten af det affald, der hentes, beholdervolumen eller tømningfrekvens eller en kombination af disse kriterier, jf. dog stk. 2. Der kan suppleres med yderligere kriterier, der afspejler den enkelte husholdnings belastning af ordningen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast- og mad- og drikkekartonaffald, jf. bekendtgørelse om affald, hos alle husholdninger i kommunen, som er omfattet af ordningen. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Gebyret kan fastsættes som et gennemsnitsgebyr, jf. dog stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for farligt affald og tekstilaffald, jf. bekendtgørelse om affald, hos alle husholdninger i kommunen, som er omfattet af ordningen. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Gebyret kan fastsættes som et gennemsnitsgebyr, jf. dog stk. 2.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for storskrald og haveaffald, jf. bekendtgørelse om affald, hos alle husholdninger i kommunen, som er omfattet af ordningen, jf. dog stk. 2. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for husholdningers adgang til at aflevere affald på genbrugspladser, jf. bekendtgørelse om affald, og aflevere genbrugsgenstande på genbrugsområder, jf. bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Gebyret kan fastsættes som et gennemsnitsgebyr for alle husholdninger, jf. dog stk. 2.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for hver indsamlingsordning, som etableres i kommunen, som ikke er omfattet af stk. 3-7. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen.

~~**§ 18.** Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for husholdningslignende restaffald, hos alle virksomheder i kommunen, som er omfattet af ordningen. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Gebyret skal fastsættes på baggrund af den service, der med ordningen stilles til rådighed for virksomheden, defineret ved enten vægten af det affald, der hentes, beholdervolumen, tømningfrekvens eller en kombination af disse kriterier. Der kan suppleres med yderligere kriterier, der afspejler den enkelte virksomheds belastning af ordningen.~~

~~*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for indsamlingsordninger for forbrændings-og deponeringsegnet farligt affald hos alle virksomheder i kommunen, som er omfattet af ordningen. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Gebyret skal differentieres efter kriterier, der afspejler den enkelte virksomheds belastning af ordningen.~~

~~*Stk. 23.* Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for hver indsamlingsordning, som etableres i kommunen, som ikke er omfattet af stk. 1, og 2 og §§ 19-21 og § 23, stk. 1. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen.~~

~~*Stk. 34.* Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr hos virksomheder, for hvilke kommunen foretager konkrete anvisninger, jf. § 8, stk. 6, af erhvervsaffald. Gebyret skal dække de~~

omkostninger, konkrete anvisninger giver anledning til, efter kommunen har foretaget forudgående klassificering, jf. bekendtgørelse om affald. Gebyret skal differentieres, så det afspejler tidsforbruget ved den enkelte konkrete anvisning, dog således at gebyrstørrelsen kan indeles i faste gebyrtrin fastsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 45. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr hos virksomheder, der anmelder flytning af jord, som er erhvervsaffald, i henhold til bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord. Gebyret skal dække kommunens omkostninger i forbindelse med anmeldelse og dokumentation ved flytning af jord, som er erhvervsaffald. Gebyret skal differentieres, så det afspejler tidsforbruget ved den enkelte anmeldelse, dog således at gebyrstørrelsen kan indeles i faste gebyrtrin fastsat af kommunalbestyrelsen.

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr hos de virksomheder, der gør brug af tilbuddet om at aflevere affald på genbrugspladser, jf. § 9, stk. 1, og aflevere genbrugsgenstande på genbrugsområder, jf. bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser. Gebyret skal indeholde alle omkostninger forbundet med ordningen for virksomhederne, herunder omkostninger til administration af ordningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen bestemmer, om betalingen for adgangen sker som betaling pr. besøg eller som betaling af et abonnement eller kombinationer heraf.

Stk. 3. Uanset hvilken model der vælges, skilles farligt affald fra det øvrige affald og afregnes med hensyntagen til dette affalds behandlingsudgifter.

§ 20. Såfremt kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen, jf. § 19, som betaling pr. besøg, skal betalingen afspejle den enkelte virksomheds afleverede arter og mængder af affald. Ved betalingen skelnes som minimum mellem to arter: Farligt affald og andet affald. Til brug for opgørelse af den afleverede mængde af andet affald, kan der ske vejning af affaldet, opgørelsen kan baseres på størrelsen af det køretøj, der anvendes ved besøget, herunder om køretøjet har en trailer påmonteret, eller den afleverede mængde kan fastsættes på anden måde.

Stk. 2. Såfremt kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen som betaling af et abonnement, skal kommunalbestyrelsen tilrettelægge ordningen således, at der er en nøje sammenhæng mellem betaling for abonnementet og mængden af affald fra den enkelte virksomhed.

Stk. 3. I den i stk. 2 nævnte situation skal kommunalbestyrelsen ved beregning af gebyret anvende opgørelserne af de reelle affaldsmængder fra virksomhederne, som de bliver afdækket via brugerundersøgelserne, jf. § 21, til at fastsætte betalingen for abonnementet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan ved sin fastsættelse af gebyret i den i stk. 2 nævnte situation lægge branchekoder opført i bilag 5 til grund for sin gebyrfastsættelse.

§ 21. Såfremt kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen som betaling af et abonnement, jf. § 20, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der årligt senest 1. oktober er gennemført brugerundersøgelser på de genbrugspladser, som kommunens borgere og virksomheder anvender. Brugerundersøgelserne skal danne grundlag for fordelingen af omkostningerne mellem husholdninger og virksomheder og indeholde opgørelser af de mængder af affald, som forskellige kategorier af virksomheder faktisk afleverer på genbrugspladsen.

Henlæggelser til fremtidige investeringer

§ 22. Ved fastsættelse af gebyrer kan kommunalbestyrelsen lade indgå henlæggelser til planlagte investeringer, hvis

- 1) kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om investeringer til renovering, ombygning eller etablering af nye anlæg,
- 2) kommunalbestyrelsens beslutning er truffet på baggrund af et budget for investeringens omfang og en plan for finansieringen af investeringen, og

3) investeringen fremgår af den gældende affaldshåndteringsplan, jf. bekendtgørelse om affald.
Stk. 2. Der kan ske henlæggelser til investeringen i op til 5 år efter, at investeringsbeslutningen er truffet.

Kapitel 6

Fastsættelse af pris for visse kommunale tilbud om indsamling af erhvervsaffald og behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal i gebyrbladet, jf. § 15, stk. 1, fastsætte priser for hver affaldsordning for indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald.

Stk. 2. Efter § 48 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen. Prisen skal som minimum fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen.

Stk. 3. Prisen efter stk. 1 opkræves hos den i CVR-registret registrerede ejer af virksomheden. Prisen skal opkræves for hvert p-nummer, som er registreret i registret.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning udlevere oplysninger om beregning af priser fastsat i medfør af § 23, stk. 1.

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal føre særskilte regnskaber for hver affaldsordning for indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning, indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald. Kommunalbestyrelsen skal opgøre omkostninger og indtægter efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem.

Stk. 2. Ved udarbejdelse af regnskaber efter stk. 1 skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de enkelte ordninger. Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder virksomheder at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, skal omkostningerne fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger til håndtering, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til, jf. § 16, stk. 1, 1. pkt. I det omfang dette ikke er muligt, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning udlevere oplysninger om beregning af priser fastsat i medfør af § 23, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning udlevere oplysninger om opgørelse af omkostninger og indtægter i medfør af § 24, stk. 1.

§ 25. Efter § 48 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen for behandling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse. Prisen skal som minimum fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved behandlingen.

Stk. 2. Kommunale behandlingsanlæg, der behandler sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, skal føre særskilte regnskaber for anlæggets aktiviteter forbundet med behandling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse og aktiviteter forbundet med behandling af andet affald.

Stk. 3. Ved udarbejdelse af regnskaber efter stk. 1 skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de særskilte aktiviteter på behandlingsanlægget. Kommunale behandlingsanlæg, der

Commented [LMJ(1): Overvej at skrive de to metoder til fastsættelse af markedsprisen ind i kapitlet: 1) metoden fra lovforslaget, som tager udgangspunkt i sædvanlige og rimelige bestræbelser på at undersøge, hvad markedsprisen er mv; og 2) den supplerende præcisering fra udvalgsbetænkningen, hvorefter kommunerne kan fastsætte en markedspris ud fra alle relevante omkostningskomponenter tillagt et rimeligt overskud, der kan fastsættes som en procentandel af omkostningerne mv.

Begrundelse: vi er usikre på retskildeværdien af en supplerende præcisering i en bekendtgørelse. Hvis retskildeværdien er begrænset, vil det være hensigtsmæssigt at få gentaget præciseringen på bekendtgørelsesniveau.

Commented [LMJ(2): Det er et forsøg på, at få det til at fremgå lidt klarere, at priserne skal offentliggøres for hver enkelt affaldsordning, der tilbydes til markedspris.

Commented [LMJ(3): Vil det ikke give mening at flytte denne herop, den omhandler priser, hvor vilkårene netop beskrives i § 23. Overvej endvidere "i medfør af § 23, stk. 1." skal udvides til at omfatte stk. 2. og stk. 3.

Commented [LMJ(4): Dette er et bud på, at få det klarere frem, at regnskaberne skal føres for hver enkelt affaldsordning.

Commented [LMJ(5): Her foreslås så indsat en tilsvarende formulering vedr. omkostninger og indtægter. Alternativt kan den oprindelige formulering (som ovenfor er foreslået flyttet på til § 23) beskrive uddybende, at grundlaget for prisberegningen udover selve markedspriserne også omfatter omkostninger og indtægter forbundet med de enkelte ordninger.

både behandler sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og husholdningsaffald, skal fordele omkostningerne ved behandlingen af erhvervsaffald og husholdningsaffald i overensstemmelse med de omkostninger til behandlingen, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til. I det omfang dette ikke er muligt, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

Kapitel 76

Håndtering af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse og forbrændingseget erhvervsaffald

§ 263. Affaldsproducerende virksomheder kan overdrage madaffald i originalemballage til en virksomhed, der er registreret i Affaldsregistret som indsamlingsvirksomhed med forbehandlingsanlæg eller genanvendelsesanlæg, i overensstemmelse med regler herom i bekendtgørelse om affald.

§ 274. Affaldsproducerende virksomheder skal opfylde deres forpligtelse, jf. bekendtgørelse om affald, til at sikre behandling af deres sorterede erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, ved enten selv løbende at forberede affaldet til genbrug, genanvende affaldet eller anvende det til anden endelig materiale nyttiggørelse, eller ved efter behov, jf. dog stk. 3, at overdrage affaldet til én af følgende:

- 1) Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- 2) En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- 3) En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- 4) Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- 5) En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 10.
- 6) En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Stk. 2. Virksomheder og anlæg kan uanset stk. 1 eksportere sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse til et anlæg beliggende i udlandet i overensstemmelse med reglerne i forordning om overførsel af affald og bekendtgørelse om overførsel af affald eller sikre genanvendelse eller anden endelig materialenyttiggørelse af det genanvendelige affald efter anden lovgivning.

Stk. 3. Erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse må maksimalt opbevares hos den affaldsproducerende virksomhed i ét år.

Stk. 4. Den affaldsproducerende virksomhed skal på anmodning fra kommunalbestyrelsen eller Energistyrelsen godtgøre, at affald er håndteret i overensstemmelse med stk. 1 eller 2.

§ 285. Affaldsproducerende virksomheder skal enten selv sikre, at deres forbrændingsegneede erhvervsaffald håndteres i overensstemmelse med en af kommunalbestyrelsen etableret anvisningsordning eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller eksporteres, jf. § 12, stk. 1 og 2, eller overdrage affaldet til en indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret, eller en kommunal indsamlingsordning.

§ 296. Indsamlingsvirksomheder, der modtager sorteret erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, overtager den affaldsproducerende virksomheds ansvar, jf. bekendtgørelse om affald, til at sikre, at affaldet forberedes med henblik på genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse. Indsamlingsvirksomheder overtager desuden den affaldsproducerende virksomheds ansvar, jf. bekendtgørelse om affald, til at sikre en høj reel genanvendelse af affaldet samt

på anmodning fra kommunalbestyrelsen at dokumentere, hvor stor en del af de enkelte affaldsfraktioner der reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt.

Stk. 2. Indsamlingsvirksomheder, der modtager forbrændingseget erhvervsaffald, overtager den affaldsproducerende virksomheds ansvar, jf. § 12, stk. 1 og 2, til at sikre, at affaldet håndteres i overensstemmelse med en kommunal anvisningsordning eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller eksporteres.

Stk. 3. Den indsamlingsvirksomhed, som efter stk. 1 og 2 overtager ansvaret for affaldets behandling, skal sikre, at der indgås en skriftlig aftale med den, der overdrager affaldet, herom. Heraf skal det fremgå, hvilken affaldstype eller affaldstyper, som aftalen omfatter, og mængden heraf.

Stk. 4. Den part, som overdrager affaldet til videre håndtering, kan beslutte, at der ikke skal indgås en skriftlig aftale. Dette gælder dog kun, hvis de i stk. 3 angivne oplysninger fremgår af en faktura, som skal opbevares af den, som overdrager ansvaret for affaldet.

Stk. 5. Indgås der ikke en aftale efter stk. 3, og erstattes en sådan aftale ikke af en faktura efter stk. 4, anses affaldet for at være overgivet til en affaldstransportør.

Stk. 6. Indsamlingsvirksomheder skal på anmodning fra kommunalbestyrelsen eller Energistyrelsen godtgøre, at affald egnet til materialenyttiggørelse, som virksomheden har overtaget ansvaret for, er anvendt til materialenyttiggørelse eller overdraget til en virksomhed eller anlæg, som nævnt i § 274, stk. 1 og 2. Indsamlingsvirksomheder skal på anmodning fra kommunalbestyrelsen desuden godtgøre, at forbrændingseget affald, som virksomheden har overtaget ansvaret for, er håndteret i overensstemmelse med en kommunal anvisningsordning eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller er eksporteret.

Kapitel 87

Oplysningspligt i forbindelse med håndteringen af erhvervsaffald

§ 3027. Indsamlingsvirksomheder skal oplyse den, som det forbrændingsegnete erhvervsaffald eller det sorterede erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse indsamles for, om:

- 1) Kontaktoplysninger til Energistyrelsen, som indsamlingsvirksomheden har fået godkendelse af, jf. bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed, og som fører tilsyn med virksomhedens arbejde i Danmark, eller til Erhvervsstyrelsens elektroniske kontaktpunkt (kvikskranken), jf. § 16 i lov om tjenesteydelser i det indre marked.
- 2) Navn og adresse på Miljøstyrelsen, der fører Affaldsdatasystemet, jf. bekendtgørelse om Affaldsdatasystemet, eller til Erhvervsstyrelsens elektroniske kontaktpunkt (kvikskranken), jf. § 16 i lov om tjenesteydelser i det indre marked.
- 3) De eventuelle brancheorganisationer, som indsamlingsvirksomheden er medlem af.

Stk. 2. Hvis den virksomhed, som erhvervsaffaldet egnet til materialenyttiggørelse eller det forbrændingsegnete erhvervsaffald indsamles for, anmoder om det, skal indsamlingsvirksomheden oplyse om de faglige regler, der gælder for udførelsen af erhvervet, og om hvordan man får adgang til dem.

Stk. 3. Oplysninger efter stk. 1 skal gøres tilgængelige eller meddeles klart og entydigt og i god tid inden aftaleindgåelse.

§ 3128. Mæglere, som arrangerer nyttiggørelse eller bortskaffelse af erhvervsaffald på andres vegne, skal oplyse den, som erhvervsaffaldet arrangeres nyttiggjort eller bortskaffet for, om:

- 1) Navn og adresse på Energistyrelsen, der fører Affaldsregistret, jf. bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed, eller til Erhvervsstyrelsens elektroniske kontaktpunkt (kvikskranken), jf. § 16 i lov om tjenesteydelser i det indre marked.
- 2) De eventuelle brancheorganisationer, som mægleren, som arrangerer nyttiggørelse eller bortskaffelse af erhvervsaffald, er medlem af.

Stk. 2. Hvis den affaldsproducerende virksomhed, som erhvervsaffaldet arrangeres nyttiggjort eller bortskaffet for, anmoder om det, skal mægleren oplyse om de faglige regler, der gælder for udførelsen af erhvervet, og om hvordan man får adgang til dem.

Stk. 3. Oplysninger efter stk. 1 skal gøres tilgængelige eller meddeles klart og entydigt og i god tid, inden erhvervsaffaldet arrangeres nyttiggjort eller bortskaffet.

Kapitel 98

Automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald

§ 3229. For så vidt angår sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald kan Energistyrelsen dispensere fra forbuddet i miljøbeskyttelseslovens § 49 f, stk. 1, mod, at kommunalbestyrelsen ejer automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering eller til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald eller forbrændings- eller deponeringsegnet affald.

Stk. 2. Energistyrelsen giver efter ansøgning dispensation, hvis kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2022 har foretaget irreversible investeringer i et projekt, der har til formål at etablere et automatiseret sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald.

Stk. 3. Ansøgning om dispensation efter stk. 1 skal indgives til Energistyrelsen senest den 30. september 2022 og skal indeholde en beskrivelse af formål og indhold i projektet og oplysninger om, hvori den irreversible investering består, herunder oplysninger om allerede afholdte omkostninger og indgåede, bindende aftaler. Energistyrelsen kan anmode om yderligere dokumentation for, at betingelserne for at opnå dispensation er opfyldt.

Kapitel 109

Kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

§ 330. Efter § 49 b, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven må kommunalbestyrelsen ikke deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, jf. dog stk. 2, §§ 3434-3834 og § 4448-4945.

Stk. 2. Efter § 49 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven må kommunalbestyrelsen deltage i aktiviteter forbundet med vand- og spildevandsforsyningsaktiviteter, behandling af affald produceret på øer uden fast broforbindelse og behandling af jord, som er affald.

§ 34. Kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald, der er indsamlet på genbrugspladser i kommunen. De frasorterede genbrugsgenstande skal overføres til et genbrugsområde.

§ 351. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med omlastning af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning

- 1) af- og pålæsse affald egnet til materialenyttiggørelse med henblik på transport til et behandlingsanlæg,
- 2) oplagre affaldet midlertidigt,
- 3) manuelt frasortere grove fejlsorteringer,
- 4) foretage sammenpresning og balletering med henblik på transportoptimering og
- 5) komprimere, herunder neddele, ekspanderet polystyren (EPS-plast).

§ 362. Kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af kommunens egne institutioner og virksomheder i følgende situationer:

- 1) Behandling af slagge fra kommunalt ejede forbrændingsanlæg.

- 2) Kompostering af have- og parkaffald fra kommunale parker, haveanlæg, naturområder og kirkegårde på det sted, hvor affaldet er produceret.
- 3) Behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse i forbindelse med kommunens aktiviteter på social- og beskæftigelsesområdet.

§ 373. Kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse i forbindelse med kommunale bygge- og anlægsprojekter. Kommunalbestyrelsen må dog ikke varetage forbehandling af affaldet. Hvis kommunalbestyrelsen indgår aftale med en privat aktør om varetagelse af et kommunalt bygge- og anlægsprojekt, vil den private aktør ikke være forhindret i at varetage forbehandling af affaldet.

Dispensation til kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning

§ 384. Forsyningstilsynet giver efter ansøgning dispensation fra forbuddet i miljøbeskyttelseslovens § 49 b, stk. 1, mod, at kommunalbestyrelsen deltager i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis kommunalbestyrelsen

- 1) har afholdt et udbud af opgaven efter udbudslovens regler for tildeling af offentlige kontrakter,
- 2) ikke har modtaget antagelige ansøgninger eller tilbud i forbindelse med udbuddet og
- 3) forud for udbuddet har foretaget en indledende markedsundersøgelse, jf. stk. 2, og at resultatet af markedsundersøgelsen i relevant omfang afspejler sig i udbuddet.

Stk. 2. Den indledende markedsundersøgelse skal kunne sikre, at kommunalbestyrelsen kan udforme udbuddet på baggrund af kendskab til markedet og skal som minimum bestå i

- 1) indhentelse af oplysninger om eksisterende og potentielle nye løsninger på markedet og markedets generelle prisniveau hos økonomiske aktører m.v. eller ved anvendelse af rådgivere med branchekendskab og
- 2) dialog med potentielle ansøgere og tilbudsgivere om krav til det ønskede indkøb.

§ 3539. En ansøgning om dispensation, jf. § 348, skal indeholde

- 1) begrundelse for ansøgning om dispensation,
- 2) udbudsmateriale og dokumentation for gennemført udbudsprocedure,
- 3) kommunalbestyrelsens angivelse af, at der ikke er modtaget antagelige ansøgninger eller tilbud i forbindelse med udbuddet,
- 4) angivelse af, hvilke affaldsfraktioner som kommunalbestyrelsen søger om dispensation til at behandle,
- 5) angivelse af, hvilke kommuner der ønskes omfattet af dispensationen,
- 6) dokumentation for den indledende markedsundersøgelse, jf. § 348, stk. 2, og omfang heraf, og
- 7) angivelse af, hvorledes resultatet af den indledende markedsundersøgelse har afspejlet sig i udbuddet.

§ 3640. I forbindelse med meddelelse af dispensation, jf. § 384, træffer Forsyningstilsynet afgørelse om, hvilke af de ansøgte affaldsfraktioner, jf. § 359, nr. 4, der skal omfattes af dispensationen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen må alene deltage i aktiviteter forbundet med behandlingen af affaldsfraktioner, der er omfattet af dispensationen.

Stk. 3. Dispensation kan alene meddeles til behandling af affald fra affaldsordninger etableret i den kommune eller de kommuner, der er omfattet af dispensationen.

§ 3741. Aktiviteter omfattet af en dispensation meddelt efter § 384 skal udøves i et særskilt aktie- eller anpartsselskab, der drives på kommercielle vilkår, med privat medejerskab, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 c, stk. 2. I selskaber omfattet af dispensationen skal der være private ejere, som besidder minimum 25 pct. af selskabets kapital og stemmerettigheder.

§ ~~4238~~. Kommunalbestyrelsens genudbud af opgaven skal ske på samme vilkår og med samme krav som det udbud og det udbudsmateriale, der dannede grundlag for meddelelse af dispensation.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan uanset stk. 1 foretage uvæsentlige ændringer i genudbuddet, som ikke vil påvirke feltet af potentielle ansøgere eller tilbudsgivere eller fordreje konkurrencen. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning fra Forsyningstilsynet godtgøre, at ændringer i genudbuddet ikke påvirker feltet af potentielle ansøgere eller tilbudsgivere eller fordrejer konkurrencen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i genudbuddet efter stk. 1 udbyde opgaven med mulighed for, at en privat aktør indtræder i et aktie- og anpartsselskab, hvori opgaven udføres, og hvori kommunalbestyrelsen eller de kommunalbestyrelser, der er omfattet af dispensationen, ejer mindre end 75 pct. af selskabets kapital og stemmerettigheder. Det må ikke være et krav for tildeling af opgaven, at den private aktør indtræder i selskabet.

§ ~~4339~~. Forsyningstilsynet kan påbyde, at manglende overholdelse af vilkår for dispensationen bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

Kommunale behandlingsanlæg til erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

§ ~~4044~~. Et kommunalt behandlingsanlæg kan behandle andet sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse end det af § 339, stk. 2, og § ~~362-373~~ omfattede, i det omfang det er i overensstemmelse med en godkendt anmeldelse, jf. §§ 95 og 96 i bekendtgørelse om affald nr. 48 af 13. januar 2010.

§ ~~4445~~. Kommunale behandlingsanlæg må alene udbyde den godkendte behandlingskapacitet på markedet, jf. dog stk. 2, ~~og 3~~.

~~Stk. 2. Falder mængden af husholdningsaffald til materialenyttiggørelse, som den kommunalbestyrelse eller de kommunalbestyrelser, som ejer anlægget, har kapacitetsansvar for, til under den mængde af husholdningsaffald, som blev behandlet på anlægget 26. februar 2009, kan den herved frigjorte kapacitet udbydes på markedet.~~

~~Stk. 2-3. Effektiviseres det kommunale behandlingsanlæg således, at behandlingskapaciteten øges indenfor de i den 26. februar 2009 gældende miljøgodkendelses udlædningskrav m.v., kan denne yderligere behandlingskapacitet udbydes på markedet, såfremt det ikke er muligt at udnytte den til behandling af genanvendeligt husholdningsaffald, som den kommunalbestyrelse eller de kommunalbestyrelser, som ejer anlægget, har kapacitetsansvar for.~~

§ ~~462~~. Et kommunalt behandlingsanlæg, der behandler sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, skal føre særskilte regnskaber for anlæggets aktiviteter i forbindelse med behandling af sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, der ikke er omfattet af § ~~303~~, stk. 2, og § ~~326-373~~ og andet affald.

Stk. 2. Ved udarbejdelse af regnskaber efter stk. 1 skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de særskilte aktiviteter. I det omfang dette ikke er muligt, fordeles omkostningerne forholdsmæssigt mellem aktiviteterne med udgangspunkt i mængder og affaldstyper.

Stk. 3. Udarbejdelse af regnskaber skal ske efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., eller hvis anlægget drives af et aktie- eller anpartsselskab eller en erhvervsdrivende fond efter årsregnskabsloven.

Stk. 4. Regnskaber for de særskilte aktiviteter skal fremsendes til Forsyningstilsynet årligt senest 30 dage efter, at de er revideret af revisor og godkendt af anlæggets ansvarlige ledelse og senest førstkommande 15. juli efter regnskabsårets afslutning.

§ ~~437~~. Et kommunalt behandlingsanlæg, der behandler sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, skal udbyde denne behandling på markedet, jf. dog § ~~445~~. Det kommunale behandlingsanlæg skal fastsætte prisen for behandling på en sådan måde, at den årlige indtægt fra

Commented [LMJ(6): Som nævnt på mødet vil denne præcisering gøre det klarere, at der er en skarp frist for fremsendelse til FSTS. Det er vores indtryk, at tilføjeelsen kan erstatte en præcisering, som ENS har foretaget pr. brev til de godkendte anlæg, men som efter vores oplysninger ikke har ført til god disciplin mht. rettidig fremsendelse af regnskaber.

behandlingen af dette affald som minimum dækker de omkostninger til behandlingen, som opgøres i regnskaber efter § 462.

Stk. 2. Det kommunale behandlingsanlæg skal indberette opkrævede priser for behandling af andet sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, end affald omfattet af § 330, stk. 2, og § 362-373, og for behandling af andet affald på anlægget i regnskabsåret til Forsyningstilsynet samtidigt med fremsendelse af regnskab til Forsyningstilsynet efter § 462, stk. 4.

Overgangsordning for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning

§ 4448. En kommunalbestyrelse, der indtil den 1. juli 2027 ønsker at deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 g, stk. 1, skal senest den 30. september 2022 anmelde dette til Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Anmeldelsen til Forsyningstilsynet skal indeholde

- 1) oplysninger om, hvilket anlæg aktiviteterne er knyttet til,
- 2) dokumentation for, at anlægget er godkendt og sat i drift senest den 16. juni 2020, eller at der senest den 16. juni 2020 er foretaget væsentlige irreversible investeringer i etableringen af anlægget, og
- 3) oplysninger om, hvori en eventuel irreversibel investering består, herunder oplysninger om allerede afholdte omkostninger og indgåede, bindende aftaler.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2023 indsende oplysninger om anlæggets aktiver og stand den 1. juli 2022 til Forsyningstilsynet.

§ 4549. En kommunalbestyrelse, der indtil den 1. juli 2027 ønsker at eje automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering eller til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald eller forbrændings- eller deponeringsegnet affald, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 g, stk. 2, skal senest den 30. september 2022 anmelde dette til Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Anmeldelsen til Forsyningstilsynet skal indeholde

- 1) oplysninger om, hvilket anlæg aktiviteterne er knyttet til,
- 2) dokumentation for, at anlægget er godkendt og sat i drift senest den 1. juli 2022, eller at der senest den 1. juli 2022 er foretaget væsentlige irreversible investeringer i etableringen af anlægget, og
- 3) oplysninger om, hvori en eventuel irreversibel investering består, herunder oplysninger om allerede afholdte omkostninger og indgåede, bindende aftaler.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2023 indsende oplysninger om anlæggets aktiver og stand den 1. juli 2022 til Forsyningstilsynet.

§ 4650. Kommunalbestyrelsen skal senest den 31. marts 2024 anmelde til Forsyningstilsynet, at aktiviteter i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 49 g, stk. 1 og 2, er udskilt i et eller flere særskilte selskaber i aktie- eller anpartsselskabsform, som ikke udøver andre aktiviteter end aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indledende sortering og sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald eller forbrændings- eller deponeringsegnet affald.

Stk. 2. Anmeldelsen til Forsyningstilsynet skal indeholde

- 1) oplysninger om, hvilket anlæg og hvilke tilhørende aktiviteter der er udskilt i aktie- eller anpartsselskaber, og
- 2) selskabets åbningsbalance.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen må ikke foretage kapitalindskud i de udskilte aktie- og anpartsselskaber, efter selskabet er stiftet, medmindre det er nødvendigt for opretholdelse af almindelig drift og vedligehold af anlæg, der er udskilt i selskabet.

§ 4751. Forsyningstilsynet kan påbyde, at manglende overholdelse af vilkår for deltagelse i overgangsordningen bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

Kapitel 110

Benchmarking af affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg

§ 4852. De i stk. 2 angivne anlæg, der deponerer og forbrænder affald, skal hvert år senest den 1. juni for det foregående år indberette de oplysninger, som fremgår af bilag 2, til Energistyrelsen.

Stk. 2. Indberetningspligtige anlæg er:

- 1) Forbrændingsanlæg: Dedikerede affaldsforbrændingsanlæg, hvor mindst 80 % af den producerede energi strammer fra affald, og hvor anlægget ikke hovedsageligt forbrænder farligt affald.
- 2) Øvrige forbrændingsanlæg, der ikke omfattes af nr. 1, som brænder mere end 20.000 tons affald om året, herunder anlæg, som hovedsageligt forbrænder farligt affald, dog ikke anlæg, der alene forbrænder slam.
- 3) Deponeringsanlæg, der er godkendt til at modtage affald efter kravene i bekendtgørelsen om deponeringsanlæg, dog ikke anlæg for havbundssedimenter.

Stk. 3. Repræsentanter, f.eks. i form af brancheorganisationer eller lignende, for indberetningspligtige anlæg skal gennemgå og beskrive ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og økonomiske effektivitet, når Energistyrelsen anmoder herom. På anmodning yder Energistyrelsen bistand til repræsentanterne.

Stk. 4. Energistyrelsen offentliggør på www.ens.dk hvert år senest den 1. november en benchmarking på baggrund af oplysningerne indberettet efter stk. 1 og gennemgangen og beskrivelsen efter stk. 3.

Stk. 5. Energistyrelsen fritager anlæg, jf. stk. 1, for at indberette oplysninger, som senest den 30. juni er indberettet for det foregående år efter bekendtgørelse om et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR).

Kapitel 124

Den nationale regulativdatabase

§ 4953. Energistyrelsen varetager udvikling, drift, vedligeholdelse og administration af den nationale database over kommunale affaldsregulativer.

§ 5054. Den nationale regulativdatabase har til formål at give en samlet oversigt over gældende kommunale affaldsregulativer.

Kapitel 132

Tilsyn

§ 5155. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at bestemmelserne i denne bekendtgørelse overholdes, jf. dog stk. 2 og §§ 526-594.

Stk. 2. Når Energistyrelsen træffer afgørelser efter denne bekendtgørelse, fører Energistyrelsen tilsyn med overholdelsen af disse afgørelser.

§ 56. Forsyningstilsynet fører, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 3, tilsyn med, at kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, for kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og kommunal

indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1, og denne bekendtgørelses kapitel 6.

§ **572**. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunale behandlingsanlæg, der i overensstemmelse med § 95 i bekendtgørelse nr. 48 af 13. januar 2010 om affald har anmeldt, at de ønsker at fortsætte med behandling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, overholder vilkår fastsat i §§ ~~440-473~~.

§ **5358**. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at en kommunalbestyrelse, der er meddelt dispensation efter miljøbeskyttelseslovens § 49 c, stk. 1, til at deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, overholder vilkår fastsat i § ~~3640~~, stk. 2 og 3, § ~~3741-3842~~ og miljøbeskyttelseslovens § 49 c, stk. 2.

§ **5459**. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at en kommunalbestyrelse, der i overensstemmelse med § ~~4484~~ og ~~4495~~ har anmeldt fortsat deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning eller at eje automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering eller til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald eller forbrændings- eller deponeringseget affald til Forsyningstilsynet, overholder vilkår fastsat i § ~~4506~~, stk. 3, og miljøbeskyttelseslovens § 49 g, stk. 3, og § 49 h, stk. 1 og 2.

Kapitel ~~134~~

Overvågning af affaldssektoren

§ **5560**. Forsyningstilsynet overvåger og analyserer affaldssektoren og markedet for affaldshåndtering, herunder overvåger og analyserer de kommunalt fastsatte gebyrer, jf. kapitel ~~5~~, og priser, jf. kapitel 6.

Kapitel ~~154~~

Administrative bestemmelser

§ **5661**. Afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel ~~1516~~

Straf

§ **5762**. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder forskrifter, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 1 og 2, § 5, stk. 1 og 2, og § 6, stk. 1 og 2,
- 2) undlader at benytte ordninger etableret efter § 8, stk. 1,
- 3) undlader at efterkomme kommunalbestyrelsens konkrete anvisning efter § 8, stk. 6, § 11, stk. 1, 2. pkt., eller § 12, stk. 1, 2. pkt.,
- 4) afleverer affald på genbrugspladsen i strid med § 9, stk. 1, 3. pkt.,
- 5) undlader at sortere i overensstemmelse med de ordninger, som fremgår af regulativet, jf. § 11, stk. 2,
- 6) undlader at godtgøre, at affaldet er håndteret i overensstemmelse med de af kommunalbestyrelsen fastsatte og etablerede ordninger eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning, jf. § 11, stk. 3, og § 14, stk. 1, eller er eksporteret, jf. § 14, stk. 1,

Commented [LMJ(7): FSTS noterer, at bekendtgørelsens straffebestemmelser videreføres uændret, således at der i forhold til det samlede økonomisk-regulatoriske tilsyn med affaldsområdet er disse uændrede straffebestemmelser, de nye "straffebestemmelser og indgrebsbestemmelser", som er tilføjet nye tilsynsområder i L153 (primært påbud om at bringe regelbrud til ophør), påbuds- og bødemuligheder i medfør af Lov om Forsyningstilsynet samt evt. sanktioner, som Ankestyrelsen kan pålægge kommuner.

- 7) undlader at underrette kommunalbestyrelsen om væsentlige ændringer i affaldets mængde, sammensætning eller egenskaber, jf. § 14, stk. 2,
- 8) undlader at aflevere sorteret erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, som foreskrevet i § 274, stk. 1 og 2,
- 9) opbevarer erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, i mere end ét år, jf. § 247, stk. 3,
- 10) undlader at efterkomme en anmodning fra kommunalbestyrelsen efter § 274, stk. 4, om at godtgøre, at affald er håndteret i overensstemmelse med § 274, stk. 1 og 2,
- 11) undlader at sikre høj reel genanvendelse af deres sorterede erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, og at affaldet forberedes med henblik på genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse, jf. § 296, stk. 1,
- 12) undlader på anmodning at dokumentere, hvor stor en del af de enkelte affaldsfraktioner der reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt, jf. § 296, stk. 1, 2. pkt.,
- 13) undlader at sikre, at affaldet håndteres i overensstemmelse med en kommunal anvisningsordning eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller eksporteres, jf. § 296, stk. 2,
- 14) undlader at indgå en skriftlig aftale eller gøre brug af faktura med de angivne oplysninger, jf. § 296, stk. 3 og 4,
- 15) undlader at efterkomme en anmodning fra kommunalbestyrelsen efter § 296, stk. 6, 1. pkt., om at godtgøre, at affald egnet til materialenyttiggørelse, som virksomheden har overtaget ansvaret for, er anvendt til materialenyttiggørelse eller er overdraget til en virksomhed eller et anlæg som nævnt i § 274, stk. 1 og 2,
- 16) undlader at efterkomme en anmodning fra kommunalbestyrelsen efter § 296, stk. 6, 2. pkt., om at godtgøre, at forbrændingseget affald, som virksomheden har overtaget ansvaret for, er håndteret i overensstemmelse med en kommunal anvisningsordning eller kommunalbestyrelsens konkrete anvisning eller er eksporteret,
- 17) undlader at afgive de i § 3027, stk. 1, og § 3128, stk. 1, angivne oplysninger, herunder klart, entydigt og i god tid, jf. § 3027, stk. 3, og § 3128, stk. 3,
- 18) undlader at oplyse om faglige regler, jf. § 3027, stk. 2, og § 3128, stk. 2,
- 19) udbyder behandling af sorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse i strid med § 454,
- 20) undlader at føre særskilte regnskaber, jf. § 462, stk. 1-3,
- 21) undlader at fremsende regnskaber rettidigt til Forsyningstilsynet, jf. § 462, stk. 4,
- 22) undlader at udbyde behandling på markedsvilkår, jf. § 473, stk. 1,
- 23) undlader at indberette opkrævede priser, jf. § 473, stk. 2,
- 24) undlader at indberette oplysninger, jf. § 4852, stk. 1, eller
- 25) undlader at gennemgå og beskrive ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og økonomiske effektivitet, jf. § 5248, stk. 3, 1. pkt.
- Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er
- 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor eller
 - 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.
- Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 176

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 5863. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli januar 20232022.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2022 2007 af 14. december 2020 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. ophæves.

§ 6459. Et affaldsregulativ, der er udarbejdet efter § 19 i bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, bevarer sin gyldighed, indtil der er udarbejdet et nyt regulativ efter denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Et affaldsregulativ, der er udarbejdet efter § 3 i bekendtgørelse nr. 1753 af 27. december 2018 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v., bevarer sin gyldighed, indtil der er udarbejdet et nyt regulativ efter denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Et affaldsregulativ, der er udarbejdet efter § 3 i bekendtgørelse nr. 2097 af 14. december 2020 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v., bevarer sin gyldighed, indtil der er udarbejdet et nyt regulativ efter denne bekendtgørelse.

Stk. 4. Et affaldsregulativ, der er udarbejdet efter § 3 i bekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v., bevarer sin gyldighed, indtil der er udarbejdet et nyt regulativ efter denne bekendtgørelse.

§ 6560. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og kommunal indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald, jf. § 23, uanset, at kommunalbestyrelsen ikke har vedtaget regulativer efter denne bekendtgørelse. Kommunalbestyrelsen kan indtil udgangen af 2022 tilbyde virksomheder i kommunen, som er beliggende i ejendomme med både husholdninger og virksomheder, at de omfattes af den eller de ordninger for sorteret affald egnet til materialenyttiggørelse, som kommunen har etableret for husholdningerne.

Stk. 2. Stk. 1 finder kun anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen i sit regulativ for husholdningsaffald har fastsat en indsamlingsordning organiseret som en henteordning for affaldet.

§ 6661. Hvis kommunalbestyrelsen ikke har udarbejdet et regulativ for erhvervsaffald, der tilbyder både virksomheder, som er hjemhørende i kommunen, og virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder, adgang til mindst én genbrugsplads, jf. § 9, stk. 1, gælder der, indtil regulativet er ændret, følgende:

- 1) Virksomheder, som er hjemhørende i kommunen, og virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder, skal have adgang til mindst én genbrugsplads i kommunen.
- 2) Virksomhederne i nr. 1 skal have adgang til genbrugspladsen med affald, der i karakter svarer til det, husholdninger har adgang med.
- 3) Virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, skal i øvrigt have adgang på samme vilkår som virksomheder, som er hjemhørende i kommunen.
- 4) Virksomheder, der benytter tilbuddet, skal betale gebyr efter kommunens gebyrblad for virksomheders benyttelse af genbrugspladser.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, ~~den 20. juni 2022~~

Dan Jørgensen

/ Martin Hansen

Høringsvar til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande

Daniel Jakobsgaard Kvist
Projektleder

Lokaltlf.: 76 81 28 26
Mobiltlf.: 20 28 17 85
E-mail: Dajkv@vejle.dk

24. oktober 2022

Høring over forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny hovedbekendtgørelse af affaldsaktørbekendtgørelsen.

Vejle Kommune takker for at have modtaget forslaget i høring. Vejle Kommune har den 3. oktober modtaget Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny hovedbekendtgørelse af Affaldsaktørbekendtgørelsen. Bekendtgørelsen skal udmønte de ændringer i Miljøbeskyttelsesloven som omhandler afsætning af genbrugsgenstande på genbrugspladser, lovændringerne trådte i kraft 1. juli 2022.

Generelt

Vejle Kommune finder ikke, at der i forslaget er lagt vægt på den reelle fysiske overdragelse af genbrugsgenstande. Hvorfor Vejle Kommune forventer at dette betyder at der er sat meget brede rammer indenfor hvilke kommunerne kan agere. Det kunne med rette fremgå tydeligere af bekendtgørelsen at kommunalbestyrelsen har mandat til at fastsætte begrænsningerne.

Der foreslås at der indsættes følgende uddybning
§3 stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere betingelser for de private aktørers deltagelse i ordningen, herunder eventuelle grupperinger af private aktører, tidsrum for afsætning, mængdebegrænsning og affaldstyper der kan afsættes på genbrugsområder, samt eventuelle andre krav der kan bidrage til en sikker og velfungerende afsætning af genbrugsgenstande.

Vejle Kommune ønsker at vide om alle typer af genbrugsgenstande må afsættes på genbrugsområderne. Må borgere afsætte elektronik/elektroniske genstande? Vejle Kommune ønsker også, at kende til ansvarsfordelingen omkring afsætning af genbrugsgenstande. Hvem er ansvarlig for tilstanden af genbrugsgenstandene eller deres indhold af miljøfarlige stoffer, f.eks. PCB i byggematerialer eller elektronisk udstyr der kan kortslutte?

Hvornår er der pligt til at etablere et genbrugsområde?
Af Miljøministeriets forslag om Bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser af 1. september, fremgår det at, kommunerne senest 1. januar 2024 skal etablere et genbrugsområde.
Af §5 stk. 2 i det nu udsendte forslag, skal kommunerne senest 1. juli 2023 vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder.

Ressourcer & Genbrug

Vestre Engvej 70 · 7100
Vejle

Høringsvar til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande

Er et genbrugsområde ikke først et genbrugsområde, når det er defineret igennem en ordning?

Hvis kommunerne frem til 1. januar 2024, fortsat ønsker at afsætte genstande på genbrugspladserne til frivillige organisationer, skal kommunerne så have vedtaget en ordning for afsætning af genbrugsgenstande, som opfylder kravet om adgang for private aktører?

Der gøres opmærksom på, at vedtagelse af en ny ordning og herunder de tilknyttede gebyrer er en længere proces, ligesom vedtagelse af disse kan have indflydelse på allerede vedtagne budgetter.

Desuden er det et ønske for Vejle Kommune, at tilrettelægges en god ordning i samråd med de frivillige organisationer, hvorfor udarbejdelsen af en kommunalordning for afsætning af genbrugsgenstande vil være en længere proces. Det findes derfor ikke hensigtsmæssigt, at der sættes en anden deadline for vedtagelse af ordningen end deadline for etablering af genbrugsområder som fremgår af forslaget fra Miljøministeriet.

Pligt til at fastsætte ordninger for afsætning af genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser.

Kommunerne skal jf. §3 gennem en kommunalordning sikre, at private aktører kan overtage genbrugsgenstande vederlagsfrit.

Som det forstås, betyder dette at Vejle Kommune kun kan opkræve betaling for erhvervsbesøg, fra virksomheder der afleverer affald eller genbrugsgenstande. Virksomheder som kun kommer for at afhente genstande fra et genbrugsområde, må ikke opkræves genbrugspladsgebyr.

Vejle Kommune anvender et nummerpladegenkendelsessystem med automatisk opkrævning af virksomheder. Det er derfor vigtigt som tidligere nævnt, at det fremgår tydeligt, at kommunalbestyrelsen har hjemmel til at opstille krav om at virksomheder skal lade sig registrere. Således sikres det at administrationen af vederlagsfri adgang mindskes mest muligt.

Kommuners deltagelse i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald, der er indsamlet på genbrugspladser i kommunen.

Vejle Kommune hilser det velkomment, at der nu, med ændring af Affaldsaktørbekendtgørelsen, er tydelig hjemmel til at istandsætte affald fra genbrugspladserne til afsætning som genbrugsgenstand og derved forbedre kommunernes mulighed opfyldes af affaldshierarkiet.

Der hersker dog lige som tidligere nævnt, tvivl om ejerskab og ansvar for affald der er istandsat og afsættes som genbrugsgenstand.

Høringsvar til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande

Vejle Kommune er bekendt med, at der i Miljøbeskyttelsesloven ikke er hjemmel til, at ministeren kan give kommunerne lov til, at afsætte eller forberede affald fra storskraldsordning til afsætning på genbrugsområderne.

Men i dag afsættes affald fra storskraldsordningen via genbrugspladserne.

Må kommunerne via genbrugspladserne, afsætte affald fra storskraldsordningen til genbrugsområderne?

Med venlig hilsen

Vejle Kommune

Til

Energistyrelsen

ens@ens.dk med kopi til krsb@ens.dk og clkj@ens.dk

Sagsnummer: 2022-21741

31. oktober 2022

Svar på høring over udkast bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny affaldsaktørbekendtgørelse.

ISOBRO vil indledningsvist takke for muligheden for at kunne afgive hørings svar. ISOBRO ser med stor tilfredshed på det fokus på genbrug, der foreligger her. Genbrug er et meget vigtigt redskab i arbejdet mod mere bæredygtighed og kampen mod klimaforandringerne, og ISOBROs medlemmer har over 40 års erfaring med genbrug. For vores medlemmer, og for klimaet, er det utrolig vigtigt, at affalds-hierarkiet respekteres og styrkes i forhold til særligt genbrug. Derfor skal genbrug som udgangspunkt ikke håndteres på genbrugspladserne, før det har haft et langt liv udenfor genbrugspladsen. Genbrug lever bedst mellem borgerne og i de frivillige genbrugsbutikker.

ISOBRO ser med tilfredshed på §3 og sikringen af at genstande kan overtages vederlagsfrit, da vores medlemmer ikke kan betale for genbrugsgenstande på grund af deres momsfrigørelse. Vi mener, at kravet om offentliggørelse af ordning for afsætning, bør følges op med kontakt til relevante interessenter f.eks. de velgørende organisationer, der har aktiviteter i lokalområdet. Kender kommunerne ikke deres lokale aktører, er det muligt at kontakte ISOBRO, som kan give viden om alle aktive organisationer i den pågældende kommune. Det vil give vores medlemmer mulighed for at bidrage til den mest optimale løsning til gavn for øget genbrug og dermed klimaet. Dertil mener ISOBRO, at der i materialet, der beskriver ordningen og som offentliggøres, bør indeholde et afsnit hvori kommunen forholder sig til om deres model for afsætning giver de frivillige organisationerne reel mulighed for aftage genstande jf. §3 stk. 2.

Vejledning

Lige siden indgåelse af Klimaaftalen om affald og cirkulær økonomi har vores medlemmer oplevet en usikkerhed ude i kommunerne om, hvad der skal ske med det genbrug, som vi alle sammen gerne vil have mere af. Det har været uklart, hvem der er private aktører og hvordan disse skal sikres adgang til genbrugseffekterne. ISOBRO er glade for, at der kommer en beskrivelse af genbrugsordningen. ISOBRO mener dog ligesom, Dansk Affaldsforening, at der er behov for, at det tydeligt fremgår af enten bekendtgørelsen eller en tilhørende vejledning, at kommunerne har store frihedsgrader til at tilrettelægge ordningen, jf. §, 3 så der kan sikres mest muligt genbrug. Det er nødvendigt, at det tydeligt fremgår, at alle ikke behøver at få adgang og slet ikke samtidig. I dette tilfælde må de blot ikke kræve betaling for genbrugsgenstandene. Det er især vigtigt at understrege, at bytteordninger er en af flere muligheder og at kommunerne ikke tvinges til at etablere bytteområder, hvis det ikke anses hensigtsmæssigt mhp. fx at sikre godt arbejdsmiljø for genbrugspladsvejlederne eller at der fortsat kan ske donation af genbrugsgenstande.

Det er en udfordring at de frivillige organisationer, hvilket der var fokus på i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, sprogligt er helt fjernet i loven og bekendtgørelsen. De frivillige organisationer er nu under private aktører og man skal læse betænkningen for se de er prioriteret som en del af de private aktører. ISOBRO mener at private aktører bør efterfølges af opremsningen frivillige organisationer, virksomheder og borger som tidligere.

Det må være op til kommunen i dialog med lokalsamfundet at få strikket ordninger sammen, der fungerer for alle involverede parter og ikke mindst ordninger, der giver mere og ikke mindre genbrug.

Ressourcer

Det bør sikres, at der er ressourcer til at holde orden på området, hvis dette ikke sker, forudser vi at genbrugs-områderne kan blive uoverskuelige og gøre det genbrugelige til affald, hvilket vil have en negativ betydning for miljøet og de frivillige foreningers store almennyttige arbejde.

Dokumentation

ISOBRO ser gerne, at kommuner pålægges at evaluere ordningen for eksempel i år to og at ISOBRO inddrages i denne evaluering. Det er dog særlig vigtigt, at kommunerne løbende dokumenterer hvor meget af genstandene fra genbrugsområderne, der bliver henholdsvis brændt, genanvendt og genbrugt. Det er meget vigtigt for at alle parter kan optimere deres arbejde og denne viden er der stor efterspørgsel på.

Personfølsomme data

Ved afhentning af genstande hvoraf der fremgår personfølsomme data, skal det afklares hvem der bliver dataansvarlig. Personfølsomme data vil kunne fremgå på elektriske genstande. Det er ISOBROs forståelse, ligesom Dansk Erhvervs, at kommunerne ikke ønsker at påtage sig ansvaret for de personfølsomme data. Det er samtidig forståelsen, at kommunerne ikke kan afvise genbrugsgenstande. Hvis overstående er korrekt, vil kommunerne blive dataansvarlige, når de modtager genstande med personfølsomme data. Det bør afklares hvem, der bliver dataansvarlige, når kommunerne overdrager et eventuelt ansvar til tredje part ved afhentning af en genstand fra genbrugsområdet.

ISOBRO stiller sig gerne til rådighed for en yderligere dialog om genbrug, da det er af stor interesse for os og vores medlemmer.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of two distinct, wavy lines.

Kenneth Kamp Butzbach
Generalsekretær
+45 29 69 91 20
kb@isobro.dk

ISOBRO

Peter Bangs Vej 5 B, 2000 Frederiksberg
www.isobro.dk

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København

Att.: ens@ens.dk og krsbh@ens.d (Karen Steffensen Bach)**Journalnummer 2022-21741**

Taastrup, den 31. oktober 2022

RE: Høringssvar vedrørende "Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser"

Elretur^{1 2} – som er en nonprofitorganisation har fulgt lovgivningsprocessen med etablering af genbrugsområder nøje. Det er Elreturs opfattelse, at afsætningen af genbrugsgenstande samt selve etablering af genbrugsområder giver anledning til en række praktiske problemstillinger knyttet til elektronik, som Elretur anmoder lovgiver om at forholde sig til.

Egnede og driftssikre løsninger findes allerede

Allerede i dag genbruges en betydelig del af den, på genbrugspladserne indleverede elektronik. Genbrug af elektronik fra genbrugspladserne er i de senere år systemsat og er stadig under udbygning, hvilket bl.a. sker gennem nye tiltag, brug af reparatører og investeringer i teknologi. Jf. DPA (Dansk Producentansvar) har de kollektive ordninger i 2021 sikret, at 2.095 tons elektronik er genbrugt. Opgørelsen er baseret på de aktiviteter som de kollektive ordninger varetager (indberetter); altså aktiviteter der sker efter elektronikken, er afhentet af de kollektive ordninger på de kommunale genbrugspladser.

Behandlingsform og effektivitet i form af genbrug, genanvendelse eller nyttiggørelse

I tons

Kategori	Sendt til behandling	Genbrugt	Genanvendt	Forbrændt	Rest	GENANV.%	NYTTIG %
1. Udstyr til temperaturudveksling	14.579	738	10.840	2.582	420	79%	97%
2. Skærme og monitører	5.973	440	5.096	251	187	93%	97%
3. Lyskilder	694	-	556	1	138	80%	80%
4. Stort udstyr	33.960	529	27.174	2.934	3.322	82%	90%
5. Småt udstyr	15.044	342	12.452	1.813	437	85%	97%
6. Småt it- og telekommunikationsudstyr	3.680	46	3.115	425	94	86%	97%
7. Fotovoltaiske paneler	12	-	11	1	-	95%	100%
I alt	73.943	2.095	59.244	8.007	4.597		

Kilde: DAP, <https://producentansvar.dk/statistik/elektronisk-udstyr-weee/behandlede-maengder-elektronik/> (2021)

¹ Elretur er en nonprofitorganisation der sørger for en ansvarlig og omkostningseffektiv indsamling, håndtering og miljøopbejldning af mere end 80 % af det elektronik- og batteriaffald, der bl.a. afleveres på landets genbrugspladser, hvortil kommer erhvervsaffaldsordninger.

Elretur er Danmarks største kollektivordning, som repræsenterer mange forskellige brancher og virksomhedstyper. Elretur repræsenterer mere end 950 virksomheder (producenter og importører af elektriske og elektroniske udstyr (samt batterier) i Danmark ¹. Elretur er etableret som en kollektiv ordning i 2005, samtidigt med at WEEE-direktivet blev implementeret i Danmark. Elretur har således mere end 18 års erfaring med at forvalte WEEE-direktivet i praksis. Hertil indtræder Elretur i producentansvaret for emballage (2025).

² <https://selfservice.dpa-system.dk/public/search?tab=producer>

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.

2630 Taastrup

www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98

CVR-nr.: 28 83 51 24

E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK

IBAN: DK7930004180255761

Danske Bank, konto 4180 4180255761

Det skal bemærkes, at en væsentlig del af den indleverede elektronik ikke kan (må) genbruges, idet fx en betydelig (vægt)andel af skærme og monitører er CRT (billedrørsfjernsyn) og for udstyr til temperaturudveksling indgår der CFC kølemøbler (freon), ligesom lyskilder ikke kan genbruges bl.a. pga. indholdet af kviksølv (Hg). Med foranstående in mente udgør det allerede foretagne genbrug en pæn procentandel.

De kollektive ordninger har gennem de senere år arbejdet målrettet med genbrug, hvilket også kan ses af udviklingen i genbruget. Nedenstående opgørelse fremgår af DPA's statistikker for årene 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021. Det kan tilføjes, at genbrug af elektronik indleveret på genbrugspladserne i 2022 forsat er i vækst, hvorfor tallene stadig er stigende. Desuden skal det oplyses, at volumen af genbrug frem til 2018 lå på et stabilt niveau omkring 300 ton.

Figur: Genbrug indberettet af de kollektive ordninger samt udviklingen i perioden 2018-2021.

	Genbrug i tons	Udvikling i ton
2017	343	
2018	926	583
2019	1.394	468
2020	1.595	201
2021	2.095	500

Kilde: DAP, <https://producentansvar.dk/statistik/elektronisk-udstyr-weee/behandlede-maengder-elektronik/>

Det skal understreges, at ovenstående opgørelser alene dækker indberetninger fra de kollektive ordningers genbrugsaktiviteter, som altså omhandler genbrug foretaget af de kollektive ordninger efter at elektronikken er afhentet på de kommunale genbrugspladserne.

I forlængelse af ovenstående opgørelser er det Elreturs hovedopfattelse, at elektriske og elektroniske produkter ikke bør kunne afleveres i genbrugsområder, da der allerede findes egnede og driftsikkerløsninger til genbrug, samt at disse løsninger fortsat udvikles både i tons og ved investeringer. Opbygning af nye og ikke afprøvede genbrugs løsninger risikerer at udvande de allerede eksisterende løsninger; vel og mærke eksisterende løsninger som fortsat besidder et vækstpotentiale, og hvori der sker løbende udbygninger og investeringer i systemer og teknologi. Producentansvarsløsningerne er i øvrigt tilgængelige for borger/forbruger, virksomheder og offentlige virksomheder/enheder.

Det er endvidere Elreturs opfattelse, at elektriske og elektroniske produkter ikke bør kunne afleveres i genbrugsområder, fordi der i realiteten er tale om affald omfattet af producentansvaret.³ Det er herudover Elreturs opfattelse, at elektronik ikke egner sig til aflevering i genbrugsområderne. Sidstnævnte uddybes i nedenstående bemærkninger.

Hvis lovgiver er af den opfattelse, at elektriske og elektroniske produkter skal kunne afleveres i genbrugsområder, bør lovgiver sikre, at produkterne håndteres på en måde, hvor der sker såvel sortering som behørig håndtering efter samme krav, som stilles til producentansvaret.

³ Elretur henviser i øvrigt til sine høringsvar af 17. august 2022 vedrørende bekendtgørelse om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning og høringsvar af 4. oktober 2022 vedrørende bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Elretur bemærker i øvrigt, at der for elektronik og batterier samt emballage (sidstnævnte fra 2025) findes en særlovgivning om producentansvar, hvorved producenterne varetager indsamlingen og den efterfølgende behandling af det på bl.a. genbrugspladserne indleverede elektronik og batterier.

BEMÆRKNINGER TIL GENBRUGSOMRÅDER OG AFSÆTNINSBEKENDTGØRELSEN

Elreturs høringsvar omhandler alene elektronik og batterier. Elretur har ingen bemærkninger i relation til andre produkter, som indleveres i genbrugsområder på de kommunale genbrugspladser.

Kommunerne bliver ansvarlige for persondata og andre sikkerhedskrav (bekendtgørelsens §§ 1-5) Ved at indføre et lovhjemlet genbrugsområde, hvor kommunerne skal modtage og sørge for afsætning af genstande, bliver kommunerne ansvarlige for de genstande, som borgerne afleverer på genbrugsområderne, indtil videre afsætning. Kommunerne har ansvar for at sikre, at der er den fornødne sikkerhed i genbrugsområderne, og at afsætning kun sker til aktører, der kan sikre forsvarlig håndtering af elektronik. Det bør reglerne forholde sig til.

Elektronik kan ikke afsættes fra genbrugsområderne, uden at en række krav tages i betragtning. Det skyldes, at elektronik efter sin karakter ikke kan bruges igen uden sortering, test, rensning og anden håndtering. I nedenstående er der redegjort for nogle af årsagerne:

Databeskyttelse

Elektronik indeholder i dag personoplysninger i stort omfang, som skal håndteres i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen. Dette gælder ikke blot for iPads, øvrige tablets, computere, telefoner, men også for fjernsyn, som indeholder streamingtjenester og andre apps, ligesom også hårde hvidevarer i dag indeholder personoplysninger. Der er risiko for betydelige databrud, hvis elektronik afleveres og afsættes på genbrugsområder med henblik på vederlagsfri afsætning til tredje part, uden at der sker behørig rensning af produkterne. Det er nødvendigt, at lovgiver forholder sig til håndtering af de databeskyttelsesproblemer, som vil komme, hvis elektronik afleveres i genbrugsområder.

I relation til databeskyttelse har Datatilsynet udtalt alvorlig kritik af en *navngiven virksomheds* håndtering af indlevering af databåren elektronik. Datatilsynet lægger i sin afgørelse til grund, at der har været uautoriseret adgang til klagers personoplysninger, hvorfor tilsynet finder, at der er sket brud på persondatasikkerheden.

Datatilsynet lægger yderligere til grund, at indleveringsstedet (modtageren) – på tidspunktet for tilbageleveringen af den databårene elektronik – er blevet dataansvarlig for eventuelle oplysninger, der måtte være gemt på enheden.

Kommunerne er dataansvarlig for indleverede produkter frem til det genbrugsegnete produkt overdrages til en tredje part, som vel og mærke overtager dataansvaret. Reglerne om genbrugsområder bør i det mindste forholde sig til, hvordan regler om databeskyttelse og andre sikkerhedskrav iagttages.

For elektroniske og elektriske produkter som indleveres til producentansvaret opfyldes reglerne allerede ved brug eget opsamlingsudstyr, som er under opsyn og under tag samt aflåst om natten.

De kollektive ordninger overtager dataansvaret ved afhentningen og har sikret sig at dataansvaret varetages jf. underskrevne og implementerede databehandlaftaler i de(t) følgende led både for så vidt angår genbrug og recycling. Det kan i øvrigt oplyses, at der udføres løbende audit i relation til de indgående databehandlaftaler.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Datatilsynets udtagelse kan læses her: <https://www.datatilsynet.dk/presse-og-nyheder/nyhedsarkiv/2022/aug/datatilsynet-udtaler-alvorlig-kritik-af-elgiganten-as>

Miljøkrav

Elektroniske produkter har miljøskadeligt indhold, som håndteres korrekt, når produktet afleveres i affaldsstrømmen og håndteres af producenterne. Det sikres ved at sådanne produkter ikke genbruges, men at de miljøoparbejdes korrekt i forhold til fx aftapninger af gasser etc.

Hvis en borger sætter et ældre køleskab i genbrugsområdet, fordi køleskabet er funktionsdygtigt, modvirker reglerne om genbrugsområder efter sin ordlyd ikke, at køleskabet bliver genbrugt med sit miljøskadelige indhold. Det er et betydeligt tilbageskridt set i forhold til den nuværende ordning, hvor producenterne sørger for håndteringen af alle genstande, der afleveres på genbrugspladsernes område.

Det kan oplyses, at ca. en tredjedel af de, på genbrugspladsen indleverede kølemøblerne, indeholder CFC-gasser og -olier.

Sikkerhedskrav

Ethvert elektronisk produkt kan have en løs forbindelse, som skaber brandfare for den næste bruger. Det betyder, at private skoler og børnehaver fx kan overtage produkter, som i sig selv er brandfarlige, eller som indeholder persondata fra den tidligere bruger, hvis ikke kommunen i forvejen har sørget for behørig testning. Det er nødvendigt, at lovgiver forholder sig til de sikkerhedsproblemer, som vil komme, hvis elektronik afleveres på genbrugsområder. Elektronik skal sorteres og gennemgå sikkerhedstest, før det kan anvendes i en ny sammenhæng.

Det skal i øvrigt oplyses, at en væsentlig del af de kabelfrie elektriske produkter (batteridrevet), som indleveres på genbrugspladserne, anvender ældre batteriteknologier, som i dag ikke markedsføres af forskellige årsager, ligesom flere batterityper skal håndteres som farligt gods.

I forhold til tilbagekaldte produkter og tyverigods er det i øvrigt vigtigt, at de nødvendige kompetencer er til stede hos modtageren (genbrugsområdet) til at sikre, at disse produkter ikke blot genbruges og ukritisk kommer tilbage på markedet.

I øvrigt skal det tydeligt fremgå at overdragelsen af elektroniske og elektroniske produkter til skoler og børnehaver alene gives til læringsformål, og at disse ikke må afsættes kommercielt efterfølgende.

Ingen sikkerhed for genbrug (bekendtgørelsens § 3, stk. 1)

Ifølge afsætningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal genstande afleveret på genbrugsområder vederlagsfrit kunne overtages af private aktører. For elektronik - som adskiller sig fra reelle genbrugsgenstande ved at indeholde komponenter af betydelig økonomisk værdi - vil det betyde, at private aktører vederlagsfrit kan overtage genstande med økonomisk værdi, uden at der ifølge det nuværende forslag stilles krav til de private aktørers håndtering af disse genstande.

Kommunen bør pålægges at udføre en markedsundersøgelse af afsætningsmulighederne forud for udformning af et oplæg til en afsætningsplan. Oplægget skal offentliggøres parallelt med offentliggørelse af markedsundersøgelsen. Da der gives så vide rammer og området er nyt, bør der fastsættes krav om, at planen skal revideres årligt og at der skal evalueres på hvordan den virker og varetager de formål, genbrugsområderne er etableret for.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Konsekvensen af det foreslåede udkast til afsætningsbekendtgørelse er, at private aktører kan se et incitament til at udnytte ordningen til at udtage værdifulde komponenter, fx metaller. Det vil føre til, at de elektroniske produkter ikke anvendes til genbrug, og at der skabes et gråt marked for elektronik, hvor de økonomiske værdier høstes, og hvor resten af produktet smides ud – nu uden mulighed for forberedelse til genbrug. I sin nuværende form kan genbrugsområderne og afsætningsbekendtgørelsen derfor direkte modvirke formålet om mere genbrug.

Skraldede produkter finder ikke nødvendigvis vej tilbage til WEEE-strømmen. Af Miljøstyrelsens kortlægning fra 2015 fremgår, at en betydelig del af elektronikaffaldet enten skraldes (kabelklipning) og/eller bortskaffes gennem alternative kanaler (fejlsorteringer, jernskrot etc.). Der kan således være argumenter for, at sådanne produkter ej heller vil komme genanvendelsen til gavn.

Kortlægningen kan læses her: https://mst.dk/media/91573/mst_weee_indsamling_300ppi.png. Det skal oplyses, at det er de kollektive ordningers oplevelse, at de procentuelle niveauer for de gråstrømme fortsat er gældende og måske endda er voksende.

Vejledning for afsætning er nødvendig (bekendtgørelsens § 3, stk. 1)

Ifølge bekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal den enkelte kommune vedtage en ordning for afsætning af genbrugs-genstande (elektronik). Bekendtgørelsen indeholder intet krav om udstedelse af en vejledning for afsætning, og bekendtgørelsen indeholder ingen kriterier for afsætninger, herunder krav om korrekt håndtering af personoplysninger.

Det kan efter ordlyden af bekendtgørelsen føre til 98 forskellige ordninger for afsætning af genstande i genbrugsområder, hvor der ikke nødvendigvis er tænkt på håndtering af persondata eller miljøskadelige stoffer i genstandene. Det er vanskeligt at se, hvordan et sådant kludetæppe af forskellige ordninger på et overordnet plan skulle kunne bidrage til den grønne omstilling. I det mindste bør det sikres ved en vejledning, at afsætning i kommunerne sker efter fælles retningslinjer, og at afsætning kun sker til private aktører, som håndterer elektronik efter samme krav, som stilles til producentansvaret.

I relation til ovenstående er forbrugervinklen ikke ubetydelig, da forskellige ordninger kan give anledning til forvirring og dårlige forbrugeroplevelser. Et eksempel fra den virkelige verden fremgår af omstående fotos, som Elretur har mødt i 2022 hos en kommunal enhed. Eksemplet er ikke enestående.

Foto fra kommunalt udsalgsted, hvor bl.a. elektronik afsættes (Danmark, 2022)

Endelig finder Elretur det vigtigt at fremhæve, at det er et problem, at kommuner har incitament til at udnytte elektronik, som borgere afleverer på indsamlingspladser, når kommunerne efter WEEE-bekendtgørelsens regler samtidig er forpligtet til at sikre, at producentansvarsordningen fungerer. Det er kommunerne der har ansvar for de indsamlingspladser, som danner rammer om producentansvarsordningen, det bør derfor fremgå direkte af lovgivningen, at kommunerne ikke må håndtere elektronik ved "salg" eller reparation eller på anden måde favorisere egen eller lokale organisationer og foreninger ved at tildele dem en forhåndsplacering i tildelingshierarkiet eller tilpasse kriterierne i eventuelle udbud til fordel for (egne) særinteresser og/eller forsøg/test e.l. Dette gælder også i relation til egne butikker, hjemmesider og andre handelsplatforme samt alternative indsamlingsformer og -udbud.

Bred og tydelig annoncering med reel svarfrist er nødvendig (bekendtgørelsens § 4, stk. 1)

En del af formålet med genbrugsområderne er at sikre, at kommunerne ikke får adgang til genbrugsgenstande, før private aktører har haft en reel mulighed for at overtage genstandene, jf. § 3, stk. 2. Ifølge bekendtgørelsens § 4, stk. 1, kan annoncering ske udelukkende digitalt, men digital annoncering er på den anden side ikke et krav.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Hvis genbrugsområderne også må afsætte elektronik, er Elretur rede til at overtage elektronikken fra genbrugsområderne med henblik på genbrug, og Elretur anmoder således om en annonceringsordning, der giver Elretur og andre reel mulighed for at byde ind på opgaven i kommunerne. For at tilgodese hensynet til den grønne omstilling, bør der ske reel annoncering via digitale værktøjer, så alle interesserede private aktører har en reel mulighed for at byde sig til.,

I relation til antallet af kommunale genbrugspladser og størrelsen af disse, er det Elretur anbefaling at genbrugsområderne begrænses til få pladser, hvor det giver perspektiv; både for så vidt angår pladsens størrelse (målt på antal besøgende og areal) samt infrastruktur. Sidstnævnte bør være væsentlig, da en tydelig placering af genbrugsområderne væk fra områder, hvor der i øvrigt indleveres affald og andre produkter i båse, containere, bure, fade etc., vil fremstå med et tydeligt og forståeligt formål og ikke som et loppemarked, hvor det er tilladt at plukke i andre affalds- og indsamlingsordninger. Der kan således være argumenter for maksimalt et genbrugshjørne pr. kommune.

Elretur er i øvrigt villig til at stille permanent udstyr til rådighed for indsamlingen af de i genbrugsområderne indleverede elektroniske- og elektriske produkter med henblik genbrug.

BEMÆRKNINGER TIL AFFALDSAKTØRBEKENDTGØRELSEN

Forberedelse til Genbrug (FtG)

I § 34 i affaldsbekendtgørelsen nævnes, at kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald, der er indsamlet på genbrugspladser i kommunen. De frasorterede genbrugsgenstande skal overføres til et genbrugsområde.

Ifølge § 1 omfatter bekendtgørelsen håndtering af affald, der ikke er reguleret af anden lovgivning. WEEE og batterier (og fra 2025 emballage) har sit eget lovgrundlag. På denne baggrund gælder bekendtgørelsen ikke for elektronik, batterier og emballage. For at tydeliggøre dette over for kommunerne, kan det med fordel fremgå direkte af bekendtgørelsens § 34, at kommunerne ikke kan deltage i aktiviteter forbundet med affald fra elektronik og batterier (og fra 2025 emballage).

SAMMENFATNING

Det er Elreturs opfattelse, at regelsættet om genbrugsområder og afsætning af genbrugsgenstande indebærer flere u hensigtsmæssige konsekvenser for håndtering af elektronik:

- Afsætningsbekendtgørelsen opfylder ikke formålet om grøn omstilling, fordi ordningen kan skabe ny infrastruktur (parallel infrastruktur) for (affalds)håndtering, hvor ordningen bliver brugt til at høste værdifulde komponenter fra elektronik med den konsekvens, at forberedelse til genbrug går tabt, ligesom risikoen for at genbrugspotentialet udvandes i relation til de etablerede ordninger som allerede findes.
- Reglerne om genbrugsområder kan føre til et tilbageskridt i relation til miljø- og sikkerhedsmæssig forsvarlig håndtering af brugt elektronik, hvis der ikke stilles krav om, at elektroniske genstande håndteres efter samme krav og standarder, som stilles til producentansvaret.
- Der er betydelige administrative byrder for kommunerne som bliver ansvarlige for at sikre at databeskyttelseskrav, miljømæssig forsvarlig håndtering og sikkerhedsforskrifter er opfyldt i

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

genbrugsområdet og ved efterfølgende afsætning. Alene sikring af at viden om tilbagekaldte produkter opdateres kræver indsigt og opfølgning. Samme betragtning er i øvrigt også gældende i relation til tyverigods.

- Der vil uvilkårligt blive indleveret produkter i genbrugsområderne, som ikke kan eller egner sig til genbrug. Kommunerne skal således udføre affaldsprocesser i form af fx sortering og test på indleverede elektroniske og elektriske produkter, før disse vederlagsfrit kan afsættes til tredje part.
- Der er desuden en reel risiko for at de allerede realiserede genbrugsmængder falder og at de nye genbrugsområder ikke formå at overgå disse mængder, hvorved genbruget reelt vil falde.

Andre kommunale ordninger og tiltag

Parallelt med indleveringen af elektronik og batterier på genbrugspladserne har kommunerne etableret egen indsamlingsordninger, som fx storskraldsordninger og miljøkasser (poseordning og røde miljøkasser). Disse ordninger er ikke reguleret gennem nærværende bekendtgørelse, hvorfor det må være gældende, at elektronik og batterier indsamlet gennem kommunale ordninger ikke kan overdrages til genbrugsområder på genbrugspladserne – også selvom kommunen eller en tredje part foretager indsamlingen og sorteringen, men derimod skal overdrages til producentansvaret – altså uændret i forhold til den nugældende praksis.

Det gøres desuden gældende at genbrugsområder som er drevet af en kommune eller kommunale myndigheder, herunder udbud til private aktører i bredforstand, ikke kan etableres i det åbne rum ved fx at opstille udstyr og andet materiel på gader og stræder samt kommunale bygninger m.m., altså uden for de kommunale genbrugspladser. Det må gælde uanset om kommunen eller dennes repræsentant (aftalepart) forestår sorteringen; i egnet til genbrug og ikke-egnet til genbrug, hvor sidstnævnte overdrages til producentordningen.

Ovenstående er desværre ikke et tænkt eksempel, men et udtryk for et netop udbudt kommunal parallel infrastruktur. Oprettelsen af sådanne parallelle indsamlingssystemer udenfor genbrugspladserne indeholder i øvrigt elementer som er i strid med kommunalfuldmagten.

Producentansvaret (kollektive ordninger) og producenterne (erhverv) har jf. DPA indsamlet ca. 1.500 tons elektronik gennem erhvervsordninger (2021). Erhvervsordningerne indeholder yderligere potentiale, hvorfor kommunale ordninger uden for genbrugspladserne blot er endnu en parallel infrastruktur til allerede eksisterende erhvervs indsamlingsordninger.

Indsamlet elektronikkaffald pr. kategori, slutbruger og indsamlingskanal

I tons (2021)

Kategori / Ton	Komm. inds., hushold.	Kollektiv ordning, hushold.	Prod. egen, hushold.	I alt, hushold.	Kollektiv ordning, erhverv	Prod. egen, erhverv	I alt, erhverv	Total
1. Udstyr til temperaturudveksling	14.289	662	190	15.141	101	441	543	15.684
2. Skærme og monitorer	5.764	80	29	5.874	5	2	7	5.881
3. Lyskilder	520	202	0	722	0	4	4	727
4. Stort udstyr	32.086	1.628	568	34.281	121	618	739	35.020
5. Småt udstyr	14.771	674	58	15.504	40	67	107	15.610
6. Småt it- og telekommunikationsudstyr	3.480	249	1	3.730	9	51	60	3.790
7. Fotovoltaiske paneler	20	0	0	20	0	8	8	29
I alt	70931	3495	847	75273	276	1192	1468	76740

Kilde: DPAQ, Dansk Producentansvar. <https://producentansvar.dk/statistik/elektronisk-udstyr-weee/indsamlet-maengde-elektronikkaffald/>

Elretur er desuden af den opfattelse, at det for områder med særlovgivning ikke kan være gældende, at andre interessenter, såsom foreninger, private virksomheder o.l. træder før særlovgivningen, altså procenterne. Bekendtgørelsens formål må følgelig tage sigte på tilfælde, hvor et producentansvar ikke foreligger. På områder med producentansvar skal fremme af genbrug derimod ske ved at understøtte producentansvarsordningen.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

PRODUCENTERNE KAN BIDRAGE

De nævnte problemstillinger kan løses ved at se producenterne som en aktiv medspiller. Producenterne varetager allerede indsamlingen på genbrugspladserne og er villig til at varetage indsamlingen af eventuelt indleveret elektronik og batterier i genbrugsområder, så det sikres, at elektronik faktisk håndteres efter gældende regler og på en måde, hvor det faktisk kan bruges igen med en tryk og forsvarlig forbrugeroplevelse til følge.

Producentansvaret indebærer netop, at producenterne er pålagt krav om indsamlingsprocenter og niveauer for genanvendelse (inkl. genbrug), energiudnyttelse etc. Det betyder også, at producenterne har den nødvendige volumen og set up til at kunne stille det nødvendige materiel til rådighed for at varetage indsamlingsansvaret og den efterfølgende oparbejdning (genbrug eller genanvendelse). Oparbejdningen omhandler også genbrug, herunder test, reparation, garantistilling m.m., hvilket i sidste ende styrker den gode forbrugeroplevelse.

I forlængelse af producentansvaret er det naturligt, at producenterne bl.a. afholder omkostninger til innovative aktiviteter som fx teknologiudvikling samt etablering af sorteringsanlæg. Sidstnævnt med henblik på at øge genanvendelsesprocenterne og herunder genbruget.

Det formål Klimaplanen opstiller om genbrug kan således opnås ved at understøtte den ordning, som allerede forligger, og det vil Elretur meget gerne bidrage til. Målet må være en affaldsbranche, der samarbejder om opgaverne til gavn for miljøet og klimaet.

FIRST TREATMENT

I partnerskab med affaldsbranchen er Elretur ved at opbygge det såkaldte missing link i genanvendelsesstrømmen (elektronik). Anlæggene vil tilbageføre egnede produkter, som ellers vil være blevet kasseret, i et nyt brugsmønster (genbrug).

For at kunne fortsætte og intensivere dette arbejde er det centralt, at producentansvarsordninger respekteres og betragtes som et aktiv, der har apparat, volumen og processer der kan bidrage til den grønne omstilling.

First treatment anlæggene er under projektering/planlægning og vil være i drift i 2023/2024. Det er allerede bestemt og meddelt ud, at anlæggene bygges i henholdsvis Roskilde og Middelfart og de skal håndtere elektriske og elektroniske produkter fra hele Danmark. I dag drives sorteringen i samarbejde med flere reparatører og demonstrationssorteringskolonner, hvilket overtages af anlæggene når de er i drift.

Forudsætningen for etablering af sorteringsanlæg er naturligvis, at der findes egnede produkter til genbrug i inputstrømmen.

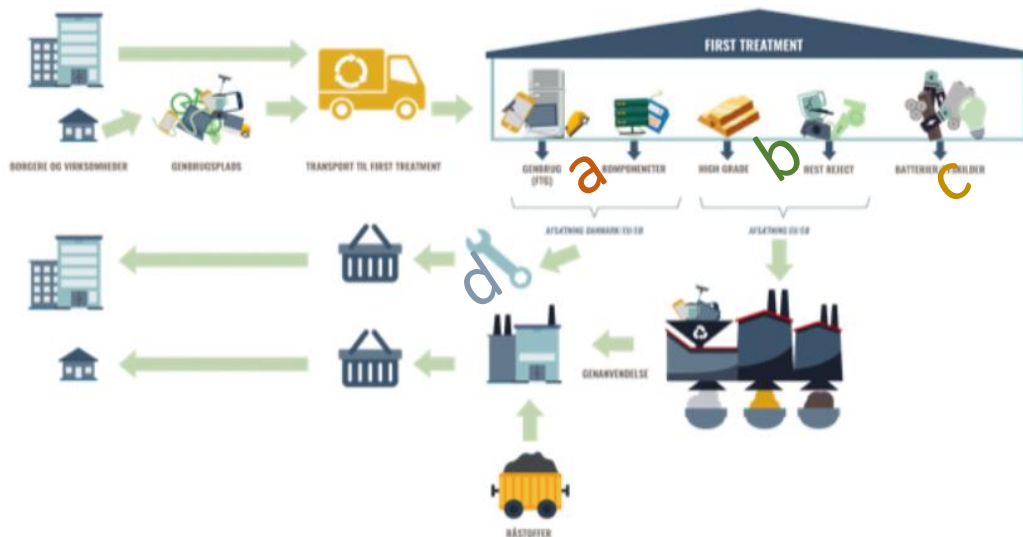
Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Illustration: First treatment processerne.

Kilde: www.elretur.dk/wp-content/uploads/2021/09/ftg.jpg

First treatment anlæggene skal (a) sortere alle genbrugseggede produkter og komponenter fra, med henblik på at disse overdrages til godkendte reparatører (d), der på markedsvilkår tester, rengør og reparere produkterne for derefter at afsætte disse med garanti og mærkning. Den genanvendelsesseggede volumen (b) opdeles efterfølgende i flere kvaliteter (fx high og low grade), som efterfølgende behandles med henblik på materialeleganvendelse. Formålet med denne opdeling er, at genanvendelsesprocessen kan målrettes genanvendelse af bestemte materialer, som fx plast, sjældne jordarter, metaller, jern etc. En effekt af sorteringen er desuden, at fejlsorteringer (c) af fx lyskilde og batterier kan udsorteres med henblik på korrekt miljøbehandling.

Gennem first treatment anlæggene sikres sporbarheden og data på behandlingsformerne, herunder genbrugs- samt genanvendelsesprocenterne. Problematikker omkring GDPR sikres ligeledes på et first treatmentanlæg.

Ved en systematisk udsortering af hele materialestrømmen kan genbrugsandelen (ca. 2.000 ton, 2021 se tabel side 2) hæves markant.

First treatment kan opfylde Klimaplanens formål og sikre udsortering af genbrugseggede produkter og komponenter i stor skala. Det er vigtigt, at Elretur og andre har incitament til at skabe sådanne løsninger, hvilket reglerne om genbrugsområder kan modvirke.

Anlæggenes services' tilbydes alle aktører (andre kollektive ordninger, erhverv, organisationer etc.).

I forhold til godkendelsen af reparatører (d) sker dette med behørigt hensyn til CENELEC 50.614, hvorved aftalen bl.a. indeholder nedenstående elementer.

Elretur

Høje Taastrup Boulevard 30, 1.
2630 Taastrup
www.Elretur.dk

Tlf.: +45 33 36 91 98
CVR-nr.: 28 83 51 24
E-mail: elretur@elretur.dk

SWIFT: DABADKK
IBAN: DK7930004180255761
Danske Bank, konto 4180 4180255761

Reparatøren skal:

- Have kompetencer (uddannelse) og erfaringer fra reparation af elektronik og/eller elektroniske produkter.
- Have en lokation med en passende infrastruktur i forhold til reparatørens aktiviteter, herunder skal lokationens størrelse og teknologiske hjælpemidler være passende. Hvorvidt lokationen er passende, vurderes i en risikovurdering.
- Sikre at der er sikker adgang til og fra lokationen, samt at uvedkommende ikke har adgang til lokationen.
- Have værktøj og testudstyr der er passende i forhold til de typer, der genbruges, herunder skal der være procedurer til sikring af sletning af data, herunder klistermærker og andre særkender fjernes.
- Have rutiner der sikrer at tilbagekaldte produkter ikke tilbageføres til markedet.
- Have et system til sporing og sporbarhed. Systemet skal sikre sporbarhed af REEE.
- Sætte en label med reparatørens navn og kontaktdata på REEE. Producentens "rating plate" må ikke fjernes.
- Give REEE et unikt identifikations- eller salgsnummer, når det sælges eller doneres.
- For alle tests skal det registreres, når testen er udført.

Elretur vil gerne særskilt med Energistyrelsen gennemgå aftaleindholdet og redegøre for, hvilke regler reparatørerne skal varetage sin virksomhed efter, hvis der er ønske herom.

AFSLUTNING

Elretur opfordrer til præciseringer og tydeliggørelse som redegjort for i ovenstående, således at en række af de uklarheder som potentielt kan give anledning til misforståelser, etablering af parallelle systemer, kreative løsninger etc. undgås.

Målet må være en affaldsbranche, der samarbejder om opgaverne til gavn for miljøet og klimaet.

Elretur står naturligvis til disposition for eventuelle spørgsmål og uddybninger.

Med venlig hilsen
Elretur

Morten Harboe-Jepsen
CEO

Energistyrelsen, ens@ens.dk
Att: Karen Steffensen Bach, krsbh@ens.dk
Mrk. 2022 - 21741

København 31.10.2022

Høringssvar vedrørende genbrugsområder og ny aktørbekendtgørelse

ARI skal takke for modtagelse af bekendtgørelserne om afsætning fra genbrugsområder og udstedelse af en ny hovedbekendtgørelse af aktørbekendtgørelsen i høring.

Vedrørende bekendtgørelsen om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder

Det er vigtigt, at afsætningen kommer til at foregå på en effektiv måde, som også tager hensyn til afsætningsmulighederne og mulighederne for at opnå et reelt og forsvarligt genbrug af de indleverede genstande.

Som et minimum bør der derfor fastsættes regler om digital annoncering af selve udkastet til plan og ikke blot oplysning om, at den kan ses på rådhuset. Der er næppe noget IT-argument for, at det skulle være problematisk at gøre udkastet digitalt tilgængeligt. Det er samtidig den eneste mulighed for større selskaber og kollektive ordninger, som f.eks. Stark, Elretur, Gamle Mursten, m.v. til at få en reel mulighed for at kommentere på planerne.

Genbrugsområdet eller genbrugshjørnet er et areal, hvor borgerne og virksomheder kan aflevere konkrete genstande til genbrug. Når genstandene er afleveret på stedet, er de blevet til kommunens ejendom, og det er derfor også kommunens ansvar, at de videreformidles forsvarligt. Hvis det skal blive en succes, er der behov for reel information om, hvad der sker med genstandene, hvad det giver mening at aflevere på genbrugshjørnet, og forsikring om at eventuelle datahensyn vil blive varetaget forsvarligt.

Disse krav bør indgå i bekendtgørelsen som krav til den afsætningsplan, som skal fastsættes.

Sådanne krav kan også have betydning for de afsætningskanaler, der reelt kan anvendes af kommunerne. F.eks. vedr. elektronik bør disse afsættes til en professionel aktør eller til den kollektive ordning for elektriske produkter, som netop har investeret i anlæg i direkte genbrug.

Der bør indføres et krav om en markedsundersøgelse af afsætningsmulighederne forud for udformning af udkastet til afsætningsplan. Der bør ligeledes være krav om offentliggørelse af markedsundersøgelsen parallelt med offentliggørelse af udkastet til afsætningsplan.

I forhold til § 3, stk. 3 bør det uddybes, at genstandene alene bør gives til læringsformål, og at disse ikke må afsættes kommercielt efterfølgende.

Da der gives så vide rammer, og området er nyt, bør der fastsættes krav om, at planen skal revideres årligt og at der skal evalueres på, hvordan den virker og varetager de formål genbrugshjørnerne er etableret for.

Der bør ske en registrering af genstandene og omfanget af genbrug via genbrugshjørnerne. Danmark er langt bagud i forhold til at levere på affaldsforebyggelse og f.eks. WEEE-ordningerne er udsat for kritik af manglende fokus på genbrug. Vi kan ikke etablere genbrugshjørner via lovgivning og så ikke sikre, at der samles op på det genbrug, som faciliteres via disse hjørner.

Da Miljøministeriets bekendtgørelse ikke tog stilling til, hvad kravene er til genstande til genbrug, der i øvrigt indsamles eller overgives til kommunerne udenfor det formelle genbrugshjørne, bør afsætningsreglerne sikre, at alle genstande egnet til direkte genbrug der overgives til kommunen omfattes af afsætningsplanen, uanset om disse indsamles aktivt af kommunen eller afleveres til kommunen på anden vis end via genbrugshjørnerne. Klimaplanen fastsatte meget klart en rækkefølge i afsætningen af genstande til genbrug, som først skal søges afsat via private aktører og først derefter via kommunens egne genbrugsbutikker. Med de to bekendtgørelses meget formelle afgrænsning af genbrugshjørnerne og afsætningsplanen i udkastet til bekendtgørelse, vil der faktisk ikke være noget ulovligt ved at etablere to områder på genbrugspladsen ved siden af hinanden eller på en anden lokation under kommunens kontrol. Et område hvor genstande omfattes af afsætningsplanen kan afleveres og et område, hvor man gerne vil støtte lokalt genbrug via den kommunale genbrugsbutik. En så formel afgrænsning kan ikke anses på en rimelig implementering af klimaplanen fra 2020.

Kommunen bør have en mulighed for frasortering af genstande, der ikke er egnet til genbrug. Hvis det er åbenbart at en genstand ikke egner sig til genbrug, bør denne frasorteres umiddelbart og behandles som affald. Der er ingen grund til, at sådanne genstande flyttes rundt og passes på af kommunen og gennemgås og kasseres af potentielle private aktører.

Vedrørende forslag til ny hovedbekendtgørelse af aktørbekendtgørelsen

Det er helt afgørende for et samlet velfungerende marked for indsamling af erhvervsaffald, at der er klare rammer om kommunernes muligheder for at tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, der producerer affald, der i art og mængde svarer til en husholdnings.

Det er derfor godt, at der fastsættes regler om direkte opkrævning hos den CVR-registrerede virksomhed, særskilte regnskaber og udlevering af oplysninger til kontrol.

Det er dog på ingen måde tilstrækkeligt at kunne anmode om oplysninger om beregning af priserne. Som et minimum bør Forsyningstilsynet og Energistyrelsen kunne anmode om udlevering af de særskilte regnskaber, kundelister med angivelse af CVR- og P-nummer, branche og antal ansatte, samt hvilken ordning der er stillet til rådighed for kunden, herunder indsamlingsmateriel og afhentningsintervaller.

Såfremt kommunen skal sikre, at priserne er korrekte, hvem de har som kunder, og at alene virksomheder med affald i art og mængde benytter sig af tilbuddet, bør kommunen alligevel føre sådanne oversigter, hvorfor det ikke vil være en byrde at udlevere dem. Sådanne lister er samtidig en forudsætning for at de nationale myndigheder kan føre et rimeligt tilsyn med markedsordninger.

Det er generelt en udfordring, at kommunerne ikke registrerer, hvem de har hentet affald hos og hvor meget de har afhentet. Private indsamlere har siden 2010 været forpligtet til at registrere og indberette fra hvem, hvad og hvor meget affald de indsamler. Der er således tale om en udfordring, som kan løses ved almindelig og udbredt teknologi.

Det er selvfølgelig ikke muligt ved tømning af containere, der deles mellem husholdninger og erhverv, at registrere hvor meget affald der kommer fra den enkelte virksomhed eller husholdning, men et krav om vejning ville bidrage til et overblik over den samlede mængde affald fra samlingen af husholdninger og erhverv omkring den pågældende container. I forhold til virksomheder med eget materiel ville vejning give et præcist billede i forhold til mængden og typen af affald, og om denne faldt indenfor afgrænsningen af art og mængde. En vejning ville også bidrage til opfølgning på, om sorteringskravene følges og dermed muliggøre et affaldstilsyn hos i det mindste nogle af de virksomheder, der benytter sig af den kommunale indsamlingsordning.

Hvis kommunen ikke fører en tilstrækkelig kontrol med hvilke mængder og typer af affald, herunder afgrænsningen af art og mængde, der afleveres af kommunens erhvervskunder men blot udokumenteret antager at deres affald svarer til en gennemsnitlig husholdning, er der risiko for både krydssubsidiering mellem husholdnings- og erhvervskunderne, samt unfair konkurrence overfor de virksomheder, som lever af at tilbyde affaldsordninger til de private virksomheder.

Vejningen ville også bidrage til at kvalificere den samlede mængde erhvervsaffald og dermed omkostningerne til behandling af dette, som efterfølgende skal udbydes af kommunerne eller overdrages til producentansvaret for emballage.

Der bør udstedes en vejledning i fordelingen af omkostninger mellem husholdninger og erhverv, da dette er en udfordrende opgave, da indsamlingen af erhvervsaffaldet foretages som en integreret del af indsamlingen af husholdningsaffaldet. ARI bidrager gerne til en sådan vejledning.

§ 34 bør udvides med en henvisning til de to bekendtgørelser om genbrugsområdet.

ARI står til rådighed, hvis der er spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Niels Bukholt

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk
Karen Steffensen Bach krsbh@ens.dk
journalnummer 2022 - 21741

KL høringssvar over udkast til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny affaldsaktørbekendtgørelse

KL har modtaget høring af udkast til: Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny affaldsaktørbekendtgørelse. Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Høringssvaret skal ses i sammenhæng med Miljøministeriets høring over: Bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser, som KL har afgivet høringssvar til.

Udkast til bekendtgørelsen om afsætning af genbrugsgenstande medfører udfordringer i forhold til de eksisterende ordninger både i forhold til de proceskrav, der fremgår af udkastet samt tidsfristen for implementering af nye ordninger. Langt de fleste kommuner har allerede etableret genbrugsområder og har dermed også en eksisterende afsætning af disse effekter. Dette skal bekendtgørelsen forholde sig til, herunder krav om inddragelse af offentligheden.

Udkast til affaldsaktørbekendtgørelsen giver nødvendige administrative byrder, og lægger op til implementering i modstrid med domme på området samt forhindrer mest muligt genbrug. Det er positivt med gebyrfinansiering af genbrugsområder, men uklart hvordan konteringen i praksis skal forgå, herunder fordelingen mellem husholdninger og erhverv. Det må ikke blive for bureaukratisk og administrativt tungt. Kravet om markedspriser må alene gælde de kommuner, der tilbyder en eller flere af de ydelser kommunen frivilligt kan vælge at tilbyde virksomhederne.

Genbrugsområder er ikke kun geografisk afgrænset til genbrugspladser
For KL er det essentielt, at det ikke er den geografiske/fysiske afgrænsning, der er afgørende for, om en genbrugsaktivitet kan finansieres over affaldsgebyret, men at selve ordningen for genbrugsgenstande også bør kunne foregå på andre lokaliteter end på genbrugspladsen. Der er i mange kommuner og i forlængelse af genbrugspladserne og på andre lokaliteter allerede iværksat en række velfungerende initiativer, der bidrager til at øge genbruget.

Dato: 31. oktober 2022

Sags ID: SAG-2022-04355
Dok. ID: 3267294

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Beskæftigelsesindsatsen må ikke sættes over styr

I kommuner og selskaber er der fuld gang i aktiviteter, der skal sikre mest muligt genbrug, herunder i samarbejde med frivillige organisationer og kommunale beskæftigelsesindsatser for mennesker uden for arbejdsmarkedet, herunder også voksenhandicapområdet. Vi er bekymrede for, at disse indsatser, der er bygget op over flere år, risikerer at skulle lukke.

En væsentlig pointe er, at de fremtidige regler ikke må modvirke den fortsatte beskæftigelse, som i dag udføres i henhold til servicelovens § 103 om "beskyttet beskæftigelse". Hvis denne og tilsvarende beskæftigelse ophører, som følge af den nye regulering, vil det også være stik imod ønsker om at flytte folk i udsatte grupper til varig beskæftigelse og sikre mere reelt genbrug. Det er afgørende for kommunerne, at der sikres fleksibilitet i kommunernes arbejde med genbrug, når den nye regulering indføres. Jf. bemærkninger til § 3 ark.3.

Behov for vejledning

Der er med forslaget ikke er skabt klarhed over ansvarsforhold. Vi anbefaler, at staten udarbejder en vejledning om, hvordan kommunerne skal forholde sig til spørgsmål om ansvar, når genstande, der er afleveret på genbrugsområderne, afsættes vederlagsfrit til private aktører, hvad enten det er et vindue (med eller uden PCB), en vaskemaskine eller lignende.

Specifikke bemærkninger til de to høringsudkast

Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder

Definitioner generelt (§ 2, stk. 1-3): det er uhensigtsmæssigt, at der henvises til definitioner i andre bekendtgørelser. Det er uhensigtsmæssigt og forvirrende. En definition er vel en definition, og kan stå i mange bekendtgørelser.

Definition af genbrugsgenstand (§2, stk. 2): I forslag til bekendtgørelse om kommuners pligt til at etablere genbrugsområder er definitionen på en genbrugsgenstand, at den uden videre forberedelse kan genbruges.

I forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder henvises der til denne definition.

Skal det forstås sådan, at der ikke må befinde sig genstande på genbrugsområdet, som blot "skal forberedes med henblik på genbrug" INDEN de kan bruges igen? Altså der ikke må stå en flad cykel, eller en et vindue med en knust rude?

§ 2, nr. 4: Indebærer bestemmelsen, at kommunerne kan differentiere mellem, hvem der kan aftage genbrugsgenstande, og ligeledes differentiere mellem de enkelte genbrugspladser. Så det i praksis betyder, at der kan være forskellige løsninger på kommunens genbrugspladser?

Dato: 31. oktober 2022

Sags ID: SAG-2022-04355
Dok. ID: 3267294

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

§ 3, stk. 3: Det er meget snævert, at det udelukkende er de nævnte institutioner, som kan aftage materialer. Det bør udvides til også at omfatte andre kommunale tilbud og projekter, som i dag gør en stor indsats i forhold til fx aktivering og sociale indsatser. I lovgivningen er der tale om "kommunale institutioner" - paragraffen kan med fordel tilpasses denne definition.

Der er en personaleudfordring i, at virksomheder, som KUN tager genbrugsgenstande fra genbrugsområderne, ikke skal betale for at komme ind på genbrugspladsens genbrugsområdet. Der nødvendiggør personale til at holde øje med, at virksomheder, som tager genstande fra genbrugsområdet, ikke også afleverer affald på genbrugspladsen eller sat genbrugsgenstande på genbrugsområdet i forbindelse med besøget.

Ordning for afsætning (§ 4): Forstiller styrelsen sig, at denne ordning for afsætning af genbrugsgenstande skal have sit eget regulativ, eller kan det indgå i affaldsregulativerne?

§ 5, stk. 2: Denne paragraf bør fjernes. Det er uhensigtsmæssigt, at lave forskellige datoer for implementering. Det bør være senest 1. januar 2024 for alle.

Affaldsregisterbekendtgørelsen

Definitioner generelt (§ 2, stk. 1-10, 12-14, 16-23, 26-33, 35-38, 40):

Det er uhensigtsmæssigt, at der henvises til definitioner i andre bekendtgørelser.

Blandet bolig og erhverv (§ 10): En definition af blandet bolig og erhverv kan stadig finde anvendelse, fx, hos virksomheder som har virksomheden beliggende på samme matrikel som husstanden. Det gælder små revisorer eller den enlige håndværker, som har værksted hjemme, men kører ude blandt kunderne. Eller landmanden som også ofte har virksomhed, hvor de bor

Er det styrelsen mening, at disse erhverv skal have ét sæt container til husholdningsaffaldet og ét sæt til erhvervsaffaldet, selv hvis der er ubetydelige mængder genanvendeligt husholdningslignende erhvervsaffald. Definitionen af blandet bolig og erhverv kunne finde anvendelse, hvor mængderne ved virksomheden er så små, at en separat indsamlingsordning for genanvendeligt husholdningslignende erhvervsaffald ikke giver miljømæssig og CO₂-mæssig mening.

Gebyrer for aflevering af affald eller genbrugsgenstande på genbrugspladsen (§19): Gebyr for at aflevere affald og genbrugsgenstande – hvis der udelukkende skal betales gebyr for at aflevere og ikke for at afhente genbrugsgenstande, hvordan skelnes i praksis mellem registrering af virksomheder, som hhv. afleverer og afhenter? Det kan eksempelvis betyde, at der skal være separat adgang til at afhente materialer, og dermed større krav til plads og kontrol, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Som før nævnt betyder det, at kommunen skal tjekke (have ansat stående ved genbrugsområdet) om erhverv der kommer på

Dato: 31. oktober 2022

Sags ID: SAG-2022-04355
Dok. ID: 3267294

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

genbrugspladsen afleverer genbrugsting, tager genbrugsting og/eller om de havde affald med ind på genbrugspladsen da de kom. Det er en personalemæssig tung opgave.

§ 34: Som vi læser paragraffen, blandes to definitioner sammen i denne paragraf. Der står at de frasorterede genbrugsgenstande - det må være dem, som der står at "kommunen må deltage i aktiviteter forbundet med forberedes med henblik på genbrug fra genbrugspladsen" - skal overføres til genbrugsområderne. Men ifølge jf. definitionen (§ 26) er det kun genbrugsgenstande, der uden videre forberedelse der må komme på genbrugsområderne.

Bør § 34 ikke deles i to paragraffer, og med den tilføjelse at "når aktiviteter forbundet med forberedes med henblik på genbrug er gennemført, må genstanden overføres til genbrugsområdet. Det ville være rart med en definition af, hvad "deltage i aktiviteter" dækker over i § 34.

Bilag 4:

§1 – bør tilføjes: "Hvis kommunalbestyrelsen har valgt at tilbyde den husstandsneare indsamlingsordning for genanvendeligt affald til erhverv, der har genanvendeligt affald, der i art og mængde svarer til en husstands, skal bestemmelserne for denne ordning dog overholdes.

Med venlig hilsen

Anders Christiansen

Dato: 31. oktober 2022

Sags ID: SAG-2022-04355
Dok. ID: 3267294

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Energistyrelsen
ens@ens.dk
CC krsbh@ens.dk

J. nr. 2022 - 21741

Høring om afsætning af genbrugsgenstande og affaldsaktørbe- kendtgørelsen

31-10-2022
Side 1 af 9

J.nr. 11.7.32

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Energistyrelsen har sendt bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser samt bekendtgørelse om affaldsregulativer, - gebyrer og – aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen) i høring. Høringerne skal bl.a. implementere Miljøbeskyttelses bestemmelser om afsætning af genbrugsgenstande og kravet om opkrævning af markedspriser for en række ydelser. Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget bekendtgørelserne i høring og bemærkningerne nedenfor er afgivet med forbehold for bestyrelsens behandling.

Vi finder at bekendtgørelsen om afsætning af genbrugsgenstande ikke giver meget hjælp til kommunerne i forhold til de ordninger, der skal fastlægges og alene det, at reglerne står i en selvstændig bekendtgørelse er et problem. Derudover implementeres loven ikke korrekt i forhold til "kommunale institutioner" og der er særlige udfordringer i forhold til de eksisterende ordninger både i forhold til de 'proces-krav', der fremgår af udkastet samt tidsfristen for implementering af nye ordninger. Endelig er der mindre obs-punkter i forhold til definitionerne og kommunalbestyrelsens muligheder for istandsættelse.

Der er flere udfordringer med affaldsaktørbekendtgørelsens nye bestemmelser, som giver unødvendige administrative byrder, lægger op til implementering i modstrid med domme på området samt forhindrer mest muligt genbrug. Også i denne gives der ikke særligt meget hjælp til kommunerne.

Disse punkter er uddybet i det følgende.

Bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande

Bemærkningerne til bekendtgørelsen er grupperet under en række overskrifter.

Hvorfor ikke skrive kravene i affaldsaktørbekendtgørelsen?

Energistyrelsen har valgt at beskrive reglerne om afsætning af genbrugsgenstande i sin helt egen bekendtgørelse. Vi kæmper i forvejen med at finde de mange regler på området og dette valg gør det ikke nemmere at finde rundt. Vi kan ikke se, hvordan det kan være gavnligt for nogen parter at reglerne ikke kan findes i sammenhæng. Samme bemærkning er tilgået Miljøministeriet der også har valgt at udarbejde en særskilt bekendtgørelse frem for at lade bestemmelserne fremgå af affaldsbekendtgørelsen.

Vi anbefaler Energistyrelsen at indskrive de trods alt få bestemmelser direkte i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Vejledning til kommunerne

Lige siden indgåelse af Klimaaftalen om affald og cirkulær økonomi har der været stor usikkerhed ude i kommunerne om, hvad der skal ske med det genbrug, som vi alle sammen gerne vil have mere af. Det har fra starten været uklart, hvem der er private aktører og hvordan disse skal sikres adgang til genbrugseffekterne og om de alle sammen skal have adgang samtidig eller i en eller anden prioriteret rækkefølge eller om adgangen kan afgrænses til nogle af de private aktører. Nu har vi så både fået en lov og et udkast til bekendtgørelse, men usikkerheden er fortsat omfattende, da der fortsat ikke er skabt klarhed. Vi havde forventet, at bekendtgørelsen i øget omfang ville afspejle lovbemærkningerne, som p.t. er det sted hvor der er skabt mest klarhed over reglerne.

Der er behov for, at det tydeligt fremgår af enten bekendtgørelsen eller en tilhørende vejledning, at kommunerne har store frihedsgrader til at tilrettelægge ordningen, så der kan sikres mest muligt genbrug. Det er også nødvendigt, at det tydeligt fremgår, at alle ikke behøver at få adgang og slet ikke samtidig og at kommunen selvfølgelig kan stille krav til aftagerne fx om reelt genbrug, dataindberetning og sporbarhed, ligesom vi kender det fra andre afsætningsaftaler. I dette tilfælde må de blot ikke kræve betaling for genbrugsgenstandene. Det er især vigtigt at understrege, at bytteordninger er en af flere muligheder og at kommunerne ikke tvinges til at etablere bytteområder, hvis det ikke anses hensigtsmæssigt mhp. fx at sikre godt arbejdsmiljø for genbrugspladsvejlederne eller at der fortsat kan ske donation af genbrugsgenstande.

Det må være op til kommunen i dialog med lokalsamfundet at få strikket ordninger sammen, der fungerer for alle involverede parter og ikke mindst ordninger, der giver mere og ikke mindre genbrug.

Disse frihedsgrader er p.t. kun delvist afspejlet i definitionen af "ordning for afsætning af genbrugsgenstande", hvor det netop fremgår, at der kan være forskellige ordninger for forskellige genbrugsgenstande og for forskellige genbrugspladser.

Der er også brug for hjælp og vejledning i henhold der mere formelle omkring de ordninger, der skal beskrives. Fx er det uklart om denne ordning for genbrugsgenstande er omfattet af delegationsforbuddet eller om fastlæggelse eller justering af ordningen kan delegeres til fx forvaltningen eller et kommunalt ejet selskab. Det kan være hensigtsmæssigt, at det ikke er byrådet, der skal vedtage denne ordning – i hvert fald hvis ordningen skal være andet og mere end meget løst beskrevet. Når vi kigger på afsætning af genbrugseffekter, kan der ske hurtige skift i mulighederne, måske dukker der nye interesserede virksomheder op, måske er der velgørende organisationer, der ikke kan løfte opgaven længere eller måske er der opstået uheldige situationer på genbrugspladser, som gør at koncepterne må ændres.

Dette medfører også, at vi foreslår at § 4 stk. 3 slettes. Det er naturligt, at kommunen er bunden af egne beslutninger, men der kan som ovenfor beskrevet være diverse faktorer, som konkret kan medføre, at der må afviges fra den vedtagne ordning i en overgang.

Endelig er der usikkerhed om hvor man skal helt konkret skal lægge sådan en 'ordningsbeskrivelse', når den ikke skal være en del af regulativerne eller af affaldsplanen.

Vi tilbyder gerne at indgå i et arbejde med yderligere vejledning til kommunerne.

Kommunale institutioner

Det fremgår af loven at Ministeren skal give private aktører eller kommunale institutioner mulighed for at overtage genstande afleveret i genbrugsområder. I § 3 stk. 3 er denne bestemmelse blevet væsentligt indskrænket til kun at omfatte skoler og børnehaver. Det er ikke hensigtsmæssigt at afskære andre kommunale institutioner som fx opholdshjem, vuggestuer eller plejehjem fra en direkte adgang til effekterne. Vi bifalder dog, at bestemmelsen er udvidet til også at omfatte private skoler og børnehaver – også her skulle det dog gælde alle former for selvejende institutioner, som ellers har fået fjernet deres direkte mulighed for adgang i selve definitionen af en privat aktør.

Vi foreslår at §3 stk. 3 kommer til at omfatte alle kommunale institutioner.

Eksisterende ordninger

Langt de fleste kommuner har allerede etableret genbrugsområder og har dermed også en eksisterende afsætning af disse effekter.

Det fremgår af §4, at der skal ske en inddragelse af offentligheden inden vedtagelse af en ordning. Men hvad skal der ske, når man allerede har en ordning, der lever op til kravene i §3? Skal alle kommuner genannoncere deres eksisterende ordninger med henblik på inddrage offentligheden? Det mener vi ikke er hensigtsmæssigt og foreslår derfor, at der indarbejdes en undtagelsesbestemmelse for ordninger, der allerede lever op til §3. Det kunne fastholdes som krav, at en beskrivelse af ordningen skal kunne findes på hjemmesiden.

Det fremgår af §5 stk. 2, at ordningen for afsætning af genbrugsgenstande skal være etableret inden 1. juli 2023, hvis man har et eksisterende genbrugsområde. Alle kommuner og selskaber med ordninger der p.t. ikke lever op til §3 skal revurdere hele deres ordning. De endelige rammer for de kommende ordninger er fortsat usikre og de endelige bestemmelser i bekendtgørelsen i høring kendes måske først til årsskiftet. Så skal der igangsættes en revisionsproces, hvor man måske også vil indkalde til markedsdialog og borgerdialog samt ikke mindst række ud til de velgørende organisationer. De er en proces hvilken der nærmest ikke bliver tid til, hvis vedtagelse af en ny ordning skal igennem byrådet og reelt endnu mindre tid, hvis det er et kommunalt I/S eller A/S, der står for driften af områderne.

Vi forslår derfor at fristen rykkes til 1. januar 2024 og således følger kravet om etablering af genbrugsområder.

Øvrige OBS-punkter

Definitionen af genbrug er nok for snæver i forhold til hvad der reelt kan foregå via et genbrugsområde, da visse genstande måske genbruges til andre formål end de oprindelige, fx et gulvbræt.

Definitionen af genbrugsområder er måske både for bred og for snæver forstået på den måde, at der kan være genbrugsområder, hvor aflevering af genbrugsgenstande sker på et andet sted end afsætning af genbrugsgenstande og at der vil være genbrugsområder på genbrugspladser, som der ikke kan tages fra. Se vedlagte høringssvar til Miljøministeriet udkast til bekendtgørelse om etablering af genbrugsområder.

Det fremgår af §3 stk. 2 at kommunalbestyrelsen kan istandsætte genbrugsgenstande. Det er lidt uklart hvad det egentlig betyder. Det må jo være en udvidelse i forhold til at kommunerne også kan forberede til genbrug?

Hvem har ansvaret for genbrugsgenstandene? Som vi også har skrevet i vedhæftede hørings svar til Miljøministeriet bekendtgørelse om etablering af genbrugsområder ønsker vi en central udmelding om ansvarsforhold i relation til genbrug af genbrugsgenstandene. Det kan fx være spørgsmål om brandfare, når der byttes elektrisk udstyr, GDPR-regler hvis borgeren sætter it-udstyr til bytte, hvis der byttes fx PCB-holdige vinduer eller gammelt legetøj indholdene uønskede stoffer.

Affaldsaktørbekendtgørelsen

Vores bemærkninger er også her grupperet under en række overskrifter.

Gebyrfinansiering af genbrugsområder

Det fremgår af § 17 stk. 7 at kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for husholdningernes adgang til at aflevere genbrugsgenstande på genbrugsområder. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen. Det fremgår desuden af § 19 stk. 1 at kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr hos de virksomheder, der gør brug af tilbuddet om at aflevere genbrugsgenstande på genbrugsområder. Gebyret skal indeholde alle omkostninger forbundet med ordningen for virksomheder, herunder omkostning til administration.

Vi forventer, at kommunerne vil kunne bruge den almindelige fordelingsnøgle for hhv. husholdningernes og virksomhedernes betaling til genbrugspladsdriften med mindre, der er særlige forhold, der taler for, at der skal estimeres en særlig fordelingsnøgle mellem husholdninger og erhverv for driften af genbrugsområdet.

Vi bifalder muligheden for gebyrfinansiering af genbrugsområder. I den sammenhæng vil vi gerne have oplyst, hvordan det går med den analyse, der jf. betænkningen af 3. juni 2022 skal igangsættes om finansiering af et eventuelt underskud i kommunale genbrugsbutikker. Indtægter fra en kommunal genbrugsbutik vil alt andet lige kunne nedbringe gebyret, der skal dække driften af genbrugsområderne.

Da virksomheder samtidig kan have adgang til vederlagsfrit at afhente genbrugsgenstande kan det give praktiske udfordringer i forhold til at sikre virksomhedernes betaling for både benyttelse af genbrugspladsen og i forhold til aflevering af genbrugsgenstande. Det vil formodentligt kunne løses i beskrivelse af en ordning, hvor det udelukkende er virksomheder, der er indgået en aftale om vederlagsfri afsætning med, der har gratis adgang til genbrugspladsen i forbindelse med afhentning af genbrugsgenstande ligesom vi kender det fra andre virksomheder, der kommer og afhenter affaldscontainere/fraktioner.

Storskrald

Det fremgår af §34 at kommuner kan deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald, der er indsamlet på genbrugspladser i kommunen og at de frasorterede genbrugsgenstande skal overføres til et genbrugsområde.

Måske skulle der ikke stå at de 'frasorterede genbrugsgenstande', men 'affaldet der er blevet forberedt til genbrug' skal overføres til genbrugsområdet? Hvornår i processen bliver affaldet til en genbrugsgenstand?

I praksis kan der være tale om forskellige processer:

- Genbrugsvejlederen fjerner en 'fejlsortering'. Altså en situation, hvor en borger eller virksomhed har sorteret en genbrugsgenstand som affald i stedet for at sortere den til genbrug
- Et kommunalt værksted modtager møbler som males eller ombetrækkes eller noget tredje. Her er det ikke altid hensigtsmæssigt at genstandene overføres til et genbrugsområde.

Den største udfordring forbliver dog kommunens manglende mulighed for at forberede storskrald til genbrug. Mange storskraldordninger med fokus på genbrug vil klassisk terminere på en genbrugsplads med et genbrugsområde, hvorfor det virker helt underligt, at sådan en udsortering til genbrug ikke skulle være lovlig for kommunen at gennemføre. Derudover kan der ske en sortering i affald/genbrugsgenstand i forbindelse med selve afhentningen, hvilket også understreger det hensigtsmæssige i, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at forberede storskrald til genbrug.

Vi foreslår, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at forberede både affald indsamlet på genbrugspladser og storskrald til genbrug.

Markedspriser

Bestemmelser om kommunernes pligt til at fastsætte priser (svarende til markedspriser) for visse kommunale tilbud til virksomheder følger af bekendtgørelsesudkastet kapitel 6.

Det bemærkes, at ikke alle kommunerne nødvendigvis vil tilbyde virksomhederne de ydelser, som de frivilligt kan tilbyde dem. Tilsvarende vil nogle kommuner alene tilbyde virksomhederne nogle af de ydelser, de frivilligt kan tilbyde virksomhederne.

Det fremgår af § 23, stk. 1, at kommunalbestyrelserne i gebyrbladet **skal** "fastsætte prisen for indsamling af erhvervsaffald....". Det følger af lovgivningen, at det er frivilligt for kommunerne, hvorvidt de vil tilbyde virksomhederne de ydelser,

der skal fastsættes (markeds)priser for. Det kan således ikke være et krav for kommunalbestyrelserne, at de skal fastsætte (markeds)priser.

Kravet må alene gælde de kommuner, der tilbyder en eller flere af de ydelser de frivilligt kan vælge at tilbyde virksomhederne.

Vi anbefaler at bestemmelsen udformes således, at det fremgår, at det alene er de kommuner der tilbyder virksomhederne at bruge en eller flere af ydelserne, der skal fastsætte (markeds)priser, og dette alene gælder for de ydelser de tilbyder.

I kapitlet anvendes termen "indsamling af erhvervsaffald", men i realiteten er der jo tale om en indsamlingsordning, som omfatter både planlægning, etablering, drift (herunder både indsamling og afsætning) og administration.

Vi overvejer om det ikke ville være mere hensigtsmæssigt også at beskrive det som ordninger i bekendtgørelsen i stedet for blot at kalde det "indsamling"?

Det fremgår af § 24, at kommunalbestyrelsen skal føre særskilte regnskaber for de ydelser, de tilbyder virksomhederne. Det fremgår ligeledes, at omkostninger og indtægter skal opgøres efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem. Opgørelsen skal således ske på fuldstændig samme vis, som for de tilsvarende regnskaber for husholdningsordningerne.

De ydelser som virksomhederne vil blive tilbudt, vil typisk være fuldstændig de samme som husholdningerne tilbydes, hvorfor de regnskabsmæssige opgørelser vil være ens. Den eneste forskel er, at virksomhederne vil blive opkrævet et højere beløb (markedsprisen) end husholdningerne for (de samme) affaldsordninger.

Det er meget omstændigt og administrativt tidskrævende, at foretage den regnskabsmæssige adskillelse, der kræves. Værdien synes også at være meget begrænset. Det vil efter vores opfattelse være muligt, at føre det nødvendige tilsyn med "markedspriserne" alene ud fra de regnskaber kommunerne fører for husholdningsaffaldsordningerne.

Hovedbegrundelsen for dette er, at det er den samme ydelse virksomhederne tilbydes og omkostningerne er de samme som for husholdninger. Formålet med et særskilt regnskab synes på det grundlag at være et helt unødvendigt og bureaukratisk krav.

Vi anbefaler derfor at § 24, for så vidt angår affaldsordningerne, udgår.

Kommunalbestyrelsen vil naturligvis forsat skulle kunne forklare, hvordan de er kommet frem til deres pågældende "markedspris". Det må generelt antages, at kommunerne, i hvert fald de første år, fastsætter "markedsprisen" således, at den svarer til det gebyr husholdninger opkræves plus et rimeligt overskud (jf. betænkningen af 3. juni 2022 til L 153).

I § 18 stk. 1 er der en enkelt gebyrfinansieret indsamlingsordning for erhvervsaffald tilbage i form af deponeringsegnet farligt affald. Det vil kunne fungere for 'rene' deponiorordninger som fx indsamling af asbest, men bliver helt umuligt når man fx kigger på tandlægeordninger eller andre ordninger for farligt affald, hvor det kun er en delstrøm, der er deponeringsegnet. Er det gebyrer eller markedspriser, der skal anvendes ved indsamling af farligt affald?

Overgangsordning

I § 65 foreslås en overgangsbestemmelse, der tillader kommunerne at opkræve markedsprisen for virksomheder, selvom kommunen ikke har et regulativ, der beskriver ordningen.

Vi er i tvivl om, der er hjemmel til sådan en overgangsbestemmelse og henviser endnu engang til den landsretsdom og statsforvaltningsafgørelse, der er vedlagt.

Vi foreslår, at Energistyrelsen i bekendtgørelsen eller standardregulativet fastsætter, hvordan et erhvervsregulativ skal se ud for at kommunerne lovligt kan opkræve priser for kommunale ydelser, der tilvælges af virksomheder.

Vi kan i den forbindelse også konstatere, at der ikke foreligger en endelig version med journalnummer af en vejledende udtalelse fra Energistyrelsen om "Kommunale affaldsregulativer og indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse", hvorfor vi heller ikke har kunnet sende denne ud til medlemmerne.

Standardregulativerne

Det fremgår af § 4 i standardregulativet for husholdningsaffald, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte gebyrer og priser. Kommunalbestyrelsen skal ikke fastsætte priser for ordningerne for husholdningsaffald. Det skal den for erhvervsaffald, der i art og mængde svarer til husholdningsaffald. Det synes derfor uklart, hvorfor det af standardregulativet for husholdninger fremgår, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte priser, og ikke kun gebyrer.

Vi har tidligere peget på, at standardregulativerne er mangelfulde i forhold til de mange ændringer i relevante bekendtgørelser, der er gennemført de seneste 2-3 år. Det er naturligvis uholdbart, at de standardregulativer, som kommunerne er pålagt at anvende, ikke er opdaterede i forhold til ordningerne anno 2022. Regulativerne er et dagligt arbejdsredskab for kommunerne, hvorfor det også vil være hensigtsmæssigt med en evaluering af standardregulativerne. Vi skal i den

sammenhæng henvise til vedlagte notat, som vi fremsendte i forbindelse med høringen af affaldsaktørbekendtgørelsen i foråret 2022.

Med venlig hilsen

Nana Winkler og Niels Remtoft
Specialkonsulenter

Miljøministeriet
mim@mim.dk
kopi til joerg@mim.dk og perhl@mim.dk

sagsnummer 2022-6515

Høring af bekendtgørelse om genbrugsområder

03-10-2022
Side 1 af 5

J.nr. 11.5.34

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget bekendtgørelse om kommunernes pligt til at etablere genbrugsområder på kommunale genbrugspladser i høring. Vi vil også takke for inddragelsen, der har været undervejs i processen. Det sætter vi stor pris på, selvom vi gerne havde set, at vores input var mere tydeligt afspejlet i det bekendtgørelsesudkast, der er sendt i høring.

Bekendtgørelsen om genbrugsområder skal implementere Miljøministeriets del af reglerne om genbrug på genbrugspladser i lov 898 om miljøbeskyttelse, mens vi endnu ikke har set et udkast til Energistyrelsens udmøntning af deres del af genbrugsbestemmelserne. Foreningens høringssvar er derfor afgivet med forbehold for, at der kan være yderligere kommentarer og ønsker, når vi kommer til at kunne se sammenspillet mellem reglerne udmøntet af hver deres myndighed.

Mange kommuner og selskaber er i gang med en bred vifte af indsatser for at opnå mest muligt genbrug, herunder i samarbejde med mange forskellige aktører og ofte også med fokus på jobskabelse for udsatte grupper. Der er fortsat stor nervøsitet i branchen i forhold til den kommende regulering, som denne bekendtgørelsehøring er første del af. Vil reglerne medføre at eksisterende samarbejder kan komme i klemme? Risikerer vi, at ende med mindre genbrug i stedet for mere genbrug? Derfor mener vi, at lovgivningen skal have fokus på at give så brede rammer og så stor en fleksibilitet som muligt til kommunernes arbejde med genbrug.

Behov for en særskilt bekendtgørelse?

Dansk Affaldsforening har på de inddragende møder foreslået, at Miljøministeriets del af bestemmelsen om genbrug bedst implementeres direkte i affaldsbekendtgørelsen. Det fremgår ikke af høringsbrevet, hvorfor man har valgt at udarbejde en helt ny bekendtgørelse i stedet for.

Vi mener fortsat, at det giver en række nødvendige udfordringer, som vi kommer ind på i det følgende. Derudover medfører det øget kompleksitet i

lovgivningen, da der skal bruges tid og energi på overhovedet at kunne finde reglerne. Vi ved at alene opdelingen af afføldsreglerne i hhv. afføldbekendtgørelsen og afføldsaktørbekendtgørelsen jævnligt giver udfordringer for kommunerne i forhold til at finde reglerne. Denne ekstra bekendtgørelse gør det endnu sværere og vi kan ikke se nødvendigheden af denne kompleksitet eller hvilke fordele det skulle give for nogen parter.

Definition af genbrugsområde

Genbrugsområder defineres i §2, 3) som "Område på kommunal genbrugsplads, hvor genbrugsgenstande kan afleveres og tages".

Vi har i høringsperioden forsøgt at finde ud af, hvorfor definitionen omfatter vendingen "og tages". Det er ikke lykkedes os at få et fyldestgørende svar og vi mener, at definitionen ikke er i overensstemmelse med loven og lovbemærkningerne.

Vi anbefaler, at definitionen kun omhandler aflevering af genbrugsgenstande, da afsætning af genstandene kan ske fra andre områder. Termen "tages" er heller ikke rammende for fx afsætning til erhvervslivet eller donation til velgørende organisationer, men er egentlig kun dækkende for områder, hvor der sker direkte bytte. I mange genbrugsordninger samles og distribueres genbrugsgenstande på forskellig vis i forhold til de forskellige afsætningskanaler.

Vi har forsøgt at finde ud af, hvordan definitionen af genbrugsområder skal indgå i de kommende bestemmelser om gebyrfinansiering af genbrugsområdet i Energistyrelsens regler, men også her uden klarhed herom indtil videre. Det er selvfølgelig vigtigt, at vi både kan finansiere modtagelse og afsætning af genbrugseffekter via det nye gebyr til planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladser.

Hvilke genbrugspladser skal have genbrugsområder?

Det fremgår af §3, at kommunalbestyrelsen skal etablere minimum et genbrugsområde på hver af de kommunale genbrugspladser inden den 1. januar 2024. Vi bifalder fristen, som giver rimelig tid til etablering af områderne på de pladser, der endnu ikke har etableret sådanne og til at finde afsætningsmuligheder for de indsamlede genstande.

Vi bifalder formuleringen med "minimum et genbrugsområde" på en genbrugsplads, da dette så fint adresserer, at genbrugsområderne kan være spredt ud over pladsen, så de fx står i nærheden af de containere, hvor der indsamles affald af samme materialetype. Netop frihedsgraderne til at indrette genbrugsområderne afhængigt af genbrugspladsens indretning, det affald der modtages og det

opland der benytter pladsen i forhold til både aflevering og afsætning af genbrugseffekter er meget vigtig. Der er forskellige rammebetingelser for både kommuner og de enkelte pladser, hvilket påvirker hvordan der mest hensigtsmæssigt kan arbejdes med genbrug på pladsen eller i kommunen.

Vi har dog fortsat vanskeligheder med afgrænsningen af, hvilke pladser der skal være omfattet af kravet om etablering af genbrugsområder. Det er fint at have affaldspladser er undtaget, men selv på disse kan der indsamles andre fraktioner – fx blot blød plast fra de sække, som borgerne har haft haveaffaldet i. Vi har under inddragelsen foreslået, at bestemmelsen udmøntes på samme måde som erhvervs adgang til genbrugspladser. Dvs. at bestemmelsen kunne lyde, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der kan modtages genbrugsgenstande eller alternativt at der etableres genbrugsområder på mindst en af genbrugspladserne i kommunen. Vi har forstået på Miljøministeriet, at de mener, at denne løsning ikke ligger helt i tråd med loven, hvilket vi dog ikke er enige i.

Udfordringer med den nuværende afgrænsning af genbrugspladser er fx:

- Genbrugspladser er ikke defineret som sådan og nogle kommuner kan have miljøstationer, som i andre kommuner omtales genbrugsplads og omvendt.
- På en del af de pladser, hvor der endnu ikke er etableret et genbrugsområde, er det sket af en eller flere grunde:
 - Genbrugspladsen er meget lille og har kun åbent enkelte dage eller kun enkelte timer eller er helt ubemandet eller drives kun af frivillige.
 - Der er i forvejen kun et meget begrænset antal fraktioner, der kan afleveres på pladsen – fx på en ø-genbrugsplads.
 - Områderne ville blive for dyre at drifte og der ville ikke være sikkerhed for en opnået miljøeffekt.

Hvis vi ikke kan nøjes med en bestemmelse om "mindst en genbrugsplads i kommunen" foreslår vi, at man kigger på besøgstal, åbningstid, antal fraktioner der sorteres i eller modtagede mængder.

Oplysninger om modtagede mængder kan i princippet findes i Miljøstyrelsens datasystem og en afgrænsning kunne måske være 2.000 tons. Og en afgrænsning i forhold til fraktioner kunne fx være, om der modtages farligt affald på genbrugspladsen. Hvis der er etableret modtagelse af farligt affald er der høj sandsynlighed for, at der er tale om en fuld størrelse genbrugsplads. Endelig kunne man foretage afgrænsningen efterspørgsels-baseret. Dvs. at kommunen i forbindelse med den inddragelse af offentligheden i tilrettelæggelsen af deres arbejde med genbrug kunne spørge om, hvorvidt der skal etableres genbrugsområder på alle genbrugspladserne i kommunen. Vi deltager gerne i en fornyet drøftelse af en mere hensigtsmæssig afgrænsning end den foreslåede.

Adgang til genbrugsområdet

Vi foreslår at dette afsnit og §4 slettes. Det giver kun ekstra udfordringer at have sådan en paragraf stående. Det er selvfølgelig alle brugere af genbrugspladsen, der har adgang til at aflevere genbrugsgenstande. Ved at skrive det eksplicit, begynder man at overveje, hvad det mon betyder? Det er jo fortsat kun de borgere, frivillige organisationer og virksomheder som har betalt genbrugspladsgebyret og herunder genbrugsområde-gebyret, som har adgang til genbrugspladsen jf. reglerne i bekendtgørelse om affaldsregulativer, gebyrer og aktører.

Vi kan heller ikke følge, hvorfor de frivillige organisationer nævnes i paragraffen. De har jo samme adgang som andre virksomheder. Hvis frivillige organisationer skal nævnes særskilt, så bør de også defineres i §2. Derudover er det hensigtsmæssigt, at også kommunen har mulighed for at aflevere genstande i området, fx fra storskraldsordninger eller i forbindelse med at genbrugspladsvejlederen forbereder til genbrug ved at flytte affald fra en affaldscontainer til genbrugsområdet.

Hvis det er hensigten, at bestemmelsen skal bruges til at give borgere, frivillige organisationer og virksomheder gratis adgang til området har vi følgende supplerende kommentarer:

Det at have et genbrugsområde medfører en del udgifter. Både ressourcer til oprydning af ting, som ikke kan afsættes gratis og dermed skal bortskaffes som affald, samt at der stilles areal og faciliteter til rådighed. Da disse udgifter skal gebyrfinansieres, vil det blive kommunens borgere og de virksomheder, som benytter pladsen, som betaler genbrugsområderne. Hvis der bliver åbnet op for, at alle virksomheder og borgere skal have adgang til pladsens byttehjørne, vil der ske en krydssubstituering. Rent driftsmæssigt risikerer vi, at virksomheder sætter alt deres restaffald i byttehjørnet. Samtidigt bliver det uhyre svært at lave adgangskontrol til genbrugspladsen. Det samme gælder, hvis der åbnes for borgere generelt. Åbnes der op for alle borgere, vil det give problemer med superklunsere, måske også af international karakter.

Ansvar

Det er ikke nyt for kommunerne at arbejde med modtagelse og afsætning af genbrugseffekter, men der er ikke skabt klarhed omkring ansvarsforhold. Når kommunen faciliterer bytte eller afsætter genbrugseffekter, har de så et ansvar for at produkterne overholder diverse lovgivninger? Det kan fx være spørgsmål om brandfare, når der byttes elektrisk udstyr, GDPR-regler hvis borgeren sætter it-udstyr til bytte, hvis der byttes fx PCB-holdige vinduer eller gammelt legetøj indholdene uønskede stoffer. Når staten nu sætter krav til kommunerne om at

modtage og afsætte genbrugsgenstande finder vi det hensigtsmæssigt, at staten også forholder sig til disse spørgsmål om ansvar.

Vi vil afslutningsvist gentage vores ønske om at bestemmelserne implementeres så fleksibelt som muligt og vores forslag er, at der tilføjes en definition af genbrugsgenstande i affaldsbekendtgørelsen og indføres en ny paragraf, der pålægger kommunalbestyrelsen, at der inden 1. januar 2024 kan afleveres genbrugsgenstande på mindst en genbrugsplads i kommunen.

Med venlig hilsen

Nana Winkler
Specialkonsulent

Affaldsaktørbekendtgørelsen

Dette notat supplerer høringsbrevet og indeholder kommentarer til de enkelte kapitler.

Kommunale affaldsregulativer

Dansk Affaldsforening har af flere omgang gjort opmærksom på, at standardregulativerne trænger til et gennemsyn og i det foreliggende udkast består gammel-kendte uhensigtsmæssigheder:

- Den samme ordning/spand skal beskrives mange gange, når affaldet indsamles kombineret og/eller blot i en to-delt beholder. Det gør regulativet unødigt langt og faktisk også forvirrende.
- Nedgravede løsninger på hhv. offentlige og private arealer. Her kunne der være hjælp at hente i nogle valgfrie standardtekster
- Indsamling i sække af fx tekstiler af fx tekstilaffald og pose-på-låg ordninger

Erhvervsaffaldsregulativet

Standardregulativet for erhvervsaffald i bilag 4 er kun justeret enkelte steder og det virker som om, der ikke er konsekvensrettet. Fx er der i §10.2 valgmuligheder mellem "alle virksomheder i kommunen" og "virksomheder beliggende i bolig-egendomme". I §10.3 er der indsat en ny tekst i celle 7 om, at virksomheder ikke er forpligtigede til at benytte den kommunale ordning, mens det i celle 17 fremgår som afkrydsningsmuligheder, at husholdningslignede restaffald skal indsamles gennem den kommunale indsamlingsordning.

Det fremgår også under §10.4 at to eller flere virksomheder kan dele beholdere til restaffald. Det er en god ide men kan give ekstra kompleksitet i forhold til fastsættelse af markedspriser.

Det undrer også, at der ikke er anført noget om piktogrammer i regulativteksten, når der er lovgivet herom i affaldsbekendtgørelsen og publiceret en vejledende udtalelse om selv samme fra Miljøstyrelsen.

§10.5 virker også noget underligt, når det ikke nødvendigvis er kommunen, der har ordningen.

Der mangler til gengæld en hel paragraf om kommunal indsamling af husholdningslignende erhvervsaffald til materialenytiggørelse. Bestemmelser til denne bør vel fremgå eller i det mindste bør der henvises til husholdningsaffaldsregulativet? Husholdningsaffaldsregulativet er dog ikke ændret på det punkt, så det omtaler ikke priser, men kun gebyrer?

Løbende ændringer af regulativet

§7 stk. 3 giver mulighed for at undgå offentlig annoncering, hvis der kun ændres i regulativernes obligatoriske tekst og §63 sikrer at 'gamle' regulativer beholder deres gyldighed. Der er dog uklart, hvordan kommunerne mest hensigtsmæssigt

06-05-2022

Side 1 af 9

J.nr. 11.7.31

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

tilgår alle de nye ændringer, der skal indarbejdet i regulativerne på forskellige tidspunkter i den kommende tid. Der er fx:

- Indsamlingsordninger for 9-10 fraktioner
- Genbrug på genbrugspladser
- Behandlingsanlæg (anvisninger i erhvervsregulativer)
- Forbrændingseget affald (erhverv frit stillet – herunder ”hvad er erhverv”)
- Indsamling af husholdningslignende erhvervsaffald
- Og hvad er måtte komme ud af forhandlingerne om de resterende dele af Klimaaftalen

Side 2 af 9

En regulativændringsproces tager en del tid – både selve arbejdet og processen (inkl. høring). Derfor er det helt illusorisk at tro, at kommunerne kan tilrette regulativer 3-4 gange på 1-2 år.

Noget vi gerne vil drøfte med Energistyrelsen:

- Kan man arbejde med mindre tillæg til regulativerne, f.eks. med udvalgte mest presserende ændringer? Det kunne eksempelvis være anvisning af forbrændingseget erhvervsaffald. Og skal det i givet fald gennem høring? Og NSTAR?
- Som vi læser det, er der ikke umiddelbart sat frister for, hvornår kommunerne skal være klar med nye regulativer og i praksis vil de i hvert fald i en periode ikke være i overensstemmelse med lovgivningen.

NSTAR

Derudover er der også fortsat diverse tekniske problemer med selve NSTAR, hvor regulativerne skal udarbejdes og offentliggøres. Det forlyder lige nu, at man ikke kan trække det gamle regulativ ind i systemet i forbindelse med udarbejdelse af et nyt regulativ. Det er noget man har kunnet før og skal selvfølgelig være muligt.

Kommunal indsamling af erhvervsaffald

Kommunerne får mulighed for at tilbyde virksomhederne deltagelse i den kommunale ordning for affald, der er i art og mængde svarer til en husholdning og med det serviceniveau, som også stilles til rådighed for husholdninger. Denne tilgang bakker vi op om. Vi mangler dog noget mere drøftelse af §10 stk. 3. Det er fint, at en virksomhed med fx meget pap har en privat ordning for denne fraktion, men hvis den kommunale ordning fx består af en spand til blandet papir og pap bliver det lidt komplekst, hvis det så ligefrem skulle være forbudt for virksomheden at komme et stykke pap i spanden? En anden case kunne være, at en virksomhed kun har plast i art og mængde, som en husholdning, men kommunen tilbyder kun en kombineret indsamling med fx metal og/eller drikkekartoner. Udgangspunktet må være, at virksomhederne kan få stillet de eksisterende ordninger til rådighed i den form, som de foreligger.

Det er i § 10 vi savner muligheden for virksomheder beliggende i ejendomme med blandet bolig/erhverv, at benytte de kommunale ordninger også for større mængder end dem fra en husholdning. Mange steder i byerne er det fysisk umu-

ligt at anbringe flere skraldespande og med kravet om husstandsnær indsamling af de 10 fraktioner og kravet til virksomhederne om at udsortere de selv samme husstandslignede fraktioner forværrer pladsudfordringen. Mange steder har man også byudviklet og fået en bedre og smukkere by med mere rekreativ plads og i øvrigt reduceret antallet af skraldebiler i midtbyerne. Der er simpelthen brug for at have fælles løsninger i ejendomme med blandet bolig/erhverv. Alternativet til en lovlig anvendelse af de kommunale ordninger vil ofte være en ulovlig medbenyttelse af ordningerne.

Overgangsordningen frem til den 31. december jf. §64 giver i øvrigt alt for kort tid til at opsigte aftalerne og finde nye arealer og placeringer af affaldsbeholdere i det omfang det overhovedet er muligt. Ordningerne er p.t. omfattet af gebyrbestemmelser og det må forventes, at de kan fortsætte hermed indtil samme frist, selv om det ikke fremgår af bekendtgørelsen.

De eksisterende indsamlingsordninger for forbrændingseget affald eller husholdningslignende restaffald er p.t. omfattet af gebyrbestemmelserne. Hvornår skal de overgå til 'priser'?

Vi bakker op om §12 stk. 3, der gør det frivilligt for virksomheder, om de vil benytte sig af de kommunale tilbud om indsamling i henteordninger.

§18 er ændret således, at det nu kun er deponeringseget farligt affald, som der skal opkræves gebyr for. I praksis indsamles farligt affald som en samlet fraktion, hvor det først efterfølgende sorteres ud til forskellige behandlingsformer. Derfor vil det være yderst vanskeligt (umuligt?) at finde ud af for kommunen hvilke dele der skal indsamles til markedspris (det til energiudnyttelse) og hvilke dele skal indsamles efter gebyrer (deponeringseget). Dette illustrerer endnu engang, hvorfor det er mest hensigtsmæssigt at lade de kommunale ordninger for erhvervsaffald være omfattet af hvile-i-sig-selv reguleringen, altså gebyrer.

En afledt effekt bliver således at fx de kommunale ordninger for klinisk risikoaffald skal omfattes af markedspriser i stedet for gebyrer? Men hvad hvis de også omfatter kviksløv til deponering?

Der er også noget uklarhed omkring reglerne for kommunale ordninger for olie/benzinudskillere og sandfang. Som udgangspunkt er de at opfatte som ikke-genanvendeligt farligt affald, jf. standardregulativ for erhvervsaffald, mens de i spildevandslovgivningen også kan være at klassificere som affald til materiale-nyttiggørelse. Vil det være gebyrer eller priser der gælder for disse ordninger?

Vi bifalder, at virksomhedernes benyttelse af genbrugspladsen fortsat er omfattet af gebyrer.

Kommunale affaldsgebyrer

I §17 er madaffald flyttet fra stk. 3 til stk. 4, hvorved det kan blive omfattet af et gennemsnitsgebyr. Restaffald er dermed den eneste fraktion, hvor gebyrbetalingen skal afspejle den enkelte husholdnings forbrug. Denne tilgang er vi principielt enige i, men i praksis indfører langt de fleste kommuner to-delte spande til hhv. rest/madaffald og derfor kan det blive svært at udnytte denne "kan"-bestemmelse.

Side 4 af 9

Vi savner også en generel drøftelse af gebyrfastsættelsen. Det er en kompleks øvelse af fastsætte gebyrer og i takt med, at vi har udviklet en hel række nye ordninger, opstår der mange spørgsmål. Der har ikke været nogen større tradition for fx rumopdelte spande eller kombineret indsamling, da man fastlagde gebyrprincipperne.

Af §22 fremgår det som noget nyt, at "priser for indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse" også kan indgå i henlæggelser til planlagte investeringer. Det undrer os, da det virker i modstrid til, hvad pengene fra indsamlingen af erhvervsaffald må bruges til? Hvad skal kommunerne gøre med investeringer, som både kan komme husholdnings- og erhvervsaffaldsordninger til gode?

I loven forventes der vedtaget en bestemmelse om opkrævelse af gebyrer for genbrugsområder på genbrugspladser. Betyder det, at kommunerne kan begynde at opkræve dette gebyr pr. 1. juli eller forventer Energistyrelsen at udfolde denne hjemmel yderligere i en kommende revision af affaldsaktørbekendtgørelsen?

Markedspriser

Det anføres i § 23, at kommunalbestyrelsen i gebyrbladet skal fastsætte prisen for kommunal indsamling af erhvervsaffald. Det giver måske svar på et af mange spørgsmål om, hvordan kommunerne skal tilgå ønsket om at finde en markedspris: Man kan nøjes med at gøre det én gang om året?

Og det fremgår måske af loven, at kommunen skal fastsætte markedsprisen på en måde, der giver et overskud, som kan bruges indenfor det skattefinansierede område?

Alle de andre spørgsmål består:

Klip fra hørings svar til lovforslaget:

- Findes der overhovedet et marked for indsamling af genanvendeligt affald i små – eventuelt to-delte – affaldsbeholdere med evt. kombineret-indsamlede fraktioner i en fast ruteafhentning?
- Er markedsprisen ikke principielt forskellig for alle virksomheder – afhængig af fx deres placering, mængder eller bindingsperiode?
- Er det kommunalbestyrelsen, der skal godkende markedsprisen? Hvordan skal man kunne fastlægge en markedspris i en kommunal verden?
- Hvem skal betale for kommunens undersøgelse af markedsprisen?
- Hvornår har kommunen tilstrækkeligt undersøgt, hvad markedsprisen er?

- Hvordan skal Forsyningstilsynet finde ud af markedsprisen?
- Er de kommunale institutioner omfattet af gebyrreglerne eller markedsprisen?
- En virksomhed vil i princippet kunne indhente 'tilbud' fra både kommunen og private aktører og så vælge den billigste. Hvis virksomheden så vælger kommunen for at være den billigste, så har vi ikke ramt 'markedsprisen'?

Vi har derudover noteret, at Energistyrelsen mundtligt har givet udtryk for, at der ikke skal fastsættes en markedspris pr. virksomhed, men derimod nogle gennemsnitspriser for alle virksomheder under et. Det betyder, at den omtalte markedspris alligevel ikke er nogen markedspris?

Hvordan skal kommunen eller selskabet kunne forklare en virksomhed, at nogle kommunale ordninger er gebyrfastsatte, mens andre følger markedsprisen – og ikke mindst, hvorfor det forholder sig sådan? Vi kan forstå på Energistyrelsen og Forsyningstilsynet, at vi ikke kan forvente yderligere vejledning på området, men bliver nødt til at afvente, at der via "sager" i Forsyningstilsynet skal udvikles en praksis. Det kan vi ikke bakke op om. Hvis kommunerne på nogen måde skal gøres interesserede i at tilbyde disse ordninger for erhvervslivet, er det nødvendigt, at ovenstående og flere spørgsmål besvares, så ordningerne kan komme godt fra start.

Det fremgår af §24, at omkostninger og indtægter både for gebyrområdet og for markedspriserne skal følge opdelingen i det kommunale budget- og regnskabsystem. I det omfang det var lovgivernes hensigt at sikre lige vilkår for private virksomheders og kommunernes tilbud til affaldsproducerende virksomheder er dette blot endnu en synliggørelse af, at kommunerne pålægges en langt større administrativ byrde end private virksomheder. I forhold til fordeling af omkostninger vil vi understrege, at virksomhederne ligesom borgerne kommer til at betale for at ordningen stilles til rådighed frem for deres faktiske benyttelse af ordningen, da de enkelte spande ikke vejes. En praksis der også er henvist til i lovbemærkningerne til lovforslag 152 fra februar 2009.

Der lader til at være endnu en udfordring med markedspriserne, som går på samspillet mellem kommunen og et kommunalt A/S. I det omfang opkrævning af gebyrer og priser sker i et kommunalt A/S, er det ikke sikkert, at A/S'et har lov til at overføre et overskud til kommunen.

Automatiserede sorteringsanlæg

Vi noterer os, at der i bekendtgørelsen gives mulighed for en meget tidsbegrænset dispensationsmulighed for at kommunerne kan etablere restaffaldssorteringsanlæg.

Dansk Affaldsforening mener, at kommunerne generelt skal have mulighed for at udsortere genanvendeligt affald fra forbrændingsegnet affald og deponeringsegnet affald. Vi ved, at henteordningerne ikke formår at indsamle hele potentialet af genanvendelige fraktioner, hvorfor sortering på restaffald er en nødvendighed for at komme i mål med EU-målsætningerne.

Ved på den måde at forhindre kommunerne i at virke for mere genanvendelse vil der gå flere år inden vi kommer i mål med sådanne sorteringsanlæg, hvis der overhovedet kan findes investorer. Der er også tvivlsomt om kommunerne vil udbyde sådan en opgave, hvis hovedparten af affaldet så ikke længere går til eget affaldsenergianlæg eller deponi og det kan medføre megen unødigt transport. I forhold til muligheden for at eftersortere vil vi også understrege, at der fortsat er forhindringer i form af en manglende dispensation for at de fynske kommunerne får mulighed for at udbyde restaffald indsamlet kombineret med plastaffald og drikkekartoner til sortering.

Kommunal behandling af affald til materialenyttiggørelse

§ 33 - § 36 udmønter det meget brede kommunale forbud mod aktivitet og undtagelsesbestemmelserne i den forbindelse. Vi kan kun gentage, at der er en stor risiko ved så generelt et forbud. Vi savner fx både en bagatelgrænse og muligheden for at indgå i forsøgs- og udviklingsprojekter, hvor vi ved, at kommunerne tit har været fødselshjælpere for nye genanvendelsesmuligheder.

Derudover er begrænsningerne på neddeling alt for snævre og ikke logiske. Hvis kommunerne ikke får mulighed for at neddele andre fraktioner end EPS bliver konsekvensen, at der køres med meget luft i forbindelse med transport af fx træ, havemøbler, haveaffald og mineraluld. Vi må også gøre opmærksom på, at 'flamingo' er en varebetegnelse og at den rette term er ekspanderet polystyren, forkortet EPS. Vi mener, at kommunerne skal have mulighed for at neddele alle fraktioner, alternativt at der gives forbud på enkeltfraktioner, hvor miljø- og klimagevinsten ikke er dokumenterbar.

I den forbindelse skal vi også endnu engang understrege, at neddeling i forskelligt omfang kan være en integreret del af genbrugspladsdriften. Ligeledes er det vigtigt at fremhæve, at kommunerne allerede i meget vidt omfang benytter markedet til neddelingsydelse – det er blot ikke alle steder at det er økonomisk og logistisk hensigtsmæssigt.

Vi bifalder selvfølgelig, at kommunerne fortsat kan håndtere slagge, have- og parkaffald fra kommunale anlæg og have aktiviteter på social- og beskæftigelsesområdet baseret på affald. Men vi mener, at selve begrænsningerne er langt ud over, hvad politikerne forhandlede om i den politiske aftale.

Hvad hvis fx forbrændingsanlæg har andre udledninger, som kan klassificeres som affald til materialenyttiggørelse? De har både spildevand, CO₂, røggasrensningsprodukter m.v.? Og må kommunen ikke samle deres have- og parkaffald fra kommunale parker og kirkegårde, hvis de fx ligger tæt på hinanden?

Dispensation til kommunal behandling

Vi er enige i, at en indledende markedsundersøgelse er hensigtsmæssig inden et udbud og det er normalt praksis i kommunerne at forhøre sig i markedet inden et udbud. Det ændrer dog ikke ved, at dispensationsbestemmelserne i foreliggende form ikke giver mening og næppe vil komme til at forekomme i virkeligheden.

Side 7 af 9

Hvis der ikke er private aktører, der ønsker at byde på affaldet, er der kun meget lille sandsynlighed for, at de vil gøre det i samarbejde med en offentlig aktør og det er uklart, hvad der skal ske med affaldet i mellemtiden, fx mens Forsynings-tilsynet behandler dispensationen og der etableres et kommercielt selskab. Der er så ydermere ingen garantier for at det etablerede selskab får affaldet, da der jf. §41 stk. 3 ikke må være et krav om at den private part indtræder i selskabet. Det er ellers den type udbud, som vi har set i udlandet som grundlag for etablering af offentlig/private selskaber.

Overgangsordning

Det fremgår af §47, at kommunalbestyrelsen senest den 30. september skal anmelde ønske om at fortsætte deres aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse. Ansøgningen skal indeholde en række oplysninger som fremgår af stk. 2.

Da loven og bekendtgørelsen forventes at træde i kraft 1. juli er der kun tre måneder for kommunalbestyrelserne at tage stilling hertil og da de tre måneder ligger hen over sommerferien er det meget sandsynligt, at der ikke er planlagt bestyrelsesmøder og kommunalbestyrelsesmøder, der kan tage stilling til dette i perioden. Desuden vil det kræve noget tid at forberede sager til bestyrelsen og kommunalbestyrelsen, da de præcise grænseflader fortsat debatteres i Folketinget og fordi der i vidt omfang vil være tale om en lille aktivitet, som indgår i en hel række aktiviteter. Dvs. at det tager noget tid at identificere, hvilke aktiviteter der er omfattet af forbuddet, hvorefter det tager tid at tage stilling til om aktiviteten mest hensigtsmæssigt nedlukkes, sælges eller selskabsgøres efter reglerne i bekendtgørelsen.

Vi vil derfor opfordre til, at fristen for anmeldelse rykkes til den 1. januar 2023, hvor der i forvejen er planlagt indsendt yderligere oplysninger til Forsyningstilsynet.

Så vidt vi har forstået kan aktiviteter og anlæg, der ikke deltager i overgangsordningen fortsætte deres virke indtil kravet om selskabsgørelse træder i kraft den 31. marts 2024? De vil selvfølgelig kunne 'løbe tør' for affald inden, da kommunerne vil skulle udbyde affaldet senest den 1. juli 2023, men for fx komposteringsanlæg kan det måske være et relevant scenarie.

Vi har noteret, at anmeldelse af selskabsgørelse har fået en ny frist i form af den 31. marts 2024. Vi bifalder denne forlængelse af fristen, hvilket også giver øget mulighed for at finde private parter til de eksisterende aktiviteter/anlæg.

Det er noget uklart for os om et privat medejerskab i de kommunale anlæg i forbindelse med selskabsgørelsen reguleres hensigtsmæssigt i §47 og §49 eller om der er brug for andre bestemmelser i sådan en case, hvor kommunen ikke først etablerer et 100% kommunalt ejet selskab, men går direkte efter et fælles ejerskab?

Side 8 af 9

Tilsyn

I §55 til §58 beskrives Forsyningstilsynets nye tilsynsbestemmelser. Især problematisk er tilsynet med markedspriser, da rammerne for fastsættelse af disse ikke er beskrevet. Det er især problematisk i forhold til indsamling af erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, da der os bekendt ikke eksisterer et marked for indsamling af erhvervsaffald i små (eventuelt to-delte beholdere) i en ruteindsamling. Uden vejledning og retningslinjer kan være mere eller mindre umuligt at fastsætte sådan en markedspris. Udfordringen for affald modtaget på anlæg er ikke sammenlignelig, da der typisk vil være private anlæg på markedet, hvorved man nemmere kan finde frem til markedsprisen.

Vi antager, at kommuner, der ikke har aktiviteter der skal udbydes til markedspris, ikke skal være med til at finansiere Forsyningstilsynets udgifter til tilsynet med priserne? Det må gerne fremgå mere tydeligt af bekendtgørelsen.

Overvågning af affaldssektoren

Til § 59 indsættes et helt nyt kapitel i affaldsaktørbekendtgørelsen. I bestemmelsen fastsættes at Forsyningstilsynet overvåger og analyserer affaldssektoren og markedet for affaldshåndtering – ud over de kommunale gebyrer og priser. Hvorfor skal de det? Og er det både den private del og den offentlige del af sektoren de overvåger, som dog kun finansieres af borgernes affaldsgebyrer? Hvilket formål tjener overvågningen? Hvorfor er det Forsyningstilsynet og ikke Energistyrelsen, som skal have indsigt i affaldssektoren, når det er Energistyrelsen, der er afsender af reguleringen?

Øvrige bemærkninger

Benchmarking

Vi skal for en ordens skyld understrege, at det fremgår af §51 stk. 4, at Energistyrelsen hvert år senest den 1. november skal offentliggøre benchmarking af affaldsenergianlæg og deponeringsanlæg. Det er ved at være mange år siden, at denne frist er blevet overholdt og det er et stort problem for hele branchen, at beslutninger tages på forældede data.

Erhvervs benyttelse af genbrugspladsen

Har Energistyrelsen tjekket om det fortsat er nødvendigt at fastholde §65?

Indsamlingsvirksomheder

Det fremgår af §29, at indsamlingsvirksomheder skal håndtere affald i overensstemmelse med en kommunal anvisningsordning. Det må gerne fremgå mere tydeligt, at det er anvisningsordningen i den affaldsproducerende virksomheds kommune, der skal følges. Samme præcisering er nødvendig i affaldsregisterbekendtgørelsen, hvor private virksomheder som noget nyt kan overtage ansvaret

for det forbrændingsegnete erhvervsaffald – herunder forbehandling af dette. Og forbehandle kan de vel i princippet kun få lov til, hvis kommunen anviser til forbehandling?

Affaldsregisteret

For en ordens skyld skal vi også gentage, at affaldsregisteret ikke fungerer efter hensigten og bør revideres.

Afgørelse af 4. februar 2010, j. nr. 2009-613/623

En kommune havde iværksat en ny renovationsordning uden det fornødne hjemmelsgrundlag i kommunens affaldsregulativ, hvorfor der ikke kunne opkræves de for ordningen fastsatte gebyrer.

Sagsnummer: 2009-613/623

Domstol: STF

Sagsnummer: 2009-613/623

Afgørelsesdato: 2010-02-04

En kommune havde i 2008 vedtaget en ny renovationsordning, der gav borgerne mulighed for at vælge mellem en indsamlingsordning for bioaffald eller hjemmekompostering. Renovationsordningen trådte i kraft den 1. marts 2009. Borgerne havde i efteråret 2008 haft mulighed for at vælge ordning. Indsamlingsordningen, der forudsatte en særlig spand til bioaffaldet, skulle gebyrfinansieres. Omkostningerne i forbindelse med ordningen havde kommunen af administrative årsager valgt at fordele over hele året, således at gebyrerne for indsamling blev delt ud i 4 lige store rater. Kommunen havde først mere end et halvt år efter renovationsordningens ikrafttræden vedtaget et nyt affaldsregulativ. Dette trådte i kraft den 1. oktober 2009. Statsforvaltningen havde fra en borger modtaget en klage over, at denne skulle betale for en indsamlingsordning, som ikke var realiseret, da borgeren ikke på tidspunktet for ordningens ikrafttræden havde modtaget den særlige spand til bioaffald. Statsforvaltningen fastslog indledningsvist, at en borger var forpligtet til at benytte de af en kommune iværksatte indsamlingsordninger, og at en kommune kunne opkræve gebyr for ydelser, som en borger valgte ikke at gøre brug af. Det blev endvidere fremhævet, at en kommune ikke kunne opkræve gebyr af de borgere, der havde valgt at benytte sig af undtagelsen til ordningen ved at kompostere affaldet. Statsforvaltningen udtalte på den baggrund, at den pågældende borger som udgangspunkt skulle betale det fastsatte gebyr for ordningen, uanset at denne i en periode ikke havde fået den ydelse, vedkommende havde betalt for, forudsat at gebyret var lovligt. Det blev af statsforvaltningen anført, at det var en afgørende forudsætning for gebyrets lovlighed, at renovationsordningen havde hjemmel i kommunens affaldsregulativ. Idet affaldsregulativet for ordningen først var trådt i kraft den 1. oktober 2009, fandt Statsforvaltningen, at der ikke var det fornødne hjemmelsgrundlag for gebyroprævningsen i hele 2009. Kommunen havde således ikke lovligt kunnet opkræve dette.

Statsforvaltningerne - herunder Tilsynsråd

Du har den 19. oktober 2009 rettet henvendelse til Statsforvaltningen Syddanmark, det kommunale tilsyn, vedrørende lovligheden af Kerteminde Kommunes opkrævning af gebyr for afhentning af bioaffald for 1. kvartal 2009.

Statsforvaltningen har nu afsluttet sagens behandling.

Statsforvaltningen finder, at Kerteminde Kommune har handlet i strid med lovgivningen ved at opkræve gebyrer, der har hjemmel i en affaldsordning, der ikke var trådt i kraft på tidspunktet for opkrævningen.

Statsforvaltningen har i dag orienteret Kerteminde Kommune om statsforvaltningens opfattelse og anmodet kommunen om at oplyse, hvad den agter at foretage sig i sagens anledning.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og derefter en nærmere begrundelse for statsforvaltningens opfattelse.

Sagens baggrund:

Kerteminde Kommune besluttede i 2008 at indføre en ny dagrenovationsordning med spande til henholdsvis restaffald og bioaffald.

Det fremgår af protokollen for byrådets møde den 27. marts 2008, at renovationsordningen vil træde i kraft 1. marts 2009. Der blev ikke i den forbindelse vedtaget et nyt affaldsregulativ.

I oktober 2008 modtog samtlige borgere i kommunen besked fra kommunen om at vælge, hvilke beholdere til restaffald og bioaffald, man havde behov for. Det fremgik af skrivelsen, at hvis man ønskede en anden sammensætning end den standardrenovationspakke, som kommunen havde sammensat, skulle man inden den 3. november henvende sig til Forsyningen.

I standardrenovationspakken indgik en spand til bioaffald, der tømmes hver 14. dag. Alternativt kunne man vælge at få leveret en godkendt kompostbeholder til hjemmekompostering.

Det fremgik af renovationsskrivelsen, at den årlige renovationsafgift for standardrenovationspakken var 2.470 kr.

Du oplyser, at du havde en godkendt kompostbeholder til hjemmekompostering, men alligevel ønskede at overgå til den nye ordning, hvorefter du ikke foretog dig noget i anledning af kommunens skrivelse.

Da du endnu ikke havde modtaget biospanden i midten marts 2009 rykkede du kommunen for den og meddelte samtidig, at du ikke ville betale for tømning af spanden, førend modtagelsen.

Du modtog herefter biospanden ultimo marts 2009, og første tømning skete primo april 2009.

Kerteminde Forsyning har oplyst dig om, at byrådet har fastsat taksten for 2009, og at den er gældende for hele året, uanset du modtager ydelsen eller ej.

Kerteminde Forsyning oplyser videre, at takstfastsættelsen for 2009 inkluderer en glidende udskiftning af renovationsmateriel i perioden omkring marts 2009, og at det er inkluderet i prisen, at alle borgere betaler en pris for 2009 beregnet på det valg af udstyr, de foretog i efteråret 2008.

Kerteminde Kommune har videre oplyst dig om, at taksterne er udmøntet som en pris for hele året på baggrund af hvile-i-sig-selv princippet, hvorfor der ikke er en særlig pris i januar og februar måned og en anden pris resten af året.

Det er din opfattelse, at Kerteminde Kommune ikke lovligt kan opkræve betaling for ydelser, som kommunen ikke har leveret.

Kerteminde Kommune har den 3. december 2009 oplyst følgende til statsforvaltningen:

"(...) I daværende Langeskov Kommune, hvor (X) er bosiddende, var det regulativbestemt, at der skulle ske en sortering i rest- og bioaffald. Begge fraktioner blev afhentet hver 14. dag i forskellige uger. Der kunne opnås dispensation for at få indsamlet bioaffald (og dermed for at betale for den ordning), hvis der blev

hjemmekomposteret. Denne løsning havde (X) (indtil 1. marts 2009). Pågældende regulativ var gældende indtil den 1. oktober 2009, hvor et fælles regulativ for hele Kerteminde Kommune trådte i kraft. (...)

I oktober måned 2008 udsendte Renovationsafdelingen i Kerteminde Kommune en orientering om den nye fælles renovationsordning til alle borgerne i den nye storkommune. I følge orienteringen gives der mulighed for at fravælge indsamling af bioaffald mod at der hjemme-komposteres. (X) hjemmekomposterede allerede bioaffaldet og ønskede at komme med i ordningen med indsamling af bioaffald i forbindelse med ikrafttræden af den nye renovationsordning. (...)

Beregning af det samlede affaldsgebyr for 2009 er baseret på at den nye ordning trådte i kraft den 1. marts 2009.

Opkrævning af gebyr for indsamling af affald for 2009 udelukkende er baseret på hvilken løsning der blev valgt af den enkelte borger fra 1. marts 2009. Der er således ikke blevet skelnet mellem hvilken ordning borgerne havde i forvejen. Dette har medført at nogle borgere har betalt for en ordning der først trådte i kraft pr. 1 marts 2009, mens modsat blev de borgere, der ikke ønskede indsamling af bioaffald efter den 1. marts 2009 ikke opkrævet gebyr for indsamling af bioaffald de første måneder af 2009 trods det, at den nye valgmulighed for hjemmekompostering først trådte i kraft pr. 1 marts 2009.

Princippet med at betale for indsamling af bioaffald når ordningen træder i kraft versus betaling for hele året har været en afvejning af de administrative omkostninger en sådan opsplitting af ydelserne for de enkelte husstande jf. ovenstående punkt. Gebyret for indsamling af affald i 2009 er blevet delt ud i 4 lige store rater.(...)"

Kerteminde Kommune vedtog på sit møde den 17. september 2009 kommunens affaldsregulativ, der trådte i kraft den 1. oktober 2009.

Følgende fremgår af regulativets pkt. 2.9:

"Affaldsgebyret er sammensat af et grundgebyr og et dagrenovationsgebyr for afhentning af restaffald og et gebyr for afhentning af bioaffald, der kun betales ved benyttelse af denne ordning. Grundgebyret dækker omkostningerne til administration og øvrige affaldsordninger såsom drift af genbrugsstationer, indsamling af papir og flasker fra nærgenbrugsstationer m.v., mens dagrenovationsgebyret dækker de faktuelle omkostninger til indsamling og behandling af dagrenovation. Dagrenovationsgebyret betales efter volumen af det valgte indsamlingsmateriel med en pris som angives på takstbladet.

Affaldsgebyret opkræves af Kerteminde Forsyning A/S.

Ved nytilmeldinger i løbet af året vil affaldsgebyret kun blive opkrævet for den resterende del af året. Regulering af affaldsafgiften i forbindelse med til- og afmeldinger kan kun ske med virkning fra den 1. i en måned."

Udtalelse:

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven - lovbekendtgørelse nr. 581 af 24. juni 2009)

Det tilsyn, som de kommunale tilsynsmyndigheder udøver, er et retligt tilsyn.

§ 45, stk. 3 og § 48, stk. 1-3 i lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven - lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 med senere ændringer) lyder således:

§ 45. Kommunalbestyrelsen forestår bortskaffelsen af affald, jf. dog § 45 b.

...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter i et regulativ forskrifter om affaldsordningernes omfang og tilrettelæggelse m.v.

§ 48. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte gebyrer til dækning af udgifter til

- 1) planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger, herunder anvisningsordninger, samt til sortering, indsamling af affald m.v. og til etablering og drift af virksomheder og anlæg for oparbejdning af affald og affaldsbortskaffelse, jf. dog § 50 a,
- 2) indsamling og registrering af oplysninger, jf. § 47, og
- 3) forskudsvis dækning af planlagte investeringer på affaldsområdet, jf. dog § 50 a.

Stk. 2. Der kan opkræves et samlet gebyr for de ordninger m.v., som kommunalbestyrelsen har iværksat.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 og 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§§ 29 og 45 og 46 i affaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006) lyder således:

§ 29. I regulativer kan fastsættes forskrifter om gebyrer for affaldshåndtering, jf. § 48 i lov om miljøbeskyttelse.

§ 45. Når en kommunal ordning er iværksat, er borgere, grundejere, virksomheder, offentlige og private institutioner forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet, jf. dog § 24, stk. 2 og lov om miljøbeskyttelse § 45, stk. 7.

Stk. 2. I de i kapitel 6 omhandlede affaldsregulativer kan kommunalbestyrelsen fastsætte bestemmelser om tilladelse til kompostering af den vegetabiliske del af dagrenovationen på ejerens egen grund. Stk. 3. Borgere, grundejere, virksomheder, offentlige og private institutioner, der følger reglerne om kompostering af affald, er ikke forpligtede til at benytte en indsamlingsordning for så vidt angår den del af affaldet, der komposteres.

§ 46. I tilfælde, hvor en borger, grundejer, virksomhed, offentlig eller privat institution ikke er omfattet af en kommunal indsamlingsordning, skal kommunalbestyrelsen anvise den pågældende mulighed for håndtering af affald, jf. § 35. Anvisningen skal fremgå af de regulativer, der udarbejdes af kommunen efter kapitel 6. Stk. 2. Borgeren, grundejeren, virksomheden, den offentlige eller private institution skal benytte den anviste håndtering af affald, jf. § 39.

Følgende fremgår af punkt 2.12. i Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1994 om Bortskaffelse, planlægning og registrering af affald:

“2.12. Renovationsgebyr (...)

Hjemlen til opkrævning og anvendelse af gebyrer til dækning af kommunale renovationsordninger er indeholdt i miljøbeskyttelseslovens § 48.

§ 25 fastslår kommunalbestyrelsens ret til i et regulativ at bestemme, at en affaldsordning gebyrfinansieres. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med § 39, der bestemmer, hvem det kan pålægges at betale gebyr.

Kommunalbestyrelsen kan herefter fastsætte gebyrer til dækning af samtlige udgifter, der er forbundet med den enkelte kommunes administration, planlægning, håndtering og bortskaffelse af affald samt indsamling og registrering af oplysninger.

Det er en forudsætning for opkrævning af gebyrer, at den eller de omfattede affaldsordninger og brugerkredse er udtømmende beskrevet i kommunens regulativ (se nærmere i afsnit 5.12)."

Kommunerne har med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 48 adgang at opkræve gebyrer til dækning af kommunens udgifter til håndtering af affald, herunder administration, kortlægning, planlægning, nyttiggørelse og bortskaffelse af affald.

Gebyrerne skal fastsættes ud fra hvile-i-sig-selv princippet. Dette indebærer, at gebyrerne skal være omkostningsægte, dvs. at de skal dække de omkostninger, kommunen har til den enkelte affaldsordning, hverken mere eller mindre. Denne overensstemmelse skal vurderes over en længere periode, således at det er tilstrækkeligt, hvis kommunens indtægter og udgifter balancerer over en kortere årrække.

Gebyrerne skal desuden fastsættes efter forureneren-betaler-princippet og lighedsgrundsætningen. Dette betyder, at gebyret inden for rimelige grænser skal svare til den ydelse, som leveres eller stilles til rådighed for den enkelte bruger, der ud fra en gennemsnitsbetragtning må antages at have gavn af ordningen. Lighedsgrundsætningen betyder desuden, at gebyrerne ikke må fastsættes således, at visse brugere betaler væsentligt mere end svarende til den ydelse de modtager eller får stillet til rådighed, mens andre betaler væsentligt mindre end ydelsen.

Bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 48 må læses i sammenhæng med § 29, § 41 og § 45 i affaldsbekendtgørelsen.

Bekendtgørelsens § 29 fastslår kommunalbestyrelsens ret til i et regulativ at bestemme, at en affaldsordning gebyr-finansieres.

Det fremgår af § 45, stk. 1 at når en kommunal ordning vedrørende indsamling af dagrenovation er iværksat, er borgere mv. forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet.

§ 45, stk. 2, jf. stk. 3 indeholder dog en undtagelse hertil, idet kommunalbestyrelsen kan beslutte at ex. borgere, der følger reglerne om kompostering af affald, og komposterer den vegetabiliske del af dagrenovationen på egen grund ikke er forpligtede til at benytte en indsamlingsordning, for så vidt angår den del af affaldet, der komposteres.

Borgeren er, jf. bekendtgørelsens § 46, i det tilfælde, hvor han vælger at benytte en alternativ mulighed for kompostering af affald, forpligtet til at benytte den af kommunen anviste måde at håndtere affaldet på.

Som udgangspunkt giver miljøbeskyttelsesloven kommunen hjemmel til at opkræve renovationsgebyr for de ydelser, som kommunen stiller til rådighed som led i en pligtmæssig ordning, selv om borgerne ikke har behov for og ikke gør brug af de pågældende ydelser. Kommunen kan således opkræve gebyr for en ydelse, som der ikke gøres brug af.

Når affaldsbekendtgørelsen dog indeholder en mulighed for kommunalbestyrelsen for at unddrage et område fra en ellers lovbunden pligtmæssig indsamlingsordning, er det statsforvaltningens opfattelse, at kommunalbestyrelsen som en afledet virkning heraf ikke kan opkræve gebyr af de borgere mv. der vælger at benytte muligheden for at undlade at benytte ordningen.

Statsforvaltningen konstaterer, at uanset du selv havde en godkendt hjemmekompostordning, valgte du med årsskiftet at overgå til den kommunalt etablerede ordning vedrørende bortskaffelse af bioaffald.

Da du således nu deltager i en kommunal indsamlingsordning af kompost er du som udgangspunkt også forpligtet til at betale det fastsatte gebyr for ordningen - uanset du i en periode ikke har fået den ydelse, du betaler for.

Som det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 4 af 1994 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald, pkt 2.12, er det en betingelse for opkrævning af gebyrer, at den eller de omfattede affaldsordninger og brugerkredse er udtømmende beskrevet i kommunens regulativ, jf. § 45, stk. 3 i miljøbeskyttelsesloven.

Det skal endvidere beskrives, hvorledes ordningen skal finansieres, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, affaldsbekendtgørelsens § 29, samt pkt. 2.12 i Miljøstyrelsens vejledning.

Det er underordnet, om beskrivelsen indgår som en del af de berørte affaldsordninger, eller om beskrivelsen findes i et selvstændigt regulativ. Det er dog en forudsætning for opkrævning af gebyrer, at den eller de omfattende affaldsordninger og brugerkredse er udtømmende beskrevet i kommunens regulativ.

Kerteminde Kommune har oplyst, at den nye affaldsordning og det nye affaldsregulativ for husholdningsaffald først trådte i kraft 1. oktober 2009. Kommunen valgte dog i praksis at lade ordningen træde i kraft allerede pr. 1. marts 2009.

Kerteminde Kommune har videre oplyst, at indtil 1. oktober 2009 var husholdningsregulativet for den tidligere

Langeskov Kommune gældende. I dette husholdningsregulativ var det ligeledes bestemt, at der skulle ske en sortering i rest- og bioaffald.

Således om sagens foreligger oplyst var den bioaffaldsordning, som Kerteminde Kommune støtter sit betalingskrav på, ikke trådt i kraft på det tidspunkt, hvorfra du opkræves betaling.

Det forhold, at husholdningsregulativet fra den tidligere Langeskov Kommune, der indeholdt en tilsvarende bestemmelse om sortering i rest- og bioaffald, stadig var gældende, ændrer ikke herpå, idet dette husholdningsregulativ ikke angives at være hjemmelsgrundlaget for opkrævningen.

Statsforvaltningen finder således, at Kerteminde Kommune har handlet i strid med lovgivningen ved at opkræve gebyrer, der har hjemmel i en affaldsordning, der ikke var trådt i kraft på tidspunktet for opkrævningen.

Statsforvaltningen har i dag orienteret Kerteminde Kommune om statsforvaltningens opfattelse og anmodet kommunen om at oplyse, hvad den agter at foretage sig i sagens anledning.

H.D. 8. januar 2013 i sag 95/2011 (2. afd.)

Sidetal: 1030

En kommunes beslutning om forhøjelse af affaldsgebyr havde ikke hjemmel i kommunens affaldsregulativ og var ugyldig. Tilbagebetaling pålagt.

For årene 2003-2007 havde kommunen V, som fra 2007 indgik i den sammenlagte kommune K, i medfør af V's affaldsregulativ, som var vedtaget i 2003, beregnet gebyret for affaldshåndtering udelukkende efter beholderstørrelse og -antal. I 2008 forhøjede K gebyret for affaldshåndtering i etageejendomme beliggende i den del af K, der før kommunesammenlægningen udgjorde V, uden at der blev stillet en hertil svarende yderligere beholderkapacitet til rådighed. Højesteret fandt, at der ikke var fornøden hjemmel i 2003-regulativet til den forhøjelse af affaldsgebyret, som K gennemførte for etageejendomme for 2008. Forhøjelsen var derfor ugyldig.^[Note 1] K havde således opkrævet de forhøjede gebyrer uden hjemmel, og Højesteret pålagde K at tilbagebetale de for meget betalte beløb.^[Note 2]

Arbejdernes Andels-Boligforening, VejleogBoligselskabet Domea Vejle (adv. Eigil Lego Andersen, Kbh., for begge) mod Vejle Kommune (adv. Jens Flensborg, Aarhus).

1031

Vestre Landsret

Vestre Landsrets dom 3. februar 2011 (3. afd.), B-0105-10

(Eva Staal, Lis Sejr, Søren Rune Schrøder (kst.)).

Denne sag angår lovligheden af Vejle Kommunes forhøjelse af gebyret for affaldshåndtering i 2008 for boliger i etageejendomme beliggende i den del af kommunen, der før kommunesammenlægningen i 2007 udgjorde den tidligere Vejle Kommune, og kommunens eventuelle pligt til tilbagebetaling af gebyrstigningen.

Sagen er anlagt den 3. juli 2009 ved Retten i Kolding, der har henvist sagen til Vestre Landsret i medfør af [retsplejelovens § 226, stk. 1](#).

Påstande

Sagsøgerne, Arbejdernes Andels-Boligforening, Boligforeningen ØsterBo, Boligselskabet Domea Vejle og Lejerbo, Vejle, har nedlagt påstand om, at sagsøgte, Vejle Kommune, tilpligtes at betale

1) 1.065.928 kr. til Arbejdernes Andels-Boligforening med procesrente af 315.958 kr. fra den 7. januar 2008, af 631.916 kr. fra den 7. juli 2008 og af 118.054 kr. fra den 1. januar 2009.

2) 876.228 kr. til Boligforeningen ØsterBo med procesrente af 239.133 kr. fra den 7. januar 2008, af 478.266 kr. fra den 7. juli 2008 og af 158.829 kr. fra den 1. januar 2009.

3) 94.142 kr. til Boligselskabet Domea Vejle med procesrente af 24.123 kr. fra den 7. januar 2008, af 48.247 kr. fra den 7. juli 2008 og af 21.771 kr. fra den 1. januar 2009.

4) 173.844 kr. til Lejebo, Vejle, med procesrente af 51.441 kr. fra den 7. januar 2008, af 102.882 kr. fra den 7. juli 2008 og af 19.521 kr. fra den 1. januar 2009.

Vejle Kommune har principalt nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb, og i øvrigt alene forrentning af tilkendte beløb med procesrente fra sagens anlæg.

Der er enighed mellem parterne om den beløbsmæssige opgørelse.

Sagsfremstilling

Ved gennemførelsen af kommunalreformen den 1. januar 2007 blev de tidligere kommuner Vejle, Jelling, Børkop, Give samt dele af Egtved og Tørring-Uldum samlet i den nye Vejle Kommune.

Det påhvilede i medfør af den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 45 (lov bekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006) Vejle Kommune at forestå bortskaffelsen af affald. Af samme lovs § 48 fremgik, at kommunen kunne fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved affaldsordningerne. For så vidt angik husholdninger skulle gebyrerne opkræves hos ejerne af de omfattede ejendomme.

I 1989 indførte gl. Vejle Kommune et affaldssystem for dagrenovation baseret på, at dagrenovationen sorteres i organisk affald og restaffald i henholdsvis grønne og sorte poser. Kommunen gennemførte i 2002 en affaldsanalyse af dagrenovationen, der blandt andet omfattede et sorteringsforsøg af ca. 15 ton dagrenovation indsamlet i 3 forskellige områder af kommunen, kategoriseret som midtbyen, boligblokke og villakvarter.

Af affaldsanalysen fremgår blandt andet:

»...

Boligblokke.

Den 7. maj 2002 blev der foretaget sorteringsforsøg på et affaldslæs indsamlet i et område af Vejle med udelukkende boligblokke med affaldsskakte. Forsøgsområdet er karakteriseret ved, at der er mange husholdninger med børn. Endvidere er ca. 37 % af indbyggerne udenlandske statsborgere - og endnu flere af udenlandsk herkomst. I forhold til gennemsnittet i Vejle Kommune bor der forholdsvis mange enlige forsørgere og pensionister, herunder førtidspensionister i området.

Forsøgsområdet dækker 530 husstande med ca. 1634 indbyggere, svarende til 3,08 indbygger pr. husstand.

På grund af at mange af poserne ved forsøget var gået i stykker, og hele læsset var blandet sammen med en stor del emballeret affald, var det meget vanskeligt at sortere affaldet. Det blev derfor besluttet kun at sortere på en del af læsset, svarende til ca. 25 % heraf.

Antallet af optalte poser og fordelingen heraf samt fordelingen af affaldsmængderne for de forskellige affaldsfraktioner skal derfor tages med forbehold.

Villakvarter.

Den 21. maj 2002 blev der foretaget sorteringsforsøg på et affaldslæs indsamlet i et villakvarter i Vejle Kommune.

Forsøgsområdet er karakteriseret ved, at der udelukkende er enfamiliehuse. Husstandene består både af børnefamilier, midaldrende uden børn og ældre. Området dækker ca. 536 husstande. Det skønnes, at der er 2,11 indbyggere pr. husstand, hvilket svarer til det gennemsnitlige indbyggertal pr. husstand i Vejle Kommune.

...«

Af undersøgelsens resultat vedrørende fordelingen af affaldet i organisk affald og restaffald for de enkelte boligområder fremgår, at affaldet fra boligblokkene bestod af 45 % organisk affald og 55 % restaffald, mens det for villakvarteret bestod af 54 % organisk affald og 46 % restaffald.

Det fremgår endvidere, at i forhold til de enkelte forsøgsområders samlede affaldsmængde udgjorde andelen af uemballeret affald fra boligområdet midtbyen 9 %, fra boligblokkene 8 % og fra villakvarteret 3 %.

Om forskellene i andelen af uemballeret affald fra de forskellige boligområder er i analysen anført følgende:

»...

Størstedelen af det uemballerede affald kom fra midtbyen og boligblokkene, . . . , hvilket bl.a. kan skyldes:

1032

- at affaldet fra boligblokkene er blevet presset mere på renovationsbilen, hvorved flere poser er gået i stykker, og affaldet derved er faldet ud,

- at en stor del af de ikke udleverede poser, som især blev indsamlet fra midtbyen, var åbne, hvorved affaldet kunne falde ud,

- at affald fra husstande i etageejendomme, hvor der er fælles opsamlingsmateriel, oftere bliver smidt uemballeret i skakten/holderen sammenlignet med husstande, som har eget opsamlingsmateriel. Dette kan endvidere bekræftes af en vicevært, der er ansat ved en af boligblokkene.

...«

Af analysen fremgår endvidere, at mængden af indsamlet affald varierer mellem boligområder, idet antallet af husstande i midtbyen dog også indeholder mindre erhvervsvirksomheder. Undersøgelsen viser, at der i midtbyen pr. uge blev indsamlet 4.801 kg affald svarende til 5,03 kg pr. husstand svarende til 262 kg årligt pr. husstand. I området med boligblokke blev der pr. uge indsamlet 6.560 kg affald svarende til 12,38 kg pr. husstand svarende til 644 kg årligt pr. husstand. I villakvarteret blev der pr. uge indsamlet 4.520 kg affald svarende til 8,43 kg pr. husstand svarende til 439 kg årligt pr. husstand.

I begrundelsen for analyseresultatet anføres blandt andet:

»...

Den største mængde affald pr. husstand blev indsamlet ved boligblokkene, hvilket bl.a. skyldes, at der er flere indbyggere pr. husstand end i villakvarteret og i midtbyen, hvor det vurderes, at der bor færrest indbyggere pr. husstand.

...«

Om fordelingen af antallet af hele og ødelagte poser er der i affaldsanalysen bl.a. anført følgende:

»...

Ødelagte poser:

...

Størstedelen af de ødelagte poser kom fra boligblokkene, ... Dette kan skyldes, at flere af poserne er gået i stykker ved nedkastning til beholdere via et skaktsystem, hvor nogle af poserne falder over 10 meter. Endvidere er poserne blevet presset hårdt på renovationsbilen, som på forsøgsdagen havde 1,5 - 2,0 tons, svarende til 40 % mere affald på læsset end renovationsbilerne fra de øvrige forsøgsområder.

...«

Forud for kommunesammenlægningen havde kommunens afdeling, Affald & Genbrug, forestået affaldshåndteringen i gl. Vejle Kommune. Administrationen og gebyropkrævningen skete med hjemmel i gl. Vejle Kommunes Regulativ for affald fra husstande af 25. februar 2003 (herefter 2003-regulativet), der er udstedt med hjemmel i den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 45, stk. 3, og den dagældende affaldsbekendtgørelses § 21 ([bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006](#)). Renovationsgebyret for husstande blev i medfør af [miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 2](#), fastsat som et samlebyr. Af 2003-regulativet fremgår blandt andet:

»...

1. REGULATIVETS FORMÅL OG LOVGRUNDLAG

Regulativets formål er at sikre, at affald fra husstande i Vejle Kommune bliver sorteret og bortskaffet korrekt.

Affaldshåndteringen skal ske i overensstemmelse med de målsætninger, der er beskrevet i affaldsplanen eller på databladene.

...

2. REGULATIVETS GYLDIGHEDSOMRÅDE

Regulativet gælder for Vejle Kommune og omfatter bortskaffelse af alt affald, der naturligt forekommer fra husstande i Vejle Kommune.

Regulativet gælder for husstande, herunder beboelse på landbrugsejendomme, sommerboliger, kolonihaver samt for ubebyggede grunde, hvorpå affald forekommer.

Ubebyggede grunde er undtaget, hvis der ikke forekommer affald.

I forbindelse med forsøg med nye affaldsordninger og affaldstyper kan Vejle Kommune fastsætte særlige regulativbestemmelser for udvalgte områder i kommunen. Områdernes afgrænsning, og de særlige regulativbestemmelser herfor, fastlægges i tillæg til dette regulativ.

3. DEFINITIONER PÅ AFFALDSORDNINGER FOR HUSSTANDE

- Dagrenovation
- Haveaffald
- Storskrald
- Problemaffald
- Containerpladsen

...

5. GEBYRER

5A. Renovationsgebyr

Vejle Kommune har fastlagt renovationsgebyr til dækning af de udgifter, der afholdes af kommunen i forbindelse med de etablerede affaldsordninger, som er dækket af renovationsgebyret. På alle ejendomme skal der være mindst en beholder på 120 liter.

Det er grundejeren, der skal betale renovationsgebyret. For bygninger på lejet grund er det dog ejeren af bygningen, der har pligten til at betale renovationsgebyret.

Gebyret beregnes pr. ejendom efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation og fastsættes årligt i et takstblad. Gebyret opkræves hos grundejeren sammen med ejendomsskatten.

For sommerboliger er pligten begrænset til sommerhalvåret - fra 1. april til 30. september.

For kolonihaver opkræves gebyrer for den samlede haveforening.

Ubeboede bygninger kan undtages, hvis der ikke frembringes affald på husstanden i en periode på mindst 3 måneder.

Al beboelse med selvstændigt køkken betragtes som en selvstændig husstand.

Opgørelsen foretages som hovedregel på grundlag af BBR-registerets anvendelseskode.

Det påhviler grundejere og borgere at meddele Vejle Kommune, såfremt der sker ændringer, der kan medføre en regulering af pålignede gebyrer, herunder en forøgelse eller reduktion af affaldsmængde, fraflytning, nedlæggelse eller lignende af lejemål.

Eventuelle reguleringer sker med virkning fra nærmeste månedsskift, hvorefter der fremsendes en ændring til ejendomsskattebilletten.

...

9. BEMYNDIGELSE OG IKRAFTTRÆDELSE

Takstblad og regulativ fastsættes af byrådet.

Byrådet bemyndiger Natur- og Miljøudvalget til at træffe afgørelser efter dette regulativ samt til at vedtage og ændre datablade.

Den daglige administration og myndighedsudøvelse varetages af Affald- og Genbrugsafdelingen.

Samtidig med ikrafttrædelse af dette regulativ ophæves følgende regulativ:

Regulativ for affald fra husstande i Vejle Kommune vedtaget den 8. december 1998.

Regulativet træder i kraft den 1. januar 2003.

...«

Af det til 2003-regulativet hørende Datablad for bortskaffelse af affald, Dagrenovation af 25. februar 2003, fremgår, at der i kommunen alene blev anvendt beholdere i størrelserne 120 liter, 180 liter, 240 liter og 600 liter. Det var endvidere bestemt, at der på alle ejendomme skulle være opstillet mindst én beholder på 120 liter. I flerfamilieejendomme, herunder etageejendomme, skulle der som minimum betales for én enhed a 60 l pr. bolig. Der kunne opstilles flere enheder mod ekstra betaling.

Vejle Kommune har hvert år udgivet folderen »Affaldsindsamling«, der i perioden frem til 2007 indeholder oplysninger om renovationsgebyret for en 120-liters-beholder samt oplysninger om, hvilke udgifter

renovationsgebyret anvendes til dækning af og fordelingen heraf. Fra 2005 henvises endvidere til kommunens hjemmeside for nærmere oplysninger om affaldsgebyrerne samt regulativer og datablade.

I perioden fra 2004 til 2007 var den procentvise fordeling af udgifternes andel af renovationsgebyret uændret og fordelt således:

Administration og information	7,13 %
Forrentning og afskrivning	6,29 %
Dagrenovation	36,36 %
Papir og pap	5,40 %
Andet storskrald	2,67 %
Haveaffald	5,68 %
Problemaffald	3,45 %
Containerpladsen	18,21 %
Statsafgift	14,81 %
I alt	100,00 %

Folderen for 2008, der omhandler alle dagrenovationsordningerne i den sammenlagte kommune, indeholder ikke gebyret for en 120-liters-beholder, men henviste alene til kommunens hjemmeside for oplysning om gebyrernes størrelse og fordeling.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har efter ansøgning fra Kommunernes Landsforening i medfør af inddelingslovens § 41 den 27. juni 2006 meddelt de sammenlagte kommuner dispensation frem til den 1. januar 2009 til at opretholde forskellige affaldsordninger i forskellige geografiske dele inden for de nye kommuner samt til at opretholde de affaldsplaner og regulativer m.v., der er truffet af de hidtidige kommunalbestyrelser. Af dispensationen fremgår endvidere følgende:

»...«

Dispensationen forudsætter, at de i § 48 i miljøbeskyttelsesloven nævnte gebyrer vedrørende anvisnings- og indsamlingsordninger, for hvilke dispensationen benyttes, i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelsesloven fastsættes for og opkræves hos borgere, virksomheder m.fl., i de geografiske dele inden for de nye kommuner, der er omfattet af de pågældende ordninger.

...«

Vejle Kommune gjorde brug af dispensationen til at opretholde et forskelligt serviceniveau i forskellige geografiske dele af kommunen. Dette betød, at der i 2007 og 2008 var forskel på affaldsordningen for gl. Vejle Kommune og de forskellige ordninger i den øvrige del af kommunen.

Af Natur- & Miljøudvalgets bemærkninger til »Budget 2007« fremgår blandt andet:

»...«

De forskellige renovationsordninger og takststrukturer harmoniseres i forhold til det valgte renovationssystem i takt med, at kontrakterne med entreprenørerne udløber. Alt forventes harmoniseret inden udgangen af 2008.

- Indsamlingsordningerne i de gamle kommuner fortsætter uændret i 2007.

Afgifterne for indsamlingsordningerne vil derfor for hver af de 5 kommuners geografiske områder blive opkrævet efter samme principper som i 2006, hvilket er et krav fra Indenrigsministeriet, når der ikke er serviceharmoniseret.

...

- Indsamlingsordningerne harmoniseres fra 2008 og afgifterne for renovation for et parcelhus bliver ca. 2.300 kr. og ca. 1.800 kr. for en etagelejlighed.

...«

Vejle Kommune gennemførte harmoniseringen af affaldsordningerne pr. 1. januar 2009.

I regnskabet for 2006 for gl. Vejle Kommune indeholder driftsregnskabet for den samlede affaldshåndtering indtægter på 75,6 mio. kr. og udgifter på 69,6 mio. kr. svarende til et overskud på 6 mio. kr. mod et budgetteret overskud på 4,3 mio. kr. De samlede anlægsudgifter for affaldshåndteringen er opgjort til 8,7 mio. kr.

I regnskabet vedrørende den samlede affaldshåndtering for 2007 indeholder driftsregnskabet efter kommunesammenlægningen indtægter på 111,4 mio. kr. og udgifter på 98,0 mio. kr. svarende til et overskud på 13,4 mio. kr. mod et budgetteret overskud på 7,2 mio. kr. De samlede anlægsudgifter for affaldshåndteringen er opgjort til 8,9 mio. kr.

I regnskabet for 2008 indeholder driftsregnskabet indtægter på 112,4 mio. kr. og udgifter på 138,3 mio. kr. svarende til et underskud på 25,9 mio. kr. mod et budgetteret overskud på 10,4 mio. kr. De samlede anlægsudgifter for affaldshåndteringen er opgjort til 11,0 mio. kr. Af regnskabet fremgår budgetterede anlægsudgifter på 23,6 mio. kr.

Det fremgår af sagens oplysninger, at mellemregningen mellem renovationsafdelingerne i de gamle kommuner og (ny) Vejle Kommune primo 2007 var på ca. 5,1 mio. kr. i kommunens favør. Endvidere blev overført anlægsbevillinger fra 2006 til 2007 på ca. 12,3 mio. kr., der tillige indgår i mellemregningen. Af budgettet for 2008 fremgår endvidere, at det samlede anlægsbudgetforslag for perioden 2008-2011 udgør ca. 54,2 mio. kr. Den samlede mellemregning mellem renovationsafdelingerne og den nye kommune med tillæg af bevilgede og budgetterede anlægsbevillinger (»gæld«) var således ved budgetlægningen i 2008 på ca. 71,6 mio. kr.

Af Affald & Genbrugs notat fra 2007 til brug for budgetforslag 2008 fremgår blandt andet følgende:

»...

Med ovenstående forudsætninger er det vores forventninger at vi kan holde renovationstaksten inden for de udmeldte forventninger, 2300 kr. inkl. Moms for en Parcelhus og 1.800 kr. inkl. moms for en etagebolig.

...

I Vejle betaler Etegeboligerne et beløb svarende til 50 % af hvad en almindelig bolig betaler.

Dette forhold forventes ændret til 80 % af hvad en normal bolig betaler i det fremtidige system, idet det vil give et bedre billede af udgiftsfordelingen mellem et parcelhus og en etagebolig.

I 2007 betaler en etagebolig i Vejle 1.189,71 kr. inkl. moms svarende til 951,77 kr. ekskl. moms.

I det nye system vil udgiften blive ca. 1.840,00 kr. inkl. moms 1.472,00 kr. ekskl. moms. En difference på 650,29 kr. inkl. moms eller 520,23 kr. ekskl. moms.

Ingen af de andre sammenlægningskommuner har denne differens på deres renovationsafgifter, så det vil være naturligt at ændre noget af denne forskel i forbindelse med budgetlægningen for 2008.

Det foreslås derfor at hæve renovationsafgiften for etageboliger allerede fra 2008 med 260,12 kr. pr. bolig ekskl. moms eller 325,15 kr. inkl. moms.

Provenuet vil blive på 3.510.530 kr. ekskl. moms og vil dække det der i 2008 vil mangle for at kunne holde nedbringelse af gælden på det forventede niveau.

Det budgetterede beløb til forrentning og afskrivning er 10.182 mio. kr., men som på grund af den manglende harmonisering fra årets begyndelse formentlig kun vil blive på 7.205 mio. kr. Den mangler således 2.977 mio. kr. for at gældsafviklingen kan foregå som planlagt, hvilket kan modsvares af den ekstra opkrævning ved etageboligerne.

...«

Natur- & Miljøudvalget godkendte den 29. maj 2007 forvaltningens forslag til driftsbudget for 2008-2011. I forslaget var Affald & Genbrugs notat citeret. Forslaget blev tillige godkendt ved udvalgets 2. behandling den 19. juni 2007. Det fremgår af forslaget, at der ikke udmeldes en egentlig driftsramme for det brugerfinansierede område, idet dette område over en årrække skal balancere på baggrund af hvile-i-sig-selv-princippet.

Driftsbudgettet blev vedtaget af byrådet den 10. oktober 2007.

Af Natur- & Miljøudvalgets bemærkninger til det endelige budget for 2008 fremgår blandt andet:

»...

Da arbejdet med harmoniseringen af affaldssystem og indsamlingsordninger har været mere omfattende end først antaget forventes disse og dermed taksterne først harmoniseret fuldt ud med udgangen af 2008.

Budgettet bygger på følgende forudsætninger:

- Indsamlingsordningerne i de gamle kommuner fortsætter uændret i 2008.
- Afgifterne for indsamlingsordningerne i hver af de fem gamle kommuners geografiske områder bliver opkrævet efter samme principper som i 2007.
- Dog harmoniseres taksten for etageboliger i gl. Vejle Kommune i 2008 med halvdelen af den forventede

takststigning fra 2009. Det betyder, at etageboliger i 2008 skal betale 65 % af hvad et parcelhus betaler mod tidligere ned til 50 %.

- Harmoniseringen af indsamlingsordning og takster træder i kraft fuldt ud pr. 1. januar 2009 og afgifterne for renovation for et parcelhus forventes at blive ca. 2.300 kr. og ca. 1.800 kr. for en etagelejlighed (2007-niveau).

...

Behovet for anlægsinvesteringer er stort i forbindelse med harmoniseringen, men gælden bringes ned over en 10-årig periode.

...

Der er indarbejdet indtægter fra en harmonisering af taksten for etageboliger i den gl. Vejle Kommune med halvdelen af den forventede takststigning ved den fulde harmonisering fra 2009.

Da harmoniseringen af affaldssystemer først træder fuldt ud i kraft fra 2009 mangler der i 2008 budgetterede indtægter på knap 3 mio. kr. for at gældsafviklingen kan foregå som planlagt. Provenuet fra ovennævnte harmonisering af taksten for etageboliger kan kompensere budgetmæssigt for de manglende indtægter til gældsafviklingen.

...«

Den 10. oktober 2007 vedtog Vejle Kommune et nyt regulativ for husholdningsaffald (herefter 2009-regulativet), der trådte i kraft den 8. september 2008, dog således at gebyrreglerne først trådte i kraft pr. 1. januar 2009. Det samlede renovationsgebyr efter 2009-regulativet bestod af et grundgebyr, et dagrenovationsgebyr og et storskraldsgebyr.

På baggrund af en henvendelse fra Arbejdernes Andels-Boligforening traf Natur- & Miljøudvalget den 6. oktober 2008 beslutning om at tilbagebetale en del af de opkrævede renovationsgebyrer og meddelte samtidig afslag på at give kompensation for manglende beholderkapacitet i 2008 for de etageboliger, som havde betalt 65 % af renovationsgebyret i forhold til et parcelhus, men som ikke havde haft 65 % af beholderkapaciteten for et parcelhus. Om tilbagebetalingen af for meget indbetalt gebyr hedder det:

»...

I gl. Vejle Kommune opkræves renovationsgebyret alene på baggrund af opstillet beholdervolumen. Gebyr for opstilling af ekstrabeholdere på 60 liter fremgår af takstblad og udgør halvdelen af prisen for opstilling af en 120 liters beholder. For etageboliger, hvor renovationsgebyret for 2008 er steget til 65 % i forhold til opkrævning ved et parcelhus, får opstilling af ekstrabeholdere således den utilsigtede konsekvens, at etageboliger betaler mere end et parcelhus for opstilling af samme beholdervolumen. Det har aldrig været hensigten, at etageboliger skal opkræves mere end parcelhuse. I 2009 er principperne for opkrævning af renovationsgebyrer ændret, hvorfor meropkrævning ved opstilling af ekstrabeholdere kun forekommer i 2008.

Forvaltningen anbefaler derfor, at for meget indbetalt renovationsgebyr i 2008, i alt 678.048 kr. inkl. moms for opstilling af ekstrabeholdere ved etageejendomme, tilbagebetales.

. . .«

Vejle Kommune afslog ved brev af 11. marts 2009 til sagsøgernes advokat at imødekomme et krav fremsat den 15. december 2008 af blandt andre sagsøgerne om tilbagebetaling af 1.908.641 kr. med tillæg af rente for ulovligt opkrævede affaldsgebyrer. Af brevet fremgår blandt andet:

» . . .

Beholderkapacitet

Vejle Kommune er uforstående overfor, at du i brevet . . . skriver, at der ikke er hjemmel i affaldsregulativet til at opkræve et gebyr hos etageejendomme som overstiger 50 % af, hvad parcelhusejerne opkræves. Du hæfter dig ved, at der i regulativet står, at gebyrets størrelse fastsættes ud fra beholderkapacitet (størrelse og antal af beholdere). Dette er et overordnet princip for gebyrfastsættelsen i Vejle Kommune, men princippet indebærer ikke nødvendigvis, at gebyrerne udvikler sig lineært i forhold til beholderkapaciteten. Den endelige gebyrstørrelse fastsættes årligt i et takstblad, som godkendes af Vejle Byråd. Gebyret differentieres og afhænger også af den gennemsnitlige økonomiske belastning, som de enkelte brugergrupper pålægger affaldsordningen. Gebyret for 2008 fremgår af det takstblad, som er godkendt af byrådet i Vejle den 10. oktober 2007.

. . .

Vejle Kommune har i 2007 vurderet, at etageejendomme belaster omkostningerne til administration og drift af de etablerede affaldsordninger med 80 % af belastningsgraden for parcelhuse. Udgifter til administration samt rådighed over og brug af indsamlingsordninger for storskrald, herunder brug af containerpladser, samt sortering og behandling af affald modtaget herfra, er fordelt ligeligt for etageejendomme og parcelhuse efter den betragtning, at både etageejendomme og parcelhuse belaster ordningerne lige meget. Udgifter til indsamlingsordningen for dagrenovation er derimod reduceret med ca. 50 % for etageejendomme, da opgørelser viser, at etageejendomme oftest kan nøjes med den halve beholdervolumen i forhold til et parcelhus. Det medfører, at også kun den halve dagrenovationsmængde skal behandles, og dermed følger halvering af behandlingsomkostningerne for dagrenovation fra etageejendomme.

Samlet set giver det en belastningsgrad for etageejendomme på 80 % i forhold til parcelhuse.

. . .

1036

Redegørelse for beregningens størrelse og forudsætningerne herfor

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 60309 af 1. oktober 1994 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald pkt. 5.12.1, at en forudsætning for at kunne opkræve samlegebyrer er, at der forudgående udarbejdes en redegørelse for beregningens størrelse og forudsætningerne herfor. Endvidere må kommunalbestyrelsen med jævne mellemrum, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af budgetter for det efterfølgende år, revidere beregningsforudsætninger og gebyrernes størrelse.

. . .

At takststigningen for etageejendomme i gl. Vejle kommune i 2008 kun er fastsat til det halve af, hvad etageejendommene rent faktisk skønnes at belaste affaldsordningen med, skyldes at budgettet i 2008 kunne bære den mindre stigning. Der er således ikke tale om, at stigningen til 65 % af parcelhustaksten skulle lukke et budgethul, men at budgettet var så fornuftigt, at etageejendommene kunne nøjes med en stigning til 65 % i stedet for 80 % i 2008.

...«

Forklaringer

Steen Rosvang Andersen har forklaret, at han har været ansat hos AAB i 16 år. Han er teknisk chef og har herunder ansvaret for renovationen i boligforeningen, som er en almen boligforening. Den er opdelt i forskellige afdelinger, som ejer ejendommene og ledes af en brugersammensat bestyrelse. Ved eventuel tilbagebetaling af de opkrævede gebyrer vil beløbet blive tilbagebetalt til lejerne, eventuelt således at beløbet indgår i budgettet for det efterfølgende år. De blev opmærksomme på gebyrstigningen i 2007 og bad om en uddybende forklaring. Først blev det forklaret, at stigningen skyldtes harmoniseringen. Senere fik de at vide, at der var tale om en ren takststigning for etageejendomme. De bad så om en udvidelse af kapaciteten svarende til den opkrævede takst på 65 % af betalingen for villaer, således at de fik stillet beholderkapacitet til rådighed svarende til betalingen, men det kunne ikke lade sig gøre. De fik ikke nogen forklaring herpå. I relation til affaldsundersøgelsen har vidnet forklaret, at det udvalgte område for etageejendomme er Finlandsparken, som er et boligområde med en stor befolkningstæthed på 3,08 personer pr. husstand. Lejlighederne i dette område er store, 3-4 værelser. I boligforeningens lejligheder som helhed er der i gennemsnit 1,86 personer pr. husstand. På Finlandsvvej har boligforeningen selv rekvireret ekstra beholdere, fordi der var behov for flere, end der var stillet til rådighed. I boligforeningen er der tre områder, hvor det har været nødvendigt at rekvirere ekstra beholdere. I øvrigt er der i alle tre områder tale om, at en meget stor del af familierne er af anden etnisk herkomst end dansk.

Karen Lübben har forklaret, at hun er uddannet ingeniør. Hun blev ansat i Vejle Kommune som projektkoordinator i 2002. Hun blev fra 2007 afdelingsleder og souschef i afdelingen for Affald og Genbrug. Hun har stået for udarbejdelsen af affaldsanalysen i 2002. Der findes ikke 60-liter-affaldsbeholdere. Det er blot en teknisk beregningsbetegnelse. Der har ikke i andre år end 2008 været ændringer i principperne for gebyropkrævningen for dagrenovation. Folderne er først og fremmest ment som en orientering om storskraldsordningen. 2007 og 2008 var meget specielle år på grund af kommunesammenlægningen. Affaldsanalysen tog først og fremmest sigte på at få indblik i fordelingen på henholdsvis »grønne« og »sorte« poser i forskellige former for boligområder. Derfor blev der udvalgt tre forskellige typer af områder, som de opfattede som repræsentative. Både etageejendommene på Finlandsvvej og parcelhuskvarteret ved Mølholm opfattede de som traditionelle beboelsesområder. Der er en gruppe af beboere med anden etnisk herkomst i ejendommene på Finlandsvvej, men dette hørte jo netop med i billedet. Det var lidt overraskende, at der var en relativt større mængde affald fra husstande i etageejendommene sammenholdt med parcelhuskvarteret. Undersøgelsen bekræftede deres erfaring med den større mængde uemballeret affald fra etageejendomme sammenholdt med parcelhuskvarterer. Også fyldningsgraden og dermed affaldsvægten er væsentlig større ved beholdere fra etageejendomme, særligt ved etageejendomme med skakte. Samtidig betyder den større komprimering i beholderne, at der bliver en større mængde uemballeret affald. Affaldsundersøgelsen resulterede ikke umiddelbart i en gebyrdifferentiering, da det ikke var formålet med undersøgelsen. Det var en politisk vedtagelse, at etageejendomme skulle betale 50 % af gebyret for villaejendomme. Allerede i 2005 var man begyndt at overveje, hvordan opkrævningen skulle være efter kommunesammenlægningen. Harmoniseringsarbejdet blev imidlertid forsinket af forskellige grunde, og derfor blev der først udarbejdet et nyt affaldsregulativ i 2007 med ikrafttræden fra 1. januar 2009. Da kommunen havde fået dispensation fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, kunne man fortsætte indtil 2009 med de forskellige ordninger, som de gamle kommuner havde haft. Gebyret for dagrenovation i det nye regulativ blev ikke fastsat som et gebyr

beregnet efter vægt, hvilket ville have været det mest retvisende, idet det ville være for vanskeligt at administrere. Derfor blev gebyret fortsat fastsat ud fra beholdervolumen, hvor der så gennem en differentieret takst blev taget højde for, at etageejendomme belastede systemet mere end villakvarterer. De lod stigningen for etageejendomme ske i to omgange, fordi de netop var

1037

opmærksomme på, at der var tale om en kraftig stigning, hvorfor de ville lade den ske gradvist. Der har ikke i forbindelse med diskussionerne om fastsættelsen af gebyret for 2008 været tale om, at det var afhængigt af, om man ville opnå et underskud eller et overskud. Hun er overbevist om, at stigningen ville være blevet besluttet, selv om der ikke havde været et hul i budgettet for 2008. De drøftede ikke i forbindelse med fastsættelse af gebyret for 2008, om dette krævede en ændring af regulativet. Det var en klar forudsætning, at ændringen kunne indeholdes i det gældende regulativ. Det havde aldrig været hensigten, at der ved opstilling af ekstra beholdere i en etageejendom skulle betales mere for 120 l kapacitet, end hvad en villaejendom betalte for en beholder på 120 l. Derfor blev det besluttet at tilbagebetale beløb opkrævet for opstilling af ekstra beholdere. Hvis der skal ske tilbagebetaling som følge af denne sag, vil det blive et meget stort administrativt arbejde, som nok vil kræve en persons arbejdskraft i to til tre måneder. Vanskelighederne vil især bestå i at få identificeret ejerne af boliger i flerfamilieejendomme i den omhandlede periode. Det drejer sig om mere end 6.000 ejendomme. Ved ejerlejligheder bliver gebyret som udgangspunkt opkrævet hos den enkelte ejer, men det afhænger af registreringen i BBR-registeret.

Hardy Gregersen har forklaret, at han fra 1986 var leder for Affald og Genbrug. Han fratrådte som leder i 2006, hvor han overgik til en stilling som specialkonsulent, indtil han fratrådte i 2008. Han blev i sin tid ansat særligt med henblik på at indføre en affaldssortering i kommunen. Indtil 2000 betalte etageejendomme 50 % af den takst, der var fastsat for 120-l-beholdere ved villaer og kunne uden yderligere betaling få opstillet ekstra beholdere. Dette ændredes fra 2000, hvor der så blev opkrævet gebyrer for ekstra beholdere. Den fordeling af affaldsgebyrer, som fremgår af folderne om affaldsindsamling for 2004-07, var udarbejdet på grundlag af et regneark, som han havde lavet. I beregningen adskiltes udgifter til renovation for henholdsvis erhverv og husholdninger i overensstemmelse med Miljøministeriets anvisninger. Fordelingen af f.eks. udgiften til administration med 50 % til husholdninger og 50 % til erhverv blev til dels foretaget på grundlag af en skøn, idet det ikke fuldt ud var muligt på grundlag af deres ressourcestylingssystem at foretage en eksakt beregning af fordelingen af denne type udgift. Det samme gjaldt for en række andre udgifter. Medarbejdere skulle indberette fordelingen af deres arbejde til ressourcestylingssystemet, og disse tal blev anvendt i beregningen af fordelingen af udgifterne. Ved ændringer i f.eks. anvendelsen af bygninger eller maskinel foretoges der tilsvarende ændringer i den procentvise fordeling af udgifterne. Der skete ikke ændringer i fordelingen af udgifterne i årene 2004 til og med 2007, hvorfor der i disse år alene skete en lille stigning i gebyrerne for affaldsindsamling fra husholdninger svarende til en pristalsfremskrivning af gebyrerne. De havde en god økonomi i disse år og havde derfor ikke behov for større stigninger. Desuden var han meget bevidst om at gå forsigtigt frem med stigninger. I 2007 og 2008 blev der lavet separate regnskaber for de tidligere kommuner, og først fra 2009 var harmoniseringen gennemført. Forvaltningens medarbejdere havde i flere år forud for 2008 været klar over, at etageejendomme belastede affaldssystemet mere end villaejendomme. Dette var baggrunden for, at der i budgetforslaget for 2008 blev lagt op til, at der skulle ske en stigning for etageejendomme fra 50 % til 65 % og fra 2009 til 80 %. Det forøgede provenu på ca. 3,5 mio. kr. havde ingen sammenhæng med, at der manglede et nogenlunde tilsvarende beløb i budgettet, hvis den planlagte gældsafvikling skulle opretholdes. Der var intet i vejen for, at man kunne undlade stigningen og så blot have nøjedes med en langsommere gældsafvikling. Når der i denne sammenhæng tales om gældsafvikling, skal det forstås således, at der heri også er indeholdt henlæggelser til nye investeringer. De kunne forudse et behov for

store investeringer i årene efter 2008. Derfor var det klogt at sørge for, at den planlagte gældsafvikling blev opretholdt. Da det i sin tid var blevet besluttet, at etageejendomme kun skulle betalte 50 % af gebyret for en almindelig bolig, var det en politisk beslutning, der kunne opfattes som en form for »rabat«. Differentieringen var dog også begrundet i, at det var hurtigere at indsamle affald fra beholdere som stod samlet. Ud over kommunens egen affaldsanalyse fra 2002 har Miljøstyrelsen også lavet en undersøgelse, vistnok i 2004 eller 2005, der også viste en relativt større belastning af affaldssystemet fra etageejendomme. Tal fra Danmarks Statistik viste endvidere, at der boede flere personer pr. husstand i etageejendomme end gennemsnitstallet for husstande. Opkrævninger for ejerlejligheder er i videst muligt omfang sket hos ejerforeningerne, dog i enkelte tilfælde direkte hos den enkelte ejer.

Aksel Sørensen har forklaret, at han blev ansat som økonomikonsulent i afdelingen for Affald og Genbrug i Vejle Kommune den 1. februar 2008. Han fik af Hardy Gregersen overdraget nogle mapper, som han har gennemgået for at finde forudsætningerne for beregningen af gebyrerne, men har ikke fundet noget heri. Han har også søgt efter filer med beregninger i deres it-system, men har ikke - trods ihærdig søgning - været i stand til at finde sådanne beregninger. Principperne for beregningen har været den samme for 2008 som for tidligere år. De anvendte samme metode som Hardy Gregersen. Budgettet for 2008 blev lavet på grundlag af de gamle ordninger, hvor man har beregnet stigningen i gebyrerne på 3,4 % på grundlag af de gamle tal for de enkelte kommuner, men der er ikke lavet separate regnskaber

1038

for de gamle kommuner for 2008. Indtægterne fra gebyrerne indgår på en fælles konto, men kan - hvis det ønskes - splittes op på de gamle kommuner. Der skete en voldsom stigning i udgifterne for affaldshåndtering i 2008, fordi der var forbundet mange udgifter med harmoniseringen.

Merete Løvschall har forklaret, at hun er sekretariatschef i Natur- og Miljøforvaltningen i Vejle Kommune. Hun er blandt andet sekretær for Natur- og Miljøudvalget. Formelt startede hun i 2007, men allerede fra 2005 havde hun haft opgaver for forvaltningen sideløbende med sin daværende ansættelse i Vejle Amt. Det brugerfinansierede område for affaldshåndtering er ikke rammestyret. Man tager udgangspunkt i de tidligere budget- og regnskabstal og kan så budgettere konkret for de forskellige indtægter og udgifter. Ved budgetteringen har man en tommelfingerregel, der siger, at man skal tilstræbe et overskud på ca. 10 mio. kr. om året for at sikre dækning til fremtidige investeringer. Budgettet for det første år efter kommunesammenlægningen, 2007, blev lavet på den måde, at man sammenlagde budgettallene for de gamle kommuner. Der er ikke lavet selvstændige regnskaber for affaldshåndtering for de gamle kommuner i 2007 og 2008. Dette kunne ikke lade sig gøre, da der var mange fælles udgifter, som ikke kunne opsplittes, f.eks. administrationsudgifter. Den nye kommune fik et fordoblet indbyggertal i forhold til den gamle Vejle Kommune. Når budget- og regnskabstallene ikke viser en tilsvarende fordobling af indtægter og udgifter for affaldshåndtering, skyldes dette efter hendes opfattelse, at den gamle Vejle Kommune havde et forholdsvist højt serviceniveau for affaldshåndtering. Underskuddet på regnskabet for affaldshåndteringen skyldes særligt en forskydning af opkrævninger, idet der kun blev opkrævet for 3 kvartaler i 2008. Den resterende del skyldes merudgifter. Anlægsregnskabet for affaldshåndtering viser, at der i 2008 blev brugt godt 11 mio. kr. til investeringer. Den overvejende del af forbruget til investeringer har vedrørt den gamle Vejle Kommune. Der var budgetteret med investeringer for i alt godt 23 mio. kr. Normalt vil der blive givet tilladelse til overførsel til senere regnskabsår for ubrugte midler til investeringer. Budgetter for investeringer i årene fremover vil påvirke behovet for det overskud, der skal opereres med for at dække fremtidige investeringer. Affaldshåndteringsens mellemregning med kommunekassen er ikke gæld til kommunekassen, men en form for kassekredit, der viser, hvilke beløb der er til rådighed for investeringer. Hun har udarbejdet forvaltningens indstilling med forslag til

driftsbudget for 2008-2011 til Natur- og Miljøudvalgets møde den 29. maj 2007. Tallene vedrørende affaldshåndteringen fik hun fra Affald og Genbrug. Spørgsmålet om det manglende beløb til den planlagte gældsafvikling har ingen sammenhæng med indstillingen om forhøjelse af gebyrerne for affaldshåndtering fra etageejendomme. Det sidste var et spørgsmål om harmonisering og en mere realistisk fastsættelse af gebyrer for etageejendomme. Det er hendes opfattelse, at gebyrstigningen for etageejendomme ville være blevet vedtaget, selv om der ikke havde manglet et beløb til den planlagte gældsafvikling.

Egon Dall har forklaret, at han er direktør for Natur- og Miljøforvaltningen i Vejle Kommune. Denne stilling tiltrådte han i 2007, men forinden havde han siddet i et »interim-råd« sideløbende med sin daværende ansættelse i Vejle Amt. Det var specielt for den gamle Vejle Kommune, at der for etageejendomme havde været fastsat en så lav sats som 50 % af den almindelige takst. De andre kommuner, bortset fra Give, der blev sammenlagt til den nye kommune, havde ikke en sådan differentiering. Det var et politisk ønske at lave en harmonisering mellem de forskellige takstsystemer. Stigningen for etageejendomme var naturligvis også baseret på, at udgifterne til affaldshåndtering fra etageejendomme ikke kunne modsvares af indtægter på kun 50 % af den almindelige takst. Det var et politisk ønske, at der skulle laves en blød ordning med en gradvis stigning. I den politiske verden kunne man sagtens have forestillet sig, at gebyrstigningen blev vedtaget som led i harmoniseringen uden hensyn til spørgsmålet om gældsafvikling. Der blev ikke drøftet spørgsmål om ændring af regulativet i forbindelse med vedtagelsen af gebyrstigningen.

Tom Skovgaard har forklaret, at han har været byrådsmedlem i 3 valgperioder, men er nu ophørt. I forbindelse med kommunesammenlægningen blev han formand for Natur- og Miljøudvalget i Vejle Kommune. I den gamle Vejle Kommune var han næstformand for udvalget. Han kender tommelfingerreglen om gældsafvikling over en 10-årig periode. Der var politisk opbakning til denne regel. Han blev først opmærksom på den favorable gebyrfastsættelse for etageejendomme, da man i den nye kommune skulle lave en harmonisering af de forskellige takstsystemer, hvor systemerne blev kulegravet. Samtidig blev man opmærksom på spørgsmålet om, hvor meget affald de forskellige boligformer genererer gennemsnitligt. På baggrund heraf besluttedes det, at etageejendomme skulle op på at betale en takst på 80 % af taksten for parcelhuse. For ikke at lave en for drastisk gebyrstigning for lejlighedsbeboere blev det vedtaget at lave stigningen gradvist. I den politiske diskussion var det første spørgsmål, at der skulle ske en regulering af taksten for etageejendomme, og derefter var der et spørgsmål om at sikre gældsafviklingen. Det var ikke omvendt, men som politiker ser man naturligvis på tingene ud fra en helhed. Der blev i forbindelse med drøftelserne fremlagt analyser af forholdene med affaldshåndtering for de forskellige boligformer.

1039

Procedure

Sagsøgerne har til støtte for deres påstande i første række gjort gældende, at opkrævningen af gebyrstigningen for husstande i etageejendomme i den gamle Vejle Kommune er uden hjemmel i 2003-regulativet. Sagsøgerne har til støtte herfor nærmere anført, at opkrævningen af affaldsgebyrer skal ske på grundlag af et regulativ, som fastsætter omfanget og tilrettelæggelsen af affaldsordningen, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 45, stk. 3. Regulativet skal fastsætte forskrifter om gebyrerne for affaldsordningen, hvis denne er gebyrfinansieret, jf. den dagældende affaldsbekendtgørelses § 29.

I perioden 2003-2008 blev affaldsgebyrer i gl. Vejle Kommune opkrævet på grundlag af 2003-regulativet, der fastlægger, at »gebyret beregnes pr. ejendom efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation og fastsættes årligt i et takstblad«. Gebyrberegningsreglen i 2003-regulativet giver ikke

kommunen hjemmel til at fastsætte højere eller lavere gebyrer for nogle eller alle husstande omfattet af regulativet, end der følger af gebyrberegningsreglen.

I perioden 2004-2007 blev gebyrberegningsreglen anvendt således, at affaldsgebyrets størrelse udviklede sig ligefrem proportionalt med den opstillede beholderkapacitet. Det er i strid med 2003-regulativet og dermed den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, at kommunen ifølge databladet i forhold til etageejendomme både i 2008 og i de forudgående år opkrævede gebyr for mindst en enhed a 60 liter pr. bolig, uanset om der var stillet 60 liter eller mindre beholderkapacitet til rådighed pr. bolig i ejendommene.

Det bestrides, at kommunen lovligt kunne foretage en gebyrdifferentiering, som ikke er beskrevet i 2003-regulativets gebyrberegningsregel, og det er udokumenteret, at sondringen mellem husstande i etageejendomme og husstande i parcelhuse vil være et sagligt og lovligt kriterium for gebyrdifferentiering. Gebyrstigningen var motiveret af, at kommunen ønskede at dække et »hul« i budgettet, og stigningen udgjorde et forskud på den del af den gebyrstigning, som ville komme til at gælde fra 1. januar 2009.

Rigtigheden af kommunens anbringende om, at gebyrstigningen var begrundet i problemer med affaldet fra etageejendomme, bestrides. Oplysningerne fra affaldsanalysen fra 2002 var kendt, da 2003-regulativet blev vedtaget. Kommunen har da også erkendt, at det ikke var meningen, at en husstand i en etageejendom skulle opkræves mere end et parcelhus i de tilfælde, hvor en husstand i en etageejendom fik stillet 120 liter beholderkapacitet til rådighed.

De etageejendomme, der indgik i affaldsanalysen fra 2002, er ikke repræsentative for den gennemsnitlige husstand i etageejendommene i gl. Vejle Kommune.

Sagsøgerne har i anden række gjort gældende, at opkrævningen af gebyrstigningen for husstande i den gamle Vejle Kommune i 2008 er uden hjemmel i den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 1 og 2.

Kommunens opkrævning af affaldsgebyr efter den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 1, forudsætter, at kommunen overholder almindelige kommunal- og forvaltningsretlige grundsætninger, herunder hvile-i-sig-selv-princippet.

Kommunen var ved fastsættelsens af renovationsgebyret for 2008 forpligtet til alene at tage hensyn til de indtægter og udgifter, som kunne henføres til de affaldsordninger, der var omfattet af 2003-regulativet, og ordningernes andel i fællesomkostninger. Dette indebærer en pligt til både før og efter kommunesammenlægningen at have ført særskilt regnskab eller bogføring vedrørende disse. Det er ikke tilstrækkeligt, således som sagsøgte har indrettet sig, blot at holde indtægter og udgifter vedrørende al affaldsbortskaffelse adskilt fra øvrige brugerfinansierede områder.

I 2007 og 2008 har kommunen tilmed ikke ført separat regnskab eller bogføring for de forskellige ordninger og regulativer fra de tidligere kommuner, der i henhold til dispensationen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet blev videreført. Det kan således lægges til grund, at der i 2007 og 2008 skete en sammenblanding af midler på tværs af de gamle kommuner, og at de affaldsordninger, der var omfattet af 2003-regulativet, ikke regnskabsmæssigt har været adskilt fra de øvrige dele af affaldshåndteringen. Kommunen kan derfor ikke dokumentere, at kommunens opkrævning i 2008 af gebyrer for ordningerne omfattet af 2003-regulativet skete i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv-princippet.

Gebyropkrævningen for ordningerne omfattet af 2003-regulativet skete i form af et samlebyr i henhold til [miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 2](#). Det er en generel forudsætning for opkrævning af affaldsgebyrer som et samlebyr, at kommunalbestyrelsen udarbejder en detaljeret redegørelse for beregningen af gebyrernes størrelse og forudsætningerne for beregningerne (FT 1990-91, 2. saml., tillæg A, sp. 1564-1565). Det er

udokumenteret, at kommunen udarbejdede en detaljeret redegørelse for beregningen af gebyrernes størrelse og forudsætningerne herfor for 2008. Det bestrides, at sagsøgtes brochurer for 2003-2007 eller regnskaberne udgør tilstrækkelige redegørelser for opkrævningen af samlegebyr i de pågældende år.

Som følge af kommunens manglende dokumentation for overholdelse af hvile-i-sig-selvprincippet og den manglende detaljerede redegørelse for samlegebyrets sammensætning er det kommunens bevisbyrde, at gebyrstigningen på trods af dette er lovligt opkrævet. Det er udokumenteret, at gebyrstigningen ikke er opkrævet til dækning af udgifter, der ikke vedrørte

1040

affaldsordningerne under 2003-regulativet. Gebyrstigningen er derfor ulovlig opkrævet, jf. dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 1 og 2.

Det er endvidere i strid med lighedsprincippet, at affaldsgebyret for parcelhuse blev opgjort på baggrund af beholderkapacitet, mens gebyret for husstande i etageejendomme i 2008 blev opgjort som en procentdel af parcelhusenes gebyr. Gebyret for etageejendomme blev således højere pr. liter beholderkapacitet end gebyret for parcelhusene.

Vejle Kommune er som følge af den uhjemlede opkrævning forpligtet til at tilbagebetale et beløb til sagsøgerne svarende til de for meget indbetalte affaldsgebyrer med tillæg af procesrente fra betalingstidspunkterne og ikke først fra sagens anlæg. Det bestrides, at der foreligger en undskyldelig retsvildfarelse, at en tilbagebetaling vil medføre store administrative problemer, og at en tilbagebetaling vil medføre en ugrundet berigelse.

Vejle Kommune har til støtte for frifindelsespåstanden gjort gældende, at beslutningen om forhøjelse af renovationsgebyret for etageboliger i 2008 var hjemlet og lovligt vedtaget.

Renovationsgebyret i henhold til Vejle Kommunes 2003-regulativ og den omtvistede gebyrforhøjelse udgjorde et samlegebyr, og forudsætningerne for at fastsætte renovationsgebyret som et samlegebyr var opfyldt, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 2.

Det fremgår af lovforarbejderne, at anvendelse af samlegebyrer forudsætter, at der udarbejdes en detaljeret redegørelse for beregningen af gebyrets størrelse, samt at der jævnlige sker revision heraf.

Vejle Kommune opfyldte såvel i 2008 som i tidligere år forudsætningen om, at der samtidig med fastsættelsen af et samlegebyr skal udarbejdes en detaljeret redegørelse for beregningen af gebyrets størrelse og forudsætningerne herfor.

De nærmere krav til, hvorledes de i lovforarbejderne indeholdte forudsætninger for fastsættelse og revurdering af samlegebyrer skal udmøntes, er ikke reguleret, hverken i miljøbeskyttelsesloven eller [affaldsbekendtgørelsen](#). Der er ikke krav om, at den forudsatte redegørelse skal fremgå af kommunens regnskab eller offentliggøres af kommunen, hvorfor det i vidt omfang er op til den enkelte kommune at fastlægge niveauet for detaljeringsgrad og fremgangsmåde.

Oplysningsfolderne for 2004-2007 indeholdt specificerede redegørelser for renovationsgebyrets beregning.

Det forhold, at oplysningsfolderen for 2008 ikke indeholdt detaljerede oplysninger om renovationsgebyrets sammensætning, er ikke udtryk for, at der ikke i 2008 blev foretaget den fornødne vurdering af forudsætningerne for gebyrets beregning. På grund af kommunesammenlægningen har det været vanskeligt at fremskaffe de underliggende beregninger for opgørelsen, men af vidneforklaringerne fra Hardy Gregersen og Aksel Sørensen fremgår det, at renovationsgebyret for 2008 blev sammensat forholdsmæssigt på samme måde som gebyret for 2007, blot med en procentfremskrivning af indtægter og takster med ca. 3,4 %.

Der er herefter ikke grundlag for at anfægte den af Vejle Kommune valgte fremgangsmåde for fastsættelsen af renovationsgebyret.

Forhøjelsen af renovationsgebyret kunne ske med hjemmel i det dagældende 2003-regulativ og forudsatte således ikke en ændring heraf. Renovationsgebyrets størrelse var ikke i henhold til regulativet udelukkende afhængigt af beholderkapaciteten.

Det bestrides, at det forhold, at stigningen for etageboliger ikke udviklede sig ligefrem proportionalt med den beholderkapacitet, som blev opstillet ved den pågældende ejendom, var i strid med 2003-regulativet. Der var hverken i den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48 eller [affaldsbekendtgørelsens § 29](#) krav om en udtømmende beskrivelse i regulativet af en præcis beregningsformel for den årlige fastsættelse af gebyrer for de af regulativet omfattede ordninger, eller af muligheden for gebyrdifferentiering inden for ordningerne.

2003-regulativet opfyldte kravet i Miljøstyrelsens vejledning 4/1994 om, at det er en forudsætning for opkrævning af gebyrer, at den eller de omfattede affaldsordninger og brugerkredse er udtømmende beskrevet i kommunens regulativ.

Ifølge punkt 5A i 2003-regulativet blev renovationsgebyret beregnet pr. ejendom efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation. 2003-regulativet indeholdt hverken udtrykkeligt eller forudsætningsvist bindende forskrifter om, at renovationsgebyret alene kunne udvikle sig ligefrem proportionalt med beholderkapaciteten.

Regulativets bestemmelse, hvorefter renovationsgebyret beregnes pr. ejendom efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation, angiver ikke detaljeret eller udtømmende, hvorledes gebyret for de enkelte ejendomme og husstande skal beregnes. Det forhold, at der i databladet for bortskaffelse af dagrenovation er angivet en mindstebetaling for en enhed a 60 liter pr. bolig i flerfamilieejendomme, ændrer ikke herpå.

Den omstændighed, at renovationsgebyrets størrelse for etageboligerne i perioden forud for 2008 var reguleret med udgangspunkt i den beholderkapacitet, som var stillet til rådighed, indebar heller ikke, at Vejle Kommune var forpligtet til at opretholde denne reguleringsmodel, når det kunne konstateres, at gebyrindtægterne fra etageboligerne ikke stod mål med omkostningerne ved håndteringen af disse boligernes affald. Udformningen af

1041

bestemmelsen i 2003-regulativets punkt 5A gav således Vejle Kommune et vist skøn med hensyn til den nærmere fastsættelse af renovationsgebyret for den enkelte ejendom, hvorved det med udgangspunkt i forurenere-betaler-princippet og lighedsprincippet ligeledes var muligt at inddrage hensynet til den belastning, som de enkelte brugergrupper påførte affaldsordningen. Dette var ikke i strid med dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48 eller [affaldsbekendtgørelsen](#).

Såvel det tidligere opkræve de som det omtvistede renovationsgebyr var udtryk for en hjemlet differentiering af renovationsgebyret i forhold til etageboligerne.

Det fremgår af lovforarbejderne til miljøbeskyttelsesloven, at der kan gennemføres en sådan gebyrdifferentiering. [Miljøbeskyttelseslovens § 48](#) og hvile-i-sig-selv-princippet er derfor ikke til hinder for, at kommunen foretager en differentiering af affaldsgebyrernes størrelse inden for den enkelte ordning.

Det var inden for rammerne af 2003-regulativet muligt at foretage først den tidligere gebyrdifferentiering med reduceret renovationsgebyr på 50 % for etageboligerne og med virkning fra 2008 den ændrede differentiering med en stigning til 65 %. Sondringen mellem husstande i form af parcelhuse og husstande i etageejendomme var et lovligt og sagligt kriterium for differentieringen, idet differentieringen var begrundet i reelle ekstraomkostninger.

Forhøjelsen af gebyret for etageboligerne fra et beløb svarende til 50 % af gebyret for almindelige parcelhuse til et beløb svarende til ca. 65 % heraf var sagligt begrundet i forsyningstekniske forhold og i overensstemmelse med den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, idet omkostningerne ved håndtering af affald fra etageboligerne oversteg det hidtidigt opkrævede gebyr, og idet fastsættelsen af gebyret tillige skete under hensyntagen til hvile-i-sig-selv-princippet. I den foretagne affaldsanalyse af dagrenovation i kommunen i 2002 var det således konstateret, at etageboligernes belastning af systemet var langt højere end tidligere antaget. Forhøjelsen var derfor i fuld overensstemmelse med lighedsprincippet og forurenere-betaler-princippet.

Den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48 skal fortolkes således, at det med respekt af forbuddet mod krydssubsidiering var den samlede affaldshåndtering i kommunen, som skulle hvile i sig selv. I forhold til hvile-i-sig-selv-princippet skal dette princip alene overholdes over en årrække, hvilket budgetlægningen også var udtryk for. Den budgetterede takstforhøjelse for et år skal således ikke nødvendigvis modsvares af en konkret modpostering i form af en udgift for det pågældende år.

Vejle Kommune var på grundlag af Budget 2008 berettiget til at forhøje taksterne for etageboliger som sket, idet forhøjelsen udelukkende relaterede sig til omkostninger, som kunne relateres til ordningerne for husholdningsaffald, herunder i form af driftsudgifter og afvikling af den i budgettet opgjorte »gæld«. Det bestrides, at der var en direkte sammenhæng mellem gebyrstigningen og den budgetterede afvikling af »gælden«. Gebyrstigningen blev således ikke gennemført for at dække et hul i budgettet for 2008.

Det bestrides, at Vejle Kommune som følge af Indenrigs- og Sundhedsministeriets dispensation af 27. juni 2006 havde pligt til at holde affaldsordningerne for de sammenlagte kommuner adskilt i økonomisk henseende.

Dispensationen forudsatte, at gebyrerne vedrørende de omfattede ordninger blev fastsat og opkrævet hos borgerne i de geografiske dele inden for den nye kommune, således at borgerne kun betalte for den ordning, de var omfattet af. De forskellige ordninger, herunder ordningerne i henhold til 2003-regulativet, blev opretholdt, og fastsættelsen af renovationsgebyret skete på grundlag af de hidtidige fordelingsprincipper. Vejle Kommune har således overholdt dette vilkår.

Det fremgår af oversigten over affaldstakster indeholdt i Budget 2008, at der i 2008 generelt blev gennemført en gebyrforhøjelse på ca. 3,4 % i forhold til gebyret for 2007 for de enkelte ordninger i de nu sammenlagte kommuner. Forudsætningerne i dispensationen er herved overholdt. I forhold til etageboligerne havde dispensationen ikke selvstændig betydning for lovligheden af gebyrstigningen.

Vedrørende den subsidiære påstand gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at pålægge Vejle Kommune at tilbagebetale beløbet, idet en eventuel ulovlig gebyrforhøjelse var udtryk for en undskyldelig retsvildfarelse. Tilbagebetalingspligt vil medføre store administrative problemer, og tilbagebetaling af det opkrævede gebyr vil

medføre en ugrundet berigelse af sagsøgerne. Der er i givet fald ikke grundlag for at kræve forrentning fra et tidligere tidspunkt end sagens anlæg.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Vejle Kommunes opkrævning af affaldsgebyr for 2008 i gl. Vejle Kommune er sket på grundlag af 2003-regulativet, der var udstedt i medfør af den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 45, stk. 3, og [affaldsbekendtgørelsens § 21](#).

Det fremgår af regulativet, at Vejle Kommune har udnyttet adgangen i medfør af den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 2, til at fastsætte affaldsgebyret for husholdningsaffald som et samlebyr for de omfattede ordninger. Af regulativet fremgår endvidere, at takstblad fastsættes af byrådet.

Af forarbejderne til § 48, stk. 2, fremgår, at det er en forudsætning for opkrævning af affaldsgebyrer som samlebyrer, at kommunalbestyrelsen i forbindelse

1042

med fastsættelsen udarbejder en detaljeret redegørelse for beregningen af gebyrernes størrelse samt med jævne mellemrum reviderer beregningsforudsætningerne.

Efter vidneforklaringerne af Karen Lübben, Hardy Gregersen og Aksel Sørensen kan det lægges til grund, at fastsættelsen af gebyrerne i 2004 til 2007 skete på grundlag af regnearket udviklet af Hardy Gregersen. Aksel Sørensen har endvidere forklaret, at der blev anvendt de samme beregningsprincipper ved budgetlægningen for 2008, dog med en generel gebyrstigning på 3,4 % på grundlag af de gamle tal for de enkelte ordninger.

Det fremgår ikke af loven eller forarbejderne, hvilken form eller indhold redegørelsen skal have. På denne baggrund finder landsretten, at Vejle Kommunes affaldsfolder for 2008 sammenholdt med budgettet for 2008 opfylder kravene til redegørelsen. Forudsætningerne for at fastsætte affaldsgebyret som et samlebyr var dermed opfyldt, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 2.

Af 2003-regulativets bestemmelse 5A om gebyrberegningen fremgår, »at gebyret beregnes pr. ejendom efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation og fastsættes årligt i et takstblad«.

Det fremgår endvidere af forarbejderne til den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte samlebyret efter gennemsynsbetragtninger, men at gebyret inden for rimelige grænser fortsat skal svare til den ydelse, der stilles til rådighed for den enkelte bruger, samt at gebyret kan differentieres afhængig af den faktiske benyttelse.

Gebyrberegningsreglen i 2003-regulativet skal fortolkes i overensstemmelse med lovforarbejderne, og under hensyn til at kommunen er forpligtet til at fastsætte affaldsgebyrerne i overensstemmelse med den almindelige kommunale lighedsgroundsætning og forurenere-betaler-princippet. Det forhold, at regulativet angiver, at gebyret beregnes efter volumen af opstillede affaldsbeholdere, findes ikke at indebære, at kommunen ved fastsættelse af takster er afskåret fra tillige at tage hensyn til brugerkredsens forskellige belastninger af affaldsordningen, under forudsætning af at der er et sagligt grundlag for en sådan differentiering.

Efter vidneforklaringerne af Karen Lübben, Hardy Gregersen, og Egon Dall sammenholdt med Vejle Kommunes Affaldsanalyse 2002 finder landsretten, at Vejle Kommune ved fastsættelsen af affaldsgebyret for 2008 havde fornødent grundlag for at vurdere, at husstande i etageejendomme økonomisk belastede affaldssystemet i gennemsnit med mere end 65 % af belastningen for husstande i parcelhuse. Herefter er differentieringen hverken i strid med den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 2, eller med 2003-regulativet. Den omstændighed, at kommunen har maksimeret gebyrets størrelse for husstande i etageejendomme, der fik stillet 120 liter beholderkapacitet til rådighed, kan ikke føre til et andet resultat.

Af dispensationen af 27. juni 2006 meddelt de sammenlagte kommuner, herunder Vejle Kommune, i medfør af inddelingslovens § 41 fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet fremgår, at dispensationen angår tilladelse til at differentiere serviceniveauet over for brugerne og forudsætter, at brugerne kun betaler for den ordning, de er omfattet af.

Som anført ovenfor fremgår det af vidneforklaringen fra Aksel Sørensen, at gebyrerne for 2008 blev fastsat med en generel gebyrstigning på 3,4 % på grundlag af tallene for de hidtidige ordninger. Herefter er det ikke i strid med dispensationen, at der ikke blev udarbejdet separate regnskaber for de enkelte affaldsordninger for de gamle kommuner.

Kommunen skal ved fastsættelsen af affaldsgebyret endvidere overholde hvile-i-sig-selv-princippet, hvilket efter forarbejderne til den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48 indebærer, at fastsættelse og opkrævning af gebyrer efter bestemmelsen skal ske således, at der over et vist tidsrum tilstræbes en dækning af de faktiske omkostninger ved affaldsordningen. Sammenholdt med de fremlagte budgetter for Vejle Kommune kan det lægges til grund, at der ikke har været oppebåret eller budgetteret med et egentligt overskud ved affaldsordningen, men at der alene har været budgetteret med indtægter til dækning af budgetterede anlægsomkostninger over en flerårig periode. Det er herefter godtgjort, at Vejle Kommunes fastsættelse af det omtvistede affaldsgebyr er sket i overensstemmelse med hvile-i-sig-selv-princippet.

Der er således ikke grundlag for at fastslå, at de opkrævede gebyrer har været uhjemlede.

Landsretten frifinder derfor Vejle Kommune.

Sagsøgerne skal betale sagsomkostninger til Vejle Kommune med i alt 127.025 kr. Beløbet omfatter 125.000 kr. til udgifter til advokatbistand inklusive moms og 2.025 kr. til vidneførsel. Landsretten har lagt vægt på sagens økonomiske værdi, omfang og udfald.

Højesteret

Højesterets dom.

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 3. afdeling den 3. februar 2011.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Walsøe, Marianne Højgaard Pedersen, Jens Peter Christensen, Henrik Waaben og Lars Hjortnæs.

Påstande

Appellanterne, Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og Boligselskabet Domea Vejle, har nedlagt følgende påstande:

1) Vejle Kommune skal til Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, betale 1.065.928 kr. med procesrente fra sagens anlæg samt tilbagebetale 63.639,52 kr. i sagsomkostninger med rente efter [rentelovens § 8 a](#).

2) Vejle Kommune skal til Boligselskabet Domea Vejle betale 94.142 kr. med procesrente fra sagens anlæg samt tilbagebetale 4.852,36 kr. i sagsomkostninger med rente efter [rentelovens § 8 a](#).

Indstævnte, Vejle Kommune, har påstået stadfæstelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Anbringender

Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og Boligselskabet Domea Vejle har navnlig anført, at gebyrforhøjelsen i 2008 særligt for etageejendomme i den gamle Vejle Kommune ikke havde hjemmel i det dagældende affaldsregulativ for kommunen (2003-regulativet). Efter 2003-regulativet kunne der ved beregningen af gebyret på grundlag af taksten for det pågældende år alene tages hensyn til antallet og størrelsen af de opstillede beholdere, men derimod ikke til, om beholderne var opstillet ved den ene eller anden type ejendom.

Realiteten er, at den nye Vejle Kommune i 2008 begyndte delvis at anvende en gebyrstigning for etageejendomme, som fulgte af 2007-regulativets ændrede gebyrstruktur, uden at afvente at dette nye regulativ trådte i kraft.

Vejle Kommune skal tilbagebetale det beløb, der er opkrævet for meget. Beløbet blev opkrævet af kommunen over ejendomsskatten, og Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og Boligselskabet Domea Vejle var nødt til at betale beløbet for at undgå udpantning og tvangsauktion. De opnår ingen ugrundet berigelse ved en tilbagebetaling, som medfører, at de kommer til at betale det, de ville have været forpligtede til, hvis kommunen havde respekteret 2003-regulativet.

Betragtninger om overvæltning kan ikke begrunde, at kommunen ikke skal tilbagebetale det, der er opkrævet for meget. Hverken andelsboligforeningen eller boligselskabet virker for at opnå profit ved udlejningsvirksomhed, og de enkelte afdelinger vil i givet fald skulle fordele tilbagebetalingsbeløbene til lejerne ved, at beløbene medtages på førstkommande budget.

De anførte påstandsbeløb vedrørende tilbagebetaling af sagsomkostninger for landsretten afspejler, at appellanterne har båret henholdsvis 50,10 % og 3,82 % af landsretssagens omkostninger.

Vejle Kommune har navnlig anført, at kommunen med rette fastsatte affaldsgebyret for 2008 som et samlebyr i henhold til den dagældende § 48, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, og at gebyrforhøjelsen i 2008 særligt for etageboliger i den gamle Vejle Kommune havde hjemmel i 2003-regulativet, sådan som regulativet skulle forstås efter forarbejderne til den nævnte bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven og under hensyn til lighedsprincippet og forurenere-betaler-princippet.

Punkt 5A i 2003-regulativet skal således ikke forstås sådan, at renovationsgebyret udelukkende kan beregnes efter beholderkapaciteten. Bestemmelsen angiver ikke detaljeret eller udtømmende, hvordan gebyret for de enkelte ejendomme og husstande skal beregnes, og det var der heller ikke pligt til efter den dagældende lovgivning. Kommunen kunne foretage et vist skøn ved fastsættelsen af renovationsgebyret for den enkelte ejendom. Ved udøvelsen af dette skøn skulle kommunen sikre, at samlebyret som forudsat i forarbejderne til [miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 2](#), inden for rimelige grænser svarede til den renovationsydelse, der blev

leveret til eller stillet til rådighed for den enkelte bruger. Kommunen var derfor berettiget til at ændre den hidtil anvendte fordeling, eftersom det kunne konstateres, at gebyrindtægterne fra etageboligerne ikke stod mål med omkostningerne ved at håndtere affaldet fra disse boliger.

Endvidere fremgår det af forarbejderne til den dagældende § 48, stk. 2, at fastsættelse af et samlegebyr ikke er til hinder for, at kommunalbestyrelsen kan vælge at differentiere gebyrstørrelsen efter den faktiske benyttelse. Den differentiering mellem etageboliger og parcelhuse i den gamle Vejle Kommune, som kommunen gennemførte i 2008, var lovlig og saglig, idet den navnlig var begrundet i, at håndteringsomkostningerne ved de større mængder affald fra etageejendommene var større end oprindeligt antaget. Kommunen havde således erfaret, at merarbejde ved håndtering af større mængder uemballeret affald og mere komprimerede beholdere i etageejendommene udlignede stordriftsfordelene ved etageejendommenes brug af større beholdere. Prisdifferentieringen er endvidere gennemført på en måde, der er i overensstemmelse med lighedsprincippet og forurenere-betaler-princippet, idet gebyrforhøjelsen skete ensartet for samtlige etageboliger, der var omfattet af 2003-regulativet.

Den særlige gebyrforhøjelse for etageboliger er heller ikke i strid med hvile-i-sig-selv-princippet. Kommunen har ikke haft eller budgetteret med egentlige overskud ved den samlede affaldshåndtering, men har alene budgetteret med indtægter til dækning af anlægsomkostninger over en flerårig periode.

Hvis Højesteret finder, at den særlige gebyrforhøjelse for etageboliger i 2008 var uberettiget, må der med hensyn til spørgsmålet om tilbagebetaling lægges vægt på, at Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og Boligselskabet Domea Vejle ikke har lidt et tab, idet de må antages at have overvæltet gebyrforhøjelsen - der udgjorde 336 kr. pr. etagebolig - på de daværende lejere. Endvidere vil en tilbagebetaling medføre en ugrundet berigelse for Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle,

1044

og Boligselskabet Domea Vejle, idet det efter bevisførelsen må lægges til grund, at deres etageboliger rent faktisk belastede ordningerne for husholdningsaffald i et omfang, der oversteg eller i hvert fald svarede til det gebyr, der blev opkrævet i 2008.

Supplerende sagsfremstilling

Gebyrtaksten for den gamle Vejle Kommune var i 2007 for parcel-, række-, kæde- og dobbelthuse fastsat til 2.379,41 kr. for en beholderkapacitet på 120 liter og for lejligheder i etageejendomme til 1.189,71 kr. for en beholderkapacitet på 60 liter. I 2008 var de tilsvarende takster fastsat til henholdsvis 2.460,31 kr. og 1.566,37 kr. For parcelhuse mv. var der således tale om en gebyrstigning fra 2007 til 2008 på 3,4 %, mens gebyrstigningen for lejligheder i etageejendomme var på 31,7 %.

Højesterets begrundelse og resultat

Det regulativ for affald fra husstande, der blev vedtaget af den gamle Vejle Kommune, og som trådte i kraft i 2003, var fastsat i medfør af den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 45, stk. 3, og § 48, stk. 1 og 2, og den dagældende affaldsbekendtgørelses kapitel 6. I regulativet var der fastsat regler om beregning og fordeling af gebyr for affaldshåndteringen for alle husstande. Det fremgik af regulativets punkt 5A, at gebyret, som var et samlegebyr for de omfattede affaldsordninger, skulle beregnes pr. ejendom »efter størrelse og antal af de opstillede affaldsbeholdere til dagrenovation«. Gebyrets størrelse skulle fastsættes årligt i et takstblad.

For årene 2003-2007 beregnede kommunen gebyret udelukkende efter beholderstørrelse og -antal. I 2008 blev gebyret særskilt forhøjet for etageejendomme, uden at der blev stillet en hertil svarende yderligere beholderkapacitet til rådighed.

Højesteret finder, at der ikke var fornøden hjemmel i 2003-regulativet til den forhøjelse af affaldsgebyret, som Vejle Kommune gennemførte særskilt for etageejendomme for 2008. Forhøjelsen var derfor ugyldig.

Da Vejle Kommune således har opkrævet disse forhøjede gebyrer uden hjemmel, tager Højesteret påstandene om tilbagebetaling af de betalte gebyrbeløb til følge, idet det, som Vejle Kommune har anført herom, ikke kan føre til et andet resultat.

Efter sagens udfald tager Højesteret endvidere påstandene om tilbagebetaling af de sagsomkostningsbeløb for landsretten, som Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og Boligselskabet Domea Vejle har betalt til Vejle Kommune, til følge.

I sagsomkostninger for landsret og Højesteret skal Vejle Kommune til Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, betale 205.004 kr., hvoraf 200.000 kr. er til dækning af advokatbistand, og 5.004 kr. er til dækning af retsafgift. Vejle Kommune skal tilsvarende til Boligselskabet Domea Vejle betale 78.152,80 kr., hvoraf 75.000 kr. er til dækning af advokatbistand, og 3.152,80 kr. er til dækning af retsafgift.

Thi kendes for ret:

Vejle Kommune skal til Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, betale 1.065.928 kr. med procesrente fra den 3. juli 2009 samt 63.639,52 kr., der forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejle Kommune skal til Boligselskabet Domea Vejle betale 94.142 kr. med procesrente fra den 3. juli 2009 samt 4.852,36 kr., der forrentes efter rentelovens § 8 a.

I sagsomkostninger for landsret og Højesteret skal Vejle Kommune betale 205.004 kr. til Arbejdernes Andels-Boligforening, Vejle, og 78.152,80 kr. til Boligselskabet Domea Vejle.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse. Sagsomkostningsbeløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.

Fodnoter

[1] FT 1990-91, 2. saml., till. A, sp. 1564-65, Miljøstyrelsens vejl. nr. 5/2004, s. 8, Miljøstyrelsen: Råd og Vink om gebyrfastsættelse på affaldsområdet, pkt. 3.2, og Jørgen Bjerring og Gorm Møller: Miljøbeskyttelsesloven af 1991 med kommentarer (1998), s. 543-44.

[2] Hans Gammeltoft-Hansen m.fl.: Forvaltningsret, 2. udg. (2002), s. 924, og Malene Værum Westmark: Offentligretligt erstatningsansvar for skadevoldende retsakter der lider af en væsentlig mangel (2010), s. 210-12.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Journalnummeret: 2022 - 21741

Dansk Erhvervs høringssvar til forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugs- genstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og ændring af af- faldsaktørbekendtgørelsen.

Dansk Erhverv takker for fremsendelse af udkastet til høring. Bemærkninger er opdelt i forhold til de to bekendtgørelser.

Bemærkninger til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugs- områder på kommunale genbrugspladser

Med udgangspunkt i den politiske aftale fra 2020 er formålet med reguleringen at fremme genbrug. I implementeringen skal der konstant være fokus på at sikre efterlevelse af formålet. I høringssvaret fremhæves der områder, som Dansk Erhverv mener er vigtige af fastholde, ligeledes fremhæves områder, som bør tilpasses, så reguleringen på bedste vis understøtter genbrug og giver de nødvendige rammer.

Da reguleringen af afsætning af genbrugsgenstande er tæt forbundet med regulering af etablering af genbrugsområder, vil flere af punkterne omtalt i dette høringssvar også relatere sig til regulering ved etablering. Da det på nogle områder er uvist, hvordan opdelingen er, kan enkelte af nedenstående punkter være reguleret af Miljøministeriet. Flere af bemærkningerne er ligeledes sendt til Miljøministeriet i forbindelse med deres høring til etablering af genbrugsområder.

Fortolkning af ”reel mulighed” / kommunernes adgang til genbrugsgenstande

I reguleringen står der, at private aktører skal have *reel mulighed* for at overtage genbrugsgenstande, inden kommunalbestyrelsen kan istandsætte eller genbruge genbrugsgenstande. Reguleringen fastsætter ikke, hvad der forstås ved *reel mulighed*. Som det står angivet nu, er det op til den enkelte kommune at fortolke reglerne, hvilket kan give usikkerhed i kommunerne og risiko for begrænset afgang for de private aktører.

Dansk Erhverv opfordrer til, at *reel mulighed* præciseres nærmere enten direkte i reguleringen eller i tilknyttet vejledning. Særligt opstår udfordringen i de tilfælde, hvor kommunerne vælger en bytteordning. Hvor lang tid skal genstandene have stået tilgængelige, inden kommunalbestyrelsen selv kan deltage i aktiviteter med istandsættelse og genbrug? Hensigten med reguleringen er, at give private aktører adgang til genstandene, derfor er det ikke hensigten, at genstandene kan stå der et par timer, hvorefter kommunen selv kan deltage i aktiviteterne.

I de kommuner hvor der vælges en løsning med udbud, kan der argumenteres for, at private aktører har haft en reel mulighed for at aftage genbrugsgenstandene efter afsluttet udbud. I en vejledning bør det dog nærmere præciseres, hvordan udbud hensigtsmæssigt organiseres. Forud for udbuddet bør markedsdialog have fundet sted. Den skal sikre, at udbuddet eller udbuddene er i en sådan stand, at de private aktører har mulighed for at byde på det. Det kan f.eks. være i forhold til, om alle genbrugsgenstande udbydes samlet, skal der alene være en aktør, der får tildelt opgaven med afhentning, eller kan det være flere, og hvor hyppigt skal der afhentes genstande.

Dansk Erhverv opfordrer til en nærmere præcisering af *reel mulighed*, hvor der kan tages højde for forskellige afsætningsmuligheder. Hvis det ikke præciseres nærmere i bekendtgørelsen, opfordres der til udarbejdelse af en vejledning, særlig med henblik på at sikre tilstrækkelig adgang i de tilfælde, hvor der er bytteordninger.

Definition af genbrugsgenstande – må kommunerne istandsætte?

Definitionen for en genbrugsgenstand er; *Genstande der uden videre forberedelse kan genbruges*. Spørgsmålet er her hvordan ”uden videre forberedelse” skal fortolkes. I § 3 stk. 2 står der, at ”Kommunalbestyrelsen kan alene istandsætte...”. Hvis kommunalbestyrelsen kun overtager genbrugsgenstande, er der så hjemmel til, at de kan istandsætte dem, da forudsætningen er, at det er genstande, der uden videre forberedelse, kan genbruges?

I affaldsbekendtgørelsen er der også en definition for genbrug, men det er ikke den, der her henvises til. På den baggrund er det Dansk Erhvervs forståelse, at genstande som skal gennemgå en ”forberedelse med henblik på genbrugs operation” eller anden operation, ikke må håndteres af kommunen. Genstandene skal i stedet overflyttes til affaldscontainerne, hvis de ikke kan afsættes til private. Dermed kan det heller ikke overflyttes til kommunale genbrugsbutikker.

I forsøget på at afsætte det til private, må det være antagelsen, at der er tale om genbrugsgenstande. Hvis det ikke kan afsættes til private, og kommunen aktivt skal håndtere det, så må der laves en vurdering af, om alle genstande reelt er genbrugsgenstande, der kan bruges uden videre forberedelse, og det der ikke kan, skal overføres til affaldscontainerne. Det er her vigtigt at understrege, at mange private aktører, der håndterer affald, også arbejder med genbrug. Når noget ender i affaldscontaineren, er det altså ikke ensbetydende med, at det ikke kan komme ud af affaldsstrømmen igen og blive genbrugt.

Særligt for elektronik

Elektriske og elektroniske produkter er omfattet udvidet producentansvar. Det betyder, at når det er affald, skal genstandene overdrages til producenterne. I det tilfælde at elektronik ikke kan afsættes til private aktører, bør elektronik overdrages til de kollektive ordninger. Begrundelsen herfor er, at intet elektronik kan sælges uden test og eventuel reparation samt sletning af personfølsomme data. Den elektronik der ikke kan afsættes til private aktører, bør derfor anses som affald, og skal på den baggrund overdrages til producenterne.

I forhold til de genstande der modtages på genbrugsområderne, er elektronik særligt. Det skyldes dels at elektronikaffald er omfattet et udvidet producentansvar, og dels at elektronik kan indeholde personfølsomme data. Af den årsag skal der i reguleringen tages højde for det.

Annoncering – skal gøres let tilgængelig for aktører

Af § 4 fremgår det, at kommunen skal inddrage offentligheden via annoncering i forhold til den foreslået ordning. Annonceringen kan ske udelukkende digitalt. Med 98 kommuner i Danmark skal annonceringerne findes 98 forskellige steder. Med en implementeringsperiode fra nu frem til 1. jan. 2024, bliver det svært, hvis ikke umuligt, at finde frem til alle annonceringerne. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at kommunerne forpligtes til at orienterer relevante organisationer og virksomheder på nationalt og lokalt niveau i forbindelse med deres annoncering. Det kan f.eks. være til Dansk Erhverv, ISOBRO, Dansk industri osv.

Uklar regulering for afsætning af genbrugsgenstande

Reguleringen fastsætter alene regler for at kommunerne skal vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande. Der er ingen præcisering af, hvilke ordninger der vil opfylde kravene. Da det ikke fremgår direkte af bekendtgørelsen, bliver det op til den enkelte kommune at fortolke reglerne. Lokaler tilpasninger kan være nødvendig, men det må ikke begrænse adgangen til genbrugsgenstande for private aktører.

Af bekendtgørelsen § 3 står der ”*Kommunalbestyrelsen skal vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande...*”. Uden nærmere præcisering kan det fortolkes således, at kommunen kun må have én form for afsætning, f.eks. et samlet udbud på alle genbrugsgenstande. Det er Dansk Erhverv fortolkning, at kommunen kan vælge flere afsætningsløsninger, som samlet lever op til kravet. Det kan bl.a. være udbud af enkelte genbrugsfraktioner f.eks. cykler, tøj, porcelæn osv. eller ved at forskellige aktører afhenter forskellige dage. Der er behov for præcisering af reguleringen, samt omfattende kommunikation til kommunerne så de bedste løsninger opnås.

Krav til overdækning af genbrugsområder

Hvis værdien af genbrugsgenstande skal fastholdes, skal opbevaring sker forsvarligt. Der bør derfor være krav til overdækning af områderne, så genstandene ikke tager skade af vejr og vind. For visse genstande kan opbevaring uden overdækning finde, sted så længe det ikke begrænser værdien, og muligheden for at genbruge det, det kan f.eks. være visse byggematerialer.

Afklaring af ansvar for personfølsomme data

Ved aflevering af genstande, hvoraf der fremgår personfølsomme data, skal det afklares, hvem der bliver dataansvarlig. Personfølsomme data vil hovedsageligt fremgå på elektriske genstande.

Det er Dansk Erhverv forståelse, at kommunerne ikke ønsker at påtage sig ansvaret for de personfølsomme data. Det er samtidig Dansk Erhvervs forståelse, at kommunerne ikke kan afvise genbrugsgenstande. Hvis overstående er korrekt, så vil kommunerne modtage genstande med personfølsomme data, vil det i den forbindelse være kommunen, der bliver dataansvarlige?

Det skal dels afklares, hvem der bliver dataansvarlige, når genstandene stilles i genbrugsområderne. Ligeledes skal det afklares, hvordan/om kommunerne kan overdrage et eventuelt ansvar til tredje part ved udbud, herunder hvordan tilbudsgiveren skal leve op til krav.

Kommunikation: Genbrug vs. affald samt afgrænsning af anvendelse af affaldsgebyr

Når det kommer til kommunikation i forhold til genbrugsområderne, ser Dansk Erhverv særligt to fokusområder. Det gælder behovet for vejledning i forhold til genbrug vs. affald og afgrænsning af anvendelse af affaldsgebyret til kommunikation.

For at sikre at det er de korrekte genstande, der havner i genbrugsområderne, og dermed skal afsætte til private aktører, er det vigtigt, at der er hjælp til brugerne af genbrugspladsen, til at sikre at genstande stilles korrekt. Genbrugsområderne skal ikke blive oplagring, og dermed også afsætning af affaldsgenstande. Dette vil ikke øge genbrug, men kan til gengæld risikere at forringe korrekt affaldsbehandling, som der i dag er gode håndteringskanaler til.

Dansk Erhverv støtter op om muligheden for kommunikation og vejledning til korrekt sortering på genbrugspladserne. Til gengæld skal der være en afgrænsning af, hvad affaldsgebyret i relation til genbrug må omfatte. Gebyret skal ikke bruges til kampagne eller anden kommunikation om muligheden for at aflevere genbrugsgenstande på genbrugspladsen. Genbrug skal som udgangspunkt ikke håndteres af kommunen, det skal håndteres af private aktører, som allerede har et etableret marked for det. Det er alene, som en sidste mulighed at genbrug skal håndteres på genbrugspladsen.

Der opfordres til, at interessenter inddrages i processen med kommunikation til borgere og andre, der afleverer genbrug på genbrugspladsen. På den måde skal det sikres, at de genstande der afleveres, rent faktisk kan afsættes til genbrug. Der opfordres desuden til, at der udarbejdes en vejledning i forhold til, hvad kommunerne kan anvende affaldsgebyret til i forbindelse med håndtering af genbrug. Ligeledes opfordres der til, at interessenter inddrages i denne proces.

Kommunen skal kunne lave affaldssortering i genbrugsområderne forud for afsætning

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, om kommunen selv må foretage en sortering af genbrugsgenstanden for at afklare, om der er affaldsgenstande iblandt. Fejlsortering i genbrugsområderne kan finde sted, der opfordres derfor til at kommunerne i genbrugsområder må fjerne genstande, der tydeligt er affald, inden de øvrige genstande afsættes til private.

Det skal her understreges, at kommunen alene må fjerne genstande der tydeligt er affald, herunder eventuelt i overensstemmelse med vejledning til borgerne om genbrug vs. affald. Det kommunen frasorterer som affald, skal flyttes til affaldscontainerne på genbrugspladsen. Det vil være i modstrid med aftalen hvis kommunen selv begynder at reparere eller på anden måde selv istandsætter genstandene, inden det er forsøgt afsat til private aktører.

Vederlagsfri afsætning – skal være for både genbrugsgenstande og genbrug

Det fremgår af § 3, at kommunen skal afsætte genbrugsgenstande fra genbrugsområderne vederlagsfrit. Reguleringen er dermed entydig for de genstande, der afleveres i genbrugsområderne, men hvordan skal loven tolkes for genstande, der afleveres andre steder på genbrugspladsen? Spørgsmålet relaterer sig også til, om kravet om vederlagsfri afsætning alene er for den nye definition *genbrugsgenstande*, eller om det også gælder for genstande til genbrug? Dansk Erhverv opfordrer til entydig regulering, hvorved kommunen skal afsætte både genbrugsgenstande og genstande indsamlet til genbrug vederlagsfrit.

Som eksempel kan nævnes mursten. Mursten indsamles på flere genbrugspladser særskilt for af afsætte det til genbrug. Det er Dansk Erhvervs forståelse, at det i dag er muligt for kommunerne af afsætte det med fortjeneste. Da murstenen går til genbrug, bør der også her være krav om vederlagsfri afsætning. Flere af murstenen vil skulle gennemgå en ”forberedelse med henblik på genbrugsoperation” inden brug (f.eks. fjernelse af mørtel). Da afsætningen er til genbrug, bør det omfattes af kravet til vederlagsfri afsætning.

Måling af genbrug

Da formålet med initiativet er at øge genbrug, opfordres der til, at der i højere grad er fokus på at måle genbrug, for at kunne dokumentere effekten. Dansk Erhverv er klar over udfordringen med at måle genbrug, der opfordres derfor til at kommunerne i deres udbud fastsætter vurderingskriterier, der kan vægte tilbudsgivere, der kan dokumentere graden af genbrug. I de tilfælde hvor genbrugsgenstandene ikke afsættes via udbud, skal kommunen selv kunne dokumentere graden af genbrug. Krav til overstående bør fastsættes direkte i reguleringen, alternativt i en vejledning.

Der er i EU fastsat en metode til rapportering af genbrug. Dansk Erhverv opfordrer til, at relevante aktører inddrages i forbindelse med at fastlægge hvilke data, der anvendes til indrapporteringen, for at afklare hvilke data der er til rådighed. Der opfordres yderligere til at inddrage interessenter, i det tilfælde Miljøstyrelsen forsat er ved at afklare, hvordan det skal implementeres i Danmark.

Bemærkninger til revision af affaldsaktørbekendtgørelsen

Erhverv skal betale ét samlet gebyr for brug af genbrugspladsen

Det er Dansk Erhvervs forståelse, at tilføjelsen til § 19 betyder, at erhverv, der anvender genbrugspladsen, skal betale ét samlet gebyr for brug af genbrugspladsen. Når gebyret er betalt, kan virksomheden både anvende genbrugsområdet og området til aflevering af affald.

Hvis Dansk Erhvervs forståelse er forkert, opfordres der til, at erhverv skal betale ét samlet gebyr og at reguleringen tilpasses i forhold til dette. Begrundelsen herfor er at sikre, at de genstande der afleveres på genbrugspladsen, ender de rigtige steder. Skal der betales særskilt gebyr for visse områder, er der risiko for, at det blot er den billigste løsninger der vælges, også selvom det ikke nødvendigvis er den rigtige. Dermed vil affald f.eks. kan ende i genbrugsområderne.

Kommunalbestyrelses aktivitet med forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladsen

Af § 34 fremgår det, at kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladsen. Der henvises videre til, at de frasorterede genbrugs-genstande skal overføres til et genbrugsområde. To ting bør præciseres:

- Kommunalbestyrelsen må ikke deltage i aktiviteter med forberedelse med henblik på genbrug af elektronik
 - o Elektronik er omfattet af udvidet producentansvar, derfor må kommunalbestyrelsen ikke deltager i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af elektronik. Dette bør fremgå direkte af reguleringen.
- Der skal henvises til, at genbrugsgenstande skal afsættes til private aktører
 - o Det bør præciseres nærmere, at overførelsen til genbrugsområderne betyder, at genstandene skal afsættes til private aktører. Det kan enten skrives direkte i bekendtgørelsen, eller der kan henvises til den bekendtgørelse, hvori det står.

Markedspriser og tilsyn

I forhold til fastsættelse af markedspriser er der særligt to ting, der skal være opmærksomhed på:

- Gennemsigtighed i kommunernes udgifter
 - o For at sikre korrekt fastsættelse af markedsprisen er det afgørende, at der er gennemsigtighed i kommunernes økonomi. Hvis formålet med en markedspris skal have effekt, så skal alle omkostninger dækkes af prisen. Derudover skal der inkluderes et overskudstillæg, så kommunens aktiviteter i højere grad kan sammenlignes med private aktører.
- Tilsyn med fastsættelse af markedspriser
 - o I § 56 fremgår det at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at kommunerne opkræver markedspris. Det er afgørende at tilsynet gennemføres, så formålet kan fastholdes, hvilket er at skabe lige konkurrencevilkår mellem kommunerne og de private indsamlere.

Øvrigt i forhold til tilsyn

Med den politiske aftale fra 2020 skal der være et øget økonomisk tilsyn med affaldssektoren. I implementeringen er det helt konkrete områder, Forsyningstilsynet har fået hjemmel til at føre tilsyn med. Dansk Erhverv opfordrer til, at Forsyningstilsynets tilsynsområder udvides, så det omfatter øvrige aktiviteter.

Der henvises til Dansk Erhvervs høringssvar i forbindelse med høring til Forsyningstilsynets bekendtgørelsen. Her fremhæves særligt ændringer i affaldsgebyret, når producentansvaret på emballage indføres i 2025. Indførelse af producentansvaret medfører, at producenterne skal dække udgifterne til indsamling af emballage. Her vil kommunerne blive kompenseret af producenterne, dermed skal affaldsgebyret som minimum falde tilsvarende den compensation kommunerne modtager. Høringssvar sendt til Forsyningstilsynet, fremgår af bilag til dette høringssvar.

Hvis der måtte være spørgsmål eller andet til høringssvaret, så står vi selvfølgelig til rådighed for at afklare dem.

Med venlig hilsen

Marianne Ladekarl Thygesen
Chefkonsulent

M. +4529897778
T. +4533746385
MALT@DANSKERHVERV.DK

Bilag

Dansk Erhvervs høringssvar til bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse

Dansk Erhverv er positive over at det økonomiske tilsyn med affaldssektoren skærpes. Det øget tilsyn skal sikre lige konkurrencevilkår, gennemsigtighed og effektive priser i affaldssektoren. Ud-kastet til bekendtgørelsen fastlægger rammerne for det tilsyn, der skal føres af Forsyningstilsynet. Dansk Erhverv ønsker i høringssvaret at fremhæve områder, hvor det er forståelse, at der på baggrund af bekendtgørelsen ikke vil blive ført et øget økonomisk tilsyn. For at sikre opnåelsen af de ønskede effekter, bør tilsynet udvides og inkludere øvrige aktiviteter.

Rammerne for det skærpede tilsyn er fastlagt på baggrund af hjemmel givet i lov om miljøbeskyttelse. I forhold til fremtidige hjemler til Forsyningstilsynet opfordrer Dansk Erhverv til, at der inkluderes øvrige ansvarsområder, der skal sikre en mere effektiv affaldssektor. Ligeledes skal områderne ses som en opfordring til indsatser i forhold til analyser og overvågningsopgaver i henhold til § 5.

Listen er ikke udtømmende, men en henvisning til områder der kunne være relevante:

- Tilsyn med fastsættelse af affaldsgebyrer
 - o Det gælder generelt tilsyn med fastsættelse, derudover særligt i forbindelse med indførelsen af udvidet producentansvar for emballage fra 2025. Her vil udgifterne af en stor del af indsamling og behandling af affald skifte fra borgerne til producenterne, hvorved affaldsgebyret skal falde.
- Tilsyn med øvrige aktiviteter der er underlagt hvile-i-sig-selv
 - o Der er fastlagt regulering af aktiviteter, der kan inkluderes i affaldsgebyret under hvile-i-sig-selv. Det er vores vurdering, at der er behov for tilsyn med, hvad der inkluderes og hvad midlerne bliver brugt til.

Hvis der måtte være spørgsmål eller andet til høringssvaret, så står vi selvfølgelig til rådighed for at afklare dem.

Med venlig hilsen

Marianne Ladekarl Thygesen
Chefkonsulent

M. +4529897778
T. +4533746385
MALT@DANSKERHVERV.DK

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Jr.nr.: 2022 - 21741

31. oktober 2022

Genvindingsindustriens høringssvar til forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen.

Genvindingsindustrien takker for muligheden for at kommenterer på udkast til bekendtgørelserne.

I forhold til høringen henviser Genvindingsindustrien til høringssvar fra Dansk Erhverv. Genvindingsindustrien støtter op om alle punkter fremsat af Dansk Erhverv, det gælder både for bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og ændring af Affaldsaktørbekendtgørelsen.

Som tilføjelse til høringssvaret fra Dansk Erhverv vil Genvindingsindustrien særligt fremhæve udfordringer med elektronik i genbrugsområderne, tilsyn med overholdelse af den økonomiske regulering i kommunerne og behov for klar regulering i forhold til kommunale ordninger for afsætning af genbrugsgenstande.

Elektronik i genbrugsområderne

Som det også fremgår af høringssvaret fra Dansk Erhverv, så gælder der særlige krav til håndtering af elektronik. Dels indeholder mange elektroniske genstande personfølsomme data, som skal håndteres forsvarligt, og dels er der udvidet producentansvar for elektronik. I reguleringen skal der tages højde for de særlige krav.

Genvindingsindustrien støtter op om Dansk Erhverv forslag, der indebærer, at I det tilfælde at elektronik ikke kan afsættes til private aktører, skal elektronik overdrages til de kollektive ordninger. Begrundelsen herfor er, at intet elektronik kan sælges uden test og eventuel reparation samt sletning af personfølsomme data. Den elektronik der ikke kan afsættes til private aktører, bør derfor anses som affald, og skal på den baggrund overdrages til producenterne.

Derudover henviser Genvindingsindustrien ligeledes til Dansk Erhvervs kommentering i forhold til kommunens adgang til at kunne istandsætte genstande. Reguleringen fastsætter, at det alene er genbrugsgenstande, der kan afleveres i genbrugsområderne. Genbrugsgenstande er defineret ved, at det er *genstande, der uden videre forberedelse kan genbruges*. Genvindingsindustrien er dermed enig med Dansk Erhverv forståelse, som er, at genstande som skal gennemgå en "forberedelse med henblik på genbrugsoperation" eller anden operation ikke må håndteres af kommunen, men skal overflyttes til affaldscontainerne, hvis det ikke kan afsættes til private. Dermed kan det heller ikke overflyttes til kommunale genbrugsbutikker eller socioøkonomiske aktiviteter i kommunen.

Udover punkterne fremsat af Dansk Erhverv ønsker Genvindingsindustrien at tilføje følgende:

Personfølsomme data skal håndteres af kompetent part

Regulering af personfølsomme data sætter krav til de aktører, der skal håndtere genstandene.

Personfølsomme data i genbrugsområderne vil som oftest fremgå af elektronik. Det er hverken hensigtsmæssigt, eller forventeligt ønskeligt for kommunen, at de pålægges ansvar for håndtering af personfølsomme data.

Genvindingsindustrien opfordrer til, at elektronik, som kan indeholde personfølsomme data (bl.a. computere, telefoner, fjernsyn osv.), alene overlades til aktører, der aktivt har valgt at påtage sig ansvaret, og som har indgående kendskab til efterlevelse af reguleringen. Derfor er anbefalingen fra Genvindingsindustrien, at elektronik der kan indeholde personfølsomme data, undtages fra kravet om, at genstande skal kunne stilles i genbrugsområderne.

Som et absolut minimum bør kommunerne gives mulighed for at kunne afvise elektronik, hvor de ikke ønsker at påtage sig ansvaret for personfølsomme data. Denne elektronik skal i stedet overlades til de kollektive ordninger, som kan håndtere det efter reglerne.

Genbrugsområderne skal fremme genbrug ikke skabe ny infrastruktur for affaldshåndtering

Formålet med genbrugsområderne er at fremme genbrug. For mange fraktioner vil områderne alene understøtte genbrug det glæder f.eks. møbler, porcelæn og billeder. For enkelte fraktioner er der risiko for at skabe ny infrastruktur for affaldshåndtering, det gælder særligt for fraktioner, hvor materialerne i sig selv er meget værdifulde.

Et særligt eksempel på overstående er elektronik. Her kan metallerne alene give et økonomisk incitament til at tage genstande fra genbrugsområderne eller byde på et udbud. Afsætning af elektronik vil forventeligt ikke alene ske på baggrund af et ønske om at fremme genbrug, det kan også ske på baggrund af at udnytte metallerne via genanvendelse.

Genbrugsområderne må ikke blive en ny infrastruktur for affaldshåndtering. Det skal derfor sikres, at genstande afsættes vederlagsfrit til genbrug og ikke til genanvendelse. Er elektronikken affald, skal det indsamles via producentansvarssystemet.

Da problemstillingen særligt gør sig gældende for elektronik, opfordrer Genvindingsindustrien til, at elektronik ikke skal omfattes på genbrugsområderne. Elektronik bør i stedet håndteres via de eksisterende producentansvarsordninger.

Øget tilsyn – opfordring til flere opgaver til Forsyningstilsynet

For at intentionen med reguleringen efterleveres, er det afgørende, at der er et effektivt tilsyn.

Genvindingsindustrien støtter op om Dansk Erhverv høringsvar i forhold til tilsyn. Det gælder både behovet for øget gennemsigtighed i kommunerne økonomi, tilsyn med fastsættelse af markedspriser og behovet for at øge Forsyningstilsynets aktiviteter.

I forhold til at øge Forsyningstilsynets aktiviteter, henviser Genvindingsindustrien ligeledes til Dansk Erhvervs høringsvar til Forsyningstilsynet i forbindelse med høring af nyt tilsyn med affaldssektoren. Her fremhæves særligt ændringer i affaldsgebyret, når producentansvaret på emballage indføres i 2025. Indførelse af producentansvaret medfører, at producenterne skal dække udgifterne til indsamling af emballage fra husholdninger. Her vil kommunerne blive kompenseret af producenterne, dermed skal affaldsgebyret som minimum falde tilsvarende den kompensation kommunerne modtager. Der skal føres tilsyn med at affaldsgebyret tilpasses. Da der er tale om økonomisk reguleringen, forslås det, at opgaven ligges ved Forsyningstilsynet.

Behov for klar regulering i forhold til kommunale ordninger for afsætning af genbrugsgenstande

Bekendtgørelsen om afsætning af genbrugsgenstande fastsætter alene regler for, at kommunerne skal vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande. Der er ingen præcisering af, hvilke ordninger der vil opfylde kravene. Det undrer Genvindingsindustrien da det af bemærkninger til Miljøbeskyttelsesloven er nærmere præciseret, hvordan kommunerne kan leve op til reglerne. Det giver usikkerhed for kommunerne, i forhold til hvordan de kan leve op til kravene, og det giver usikkerhed for de private aktører i forhold til deres adgang til genbrugsgenstandene.

Genvindingsindustrien opfordrer til, at der i bekendtgørelsen direkte præciseres, hvilke afsætningsordninger kommunerne kan vælge. Som det også fremgår af bemærkninger til Miljøbeskyttelsesloven, så kan kravene opfyldes ved forskellige løsninger, det er disse løsninger der bør fremgå af bekendtgørelsen. Det vil give vished for alle parter og sikre at bemærkningerne til loven præciseres i bekendtgørelsen.

Genvindingsindustrien står selvfølgelig til rådighed ved spørgsmål, uddybning eller andet.

Med venlig hilsen

Marianne Ladekarl Thygesen
Sekretariatschef for Genvindingsindustrien

MOBIL: +4529897778

DIREKTE: +4533746385

MALT@DANSKERHVERV.DK

Bilag - Høringssvar fra Dansk Erhverv

Dansk Erhvervs høringssvar til forslag til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen.

Dansk Erhverv takker for fremsendelse af udkastet til høring. Bemærkninger er opdelt i forhold til de to bekendtgørelser.

Bemærkninger til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser

Med udgangspunkt i den politiske aftale fra 2020 er formålet med reguleringen at fremme genbrug. I implementeringen skal der konstant være fokus på at sikre efterlevelse af formålet. I høringssvaret fremhæves der områder, som Dansk Erhverv mener er vigtige af fastholde, ligeledes fremhæves områder, som bør tilpasses, så reguleringen på bedste vis understøtter genbrug og giver de nødvendige rammer.

Da reguleringen af afsætning af genbrugsgenstande er tæt forbundet med regulering af etablering af genbrugsområder, vil flere af punkterne omtalt i dette høringssvar også relatere sig til regulering ved etablering. Da det på nogle områder er uvist, hvordan opdelingen er, kan enkelte af nedenstående punkter være reguleret af Miljøministeriet. Flere af bemærkningerne er ligeledes sendt til Miljøministeriet i forbindelse med deres høring til etablering af genbrugsområder.

Fortolkning af ”reel mulighed” / kommunernes adgang til genbrugsgenstande

I reguleringen står der, at private aktører skal have *reel mulighed* for at overtage genbrugsgenstande, inden kommunalbestyrelsen kan istandsætte eller genbruge genbrugsgenstande. Reguleringen fastsætter ikke, hvad der forstås ved *reel mulighed*. Som det står angivet nu, er det op til den enkelte kommune at fortolke reglerne, hvilket kan give usikkerhed i kommunerne og risiko for begrænset afgang for de private aktører.

Dansk Erhverv opfordrer til, at *reel mulighed* præciseres nærmere enten direkte i reguleringen eller i tilknyttet vejledning. Særligt opstår udfordringen i de tilfælde, hvor kommunerne vælger en bytteordning. Hvor lang tid skal genstandene have stået tilgængelige, inden kommunalbestyrelsen selv kan deltage i aktiviteter med istandsættelse og genbrug? Hensigten med reguleringen er, at give private aktører adgang til genstandene, derfor er det ikke hensigten, at genstandene kan stå der et par timer, hvorefter kommunen selv kan deltage i aktiviteterne.

I de kommuner hvor der vælges en løsning med udbud, kan der argumenteres for, at private aktører har haft en reel mulighed for at aftage genbrugsgenstandene efter afsluttet udbud. I en vejledning bør det dog nærmere præciseres, hvordan udbud hensigtsmæssigt organiseres. Forud for udbuddet bør markedsdialog have fundet sted. Den skal sikre, at udbuddet eller udbuddene er i en sådan stand, at de private aktører har mulighed for at byde på det. Det kan f.eks. være i forhold til, om alle genbrugsgenstande udbydes samlet, skal der alene være en aktør, der får tildelt opgaven med afhentning, eller kan det være flere, og hvor hyppigt skal der afhentes genstande.

Dansk Erhverv opfordrer til en nærmere præcisering af *reel mulighed*, hvor der kan tages højde for forskellige afsætningsmuligheder. Hvis det ikke præciseres nærmere i bekendtgørelsen, opfordres der til udarbejdelse af en vejledning, særlig med henblik på at sikre tilstrækkelig adgang i de tilfælde, hvor der er bytteordninger.

Definition af genbrugsgenstande – må kommunerne istandsætte?

Definitionen for en genbrugsgenstand er; *Genstande der uden videre forberedelse kan genbruges*. Spørgsmålet er her hvordan ”uden videre forberedelse” skal fortolkes. I § 3 stk. 2 står der, at ”*Kommunalbestyrelsen kan alene istandsætte...*”. Hvis kommunalbestyrelsen kun overtager genbrugsgenstande, er der så hjemmel til, at de kan istandsætte dem, da forudsætningen er, at det er genstande, der uden videre forberedelse, kan genbruges?

I affaldsbekendtgørelsen er der også en definition for genbrug, men det er ikke den, der her henvises til. På den baggrund er det Dansk Erhvervs forståelse, at genstande som skal gennemgå en ”forberedelse med henblik på genbrugs operation” eller anden operation, ikke må håndteres af kommunen. Genstandene skal i stedet overflyttes til affaldscontainerne, hvis de ikke kan afsættes til private. Dermed kan det heller ikke overflyttes til kommunale genbrugsbutikker.

I forsøget på at afsætte det til private, må det være antagelsen, at der er tale om genbrugsgenstande. Hvis det ikke kan afsættes til private, og kommunen aktivt skal håndtere det, så må der laves en vurdering af, om alle genstande reelt er genbrugsgenstande, der kan bruges uden videre forberedelse, og det der ikke kan, skal overføres til affaldscontainerne. Det er her vigtigt at understrege, at mange private aktører, der håndterer affald, også arbejder med genbrug. Når noget ender i affaldscontaineren, er det altså ikke ensbetydende med, at det ikke kan komme ud af affaldsstrømmen igen og blive genbrugt.

Særligt for elektronik

Elektriske og elektroniske produkter er omfattet udvidet producentansvar. Det betyder, at når det er affald, skal genstandene overdrages til producenterne. I det tilfælde at elektronik ikke kan afsættes til private aktører, bør elektronik overdrages til de kollektive ordninger. Begrundelsen herfor er, at intet elektronik kan sælges uden test og eventuel reparation samt sletning af personfølsomme data. Den elektronik der ikke kan afsættes til private aktører, bør derfor anses som affald, og skal på den baggrund overdrages til producenterne.

I forhold til de genstande der modtages på genbrugsområderne, er elektronik særligt. Det skyldes dels at elektronikaffald er omfattet et udvidet producentansvar, og dels at elektronik kan indeholde personfølsomme data. Af den årsag skal der i reguleringen tages højde for det.

Annoncering – skal gøres let tilgængelig for aktører

Af § 4 fremgår det, at kommunen skal inddrage offentligheden via annoncering i forhold til den foreslået ordning. Annonceringen kan ske udelukkende digitalt. Med 98 kommuner i Danmark skal annonceringerne findes 98 forskellige steder. Med en implementeringsperiode fra nu frem til 1. jan. 2024, bliver det svært, hvis ikke umuligt, at finde frem til alle annonceringerne. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at kommunerne forpligtes til at orienterer relevante organisationer og virksomheder på nationalt og lokalt niveau i forbindelse med deres annoncering. Det kan f.eks. være til Dansk Erhverv, ISOBRO, Dansk industri osv.

Uklar regulering for afsætning af genbrugsgenstande

Reguleringen fastsætter alene regler for at kommunerne skal vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande. Der er ingen præcisering af, hvilke ordninger der vil opfylde kravene. Da det ikke fremgår direkte af bekendtgørelsen, bliver det op til den enkelte kommune at fortolke reglerne. Lokaler tilpasninger kan være nødvendig, men det må ikke begrænse adgangen til genbrugsgenstande for private aktører.

Af bekendtgørelsen § 3 står der ”*Kommunalbestyrelsen skal vedtage en ordning for afsætning af genbrugsgenstande...*”. Uden nærmere præcisering kan det fortolkes således, at kommunen kun må have én form for afsætning, f.eks. et samlet udbud på alle genbrugsgenstande. Det er Dansk Erhverv fortolkning, at kommunen kan vælge flere afsætningsløsninger, som samlet lever op til kravet. Det kan bl.a. være udbud af enkelte genbrugsfraktioner f.eks. cykler, tøj, porcelæn osv. eller ved at forskellige aktører afhenter forskellige dage. Der er behov for præcisering af reguleringen, samt omfattende kommunikation til kommunerne så de bedste løsninger opnås.

Krav til overdækning af genbrugsområder

Hvis værdien af genbrugsgenstande skal fastholdes, skal opbevaring sker forsvarligt. Der bør derfor være krav til overdækning af områderne, så genstandene ikke tager skade af vejr og vind. For visse genstande kan opbevaring uden overdækning finde, sted så længe det ikke begrænser værdien, og muligheden for at genbruge det, det kan f.eks. være visse byggematerialer.

Afklaring af ansvar for personfølsomme data

Ved aflevering af genstande, hvoraf der fremgår personfølsomme data, skal det afklares, hvem der bliver dataansvarlig. Personfølsomme data vil hovedsageligt fremgå på elektriske genstande.

Det er Dansk Erhverv forståelse, at kommunerne ikke ønsker at påtage sig ansvaret for de personfølsomme data. Det er samtidig Dansk Erhvervs forståelse, at kommunerne ikke kan afvise genbrugsgenstande. Hvis overstående er korrekt, så vil kommunerne modtage genstande med personfølsomme data, vil det i den forbindelse være kommunen, der bliver dataansvarlige?

Det skal dels afklares, hvem der bliver dataansvarlige, når genstandene stilles i genbrugsområderne. Ligeledes skal det afklares, hvordan/om kommunerne kan overdrage et eventuelt ansvar til tredje part ved udbud, herunder hvordan tilbudsgiveren skal leve op til krav.

Kommunikation: Genbrug vs. affald samt afgrænsning af anvendelse af affaldsgebyr

Når det kommer til kommunikation i forhold til genbrugsområderne, ser Dansk Erhverv særligt to fokusområder. Det gælder behovet for vejledning i forhold til genbrug vs. affald og afgrænsning af anvendelse af affaldsgebyret til kommunikation.

For at sikre at det er de korrekte genstande, der havner i genbrugsområderne, og dermed skal afsætte til private aktører, er det vigtigt, at der er hjælp til brugerne af genbrugspladsen, til at sikre at genstande stilles korrekt. Genbrugsområderne skal ikke blive oplagring, og dermed også afsætning af affaldsgenstande. Dette vil ikke øge genbrug, men kan til gengæld risikere at forringe korrekt affaldsbehandling, som der i dag er gode håndteringskanaler til.

Dansk Erhverv støtter op om muligheden for kommunikation og vejledning til korrekt sortering på genbrugspladserne. Til gengæld skal der være en afgrænsning af, hvad affaldsgebyret i relation til genbrug må omfatte. Gebyret skal ikke bruges til kampagne eller anden kommunikation om muligheden for at aflevere genbrugsgenstande på genbrugspladsen. Genbrug skal som udgangspunkt ikke håndteres af kommunen, det skal håndteres af private aktører, som allerede har et etableret marked for det. Det er alene, som en sidste mulighed at genbrug skal håndteres på genbrugspladsen.

Der opfordres til, at interessenter inddrages i processen med kommunikation til borgere og andre, der afleverer genbrug på genbrugspladsen. På den måde skal det sikres, at de genstande der afleveres, rent faktisk kan afsættes til genbrug. Der opfordres desuden til, at der udarbejdes en vejledning i forhold til, hvad kommunerne kan anvende affaldsgebyret til i forbindelse med håndtering af genbrug. Ligeledes opfordres der til, at interessenter inddrages i denne proces.

Kommunen skal kunne lave affaldssortering i genbrugsområderne forud for afsætning

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, om kommunen selv må foretage en sortering af genbrugsgenstanden for at afklare, om der er affaldsgenstande iblandt. Fejlsortering i genbrugsområderne kan finde sted, der opfordres derfor til at kommunerne i genbrugsområder må fjerne genstande, der tydeligt er affald, inden de øvrige genstande afsættes til private.

Det skal her understreges, at kommunen alene må fjerne genstande der tydeligt er affald, herunder eventuelt i overensstemmelse med vejledning til borgerne om genbrug vs. affald. Det kommunen frasorterer som affald, skal flyttes til affaldscontainerne på genbrugspladsen. Det vil være i modstrid med aftalen hvis kommunen selv begynder at reparere eller på anden måde selv istandsætter genstandene, inden det er forsøgt afsat til private aktører.

Vederlagsfri afsætning – skal være for både genbrugsgenstande og genbrug

Det fremgår af § 3, at kommunen skal afsætte genbrugsgenstande fra genbrugsområderne vederlagsfrit. Reguleringen er dermed entydig for de genstande, der afleveres i genbrugsområderne, men hvordan skal loven tolkes for genstande, der afleveres andre steder på genbrugspladsen? Spørgsmålet relaterer sig også til, om kravet om vederlagsfri afsætning alene er for den nye definition *genbrugsgenstande*, eller om det også gælder for genstande til genbrug? Dansk Erhverv opfordrer til entydig regulering, hvorved kommunen skal afsætte både genbrugsgenstande og genstande indsamlet til genbrug vederlagsfrit.

Som eksempel kan nævnes mursten. Mursten indsamles på flere genbrugspladser særskilt for at afsætte det til genbrug. Det er Dansk Erhvervs forståelse, at det i dag er muligt for kommunerne at afsætte det med fortjeneste. Da murstenen går til genbrug, bør der også her være krav om vederlagsfri afsætning. Flere af murstenen vil skulle gennemgå en ”forberedelse med henblik på genbrugsoperation” inden brug (f.eks. fjernelse af mørtel). Da afsætningen er til genbrug, bør det omfattes af kravet til vederlagsfri afsætning.

Måling af genbrug

Da formålet med initiativet er at øge genbrug, opfordres der til, at der i højere grad er fokus på at måle genbrug, for at kunne dokumentere effekten. Dansk Erhverv er klar over udfordringen med at måle genbrug, der opfordres derfor til at kommunerne i deres udbud fastsætter vurderingskriterier, der kan vægte tilbudsgivere, der kan dokumentere graden af genbrug. I de tilfælde hvor genbrugsgenstandene

ikke afsættes via udbud, skal kommunen selv kunne dokumentere graden af genbrug. Krav til overstående bør fastsættes direkte i reguleringen, alternativt i en vejledning.

Der er i EU fastsat en metode til rapportering af genbrug. Dansk Erhverv opfordrer til, at relevante aktører inddrages i forbindelse med at fastlægge hvilke data, der anvendes til indrapporteringen, for at afklare hvilke data der er til rådighed. Der opfordres yderligere til at inddrage interessenter, i det tilfælde Miljøstyrelsen forsat er ved at afklare, hvordan det skal implementeres i Danmark.

Bemærkninger til revision af affaldsaktørbekendtgørelsen

Erhverv skal betale ét samlet gebyr for brug af genbrugspladsen

Det er Dansk Erhvervs forståelse, at tilføjelsen til § 19 betyder, at erhverv, der anvender genbrugspladsen, skal betale ét samlet gebyr for brug af genbrugspladsen. Når gebyret er betalt, kan virksomheden både anvende genbrugsområdet og området til aflevering af affald.

Hvis Dansk Erhvervs forståelse er forkert, opfordres der til, at erhverv skal betale ét samlet gebyr og at reguleringen tilpasses i forhold til dette. Begrundelsen herfor er at sikre, at de genstande der afleveres på genbrugspladsen, ender de rigtige steder. Skal der betales særskilt gebyr for visse områder, er der risiko for, at det blot er den billigste løsninger der vælges, også selvom det ikke nødvendigvis er den rigtige. Dermed vil affald f.eks. kan ende i genbrugsområderne.

Kommunalbestyrelses aktivitet med forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladsen

Af § 34 fremgår det, at kommunalbestyrelsen kan deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladsen. Der henvises videre til, at de frasorterede genbrugsgenstande skal overføres til et genbrugsområde. To ting bør præciseres:

- Kommunalbestyrelsen må ikke deltage i aktiviteter med forberedelse med henblik på genbrug af elektronik
 - o Elektronik er omfattet af udvidet producentansvar, derfor må kommunalbestyrelsen ikke deltager i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af elektronik. Dette bør fremgå direkte af reguleringen.
- Der skal henvises til, at genbrugsgenstande skal afsættes til private aktører
 - o Det bør præciseres nærmere, at overførelsen til genbrugsområderne betyder, at genstandene skal afsættes til private aktører. Det kan enten skrives direkte i bekendtgørelsen, eller der kan henvises til den bekendtgørelse, hvori det står.

Markedspriser og tilsyn

I forhold til fastsættelse af markedspriser er der særligt to ting, der skal være opmærksomhed på:

- Gennemsigtighed i kommunernes udgifter
 - o For at sikre korrekt fastsættelse af markedsprisen er det afgørende, at der er gennemsigtighed i kommunernes økonomi. Hvis formålet med en markedspris skal have effekt, så skal alle omkostninger dækkes af prisen. Derudover skal der inkluderes et overskudstillæg, så kommunens aktiviteter i højere grad kan sammenlignes med private aktører.
- Tilsyn med fastsættelse af markedspriser
 - o I § 56 fremgår det at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at kommunerne opkræver markedspris. Det er afgørende at tilsynet gennemføres, så formålet kan fastholdes, hvilket er at skabe lige konkurrencevilkår mellem kommunerne og de private indsamlere.

Øvrigt i forhold til tilsyn

Med den politiske aftale fra 2020 skal der være et øget økonomisk tilsyn med affaldssektoren. I implementeringen er det helt konkrete områder, Forsyningstilsynet har fået hjemmel til at føre tilsyn med. Dansk Erhverv opfordrer til, at Forsyningstilsynets tilsynsområder udvides, så det omfatter øvrige aktiviteter.

Der henvises til Dansk Erhvervs høringssvar i forbindelse med høring til Forsyningstilsynets bekendtgørelsen. Her fremhæves særligt ændringer i affaldsgebyret, når producentansvaret på emballage indføres i 2025. Indførelse af producentansvaret medfører, at producenterne skal dække udgifterne til indsamling af emballage. Her vil kommunerne blive kompenseret af producenterne, dermed skal affaldsgebyret som minimum falde tilsvarende den compensation kommunerne modtager. Høringssvar sendt til Forsyningstilsynet, fremgår af bilag til dette høringssvar.

Hvis der måtte være spørgsmål eller andet til høringssvaret, så står vi selvfølgelig til rådighed for at afklare dem.

Med venlig hilsen

Marianne Ladekarl Thygesen
Chefkonsulent

M. +4529897778
T. +4533746385
MALT@DANSKERHVERV.DK

Bilag til Dansk Erhvervs høringssvar

Dansk Erhvervs høringssvar til bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse

Dansk Erhverv er positive over at det økonomiske tilsyn med affaldssektoren skærpes. Det øget tilsyn skal sikre lige konkurrencevilkår, gennemsigtighed og effektive priser i affaldssektoren. Udkastet til bekendtgørelsen fastlægger rammerne for det tilsyn, der skal føres af Forsyningstilsynet. Dansk Erhverv ønsker i høringssvaret at fremhæve områder, hvor det er forståelse, at der på baggrund af bekendtgørelsen ikke vil blive ført et øget økonomisk tilsyn. For at sikre opnåelsen af de ønskede effekter, bør tilsynet udvides og inkludere øvrige aktiviteter.

Rammerne for det skærpede tilsyn er fastlagt på baggrund af hjemmel givet i lov om miljøbeskyttelse. I forhold til fremtidige hjemler til Forsyningstilsynet opfordrer Dansk Erhverv til, at der inkluderes øvrige ansvarsområder, der skal sikre en mere effektiv affaldssektor. Ligeledes skal områderne ses som en opfordring til indsatser i forhold til analyser og overvågningsopgaver i henhold til § 5.

Listen er ikke udtømmende, men en henvisning til områder der kunne være relevante:

- Tilsyn med fastsættelse af affaldsgebyrer
 - o Det gælder generelt tilsyn med fastsættelse, derudover særligt i forbindelse med indførelsen af udvidet producentansvar for emballage fra 2025. Her vil udgifterne af en stor del af indsamling og behandling af affald skifte fra borgerne til producenterne, hvorved affaldsgebyret skal falde.
- Tilsyn med øvrige aktiviteter der er underlagt hvile-i-sig-selv
 - o Der er fastlagt regulering af aktiviteter, der kan inkluderes i affaldsgebyret under hvile-i-sig-selv. Det er vores vurdering, at der er behov for tilsyn med, hvad der inkluderes og hvad midlerne bliver brugt til.

Hvis der måtte være spørgsmål eller andet til høringssvaret, så står vi selvfølgelig til rådighed for at afklare dem.

Med venlig hilsen

Marianne Ladekarl Thygesen
Chefkonsulent

M. +4529897778
T. +4533746385
MALT@DANSKERHVERV.DK

Til: krsbh@ens.dk
Fra: Martin Frank Mogensen (mfmo@sonderborg.dk)
Titel: Kort kommentar til den kommende affaldsaktørbekendtgørelse
Sendt: 03-11-2022 15:00
Bilag: Udkast til affaldsaktørbekendtgørelse.pdf;

Kære Karen Steffensen Bach

Jeg har et spørgsmål til jeres høringsudkast for affaldsaktørbekendtgørelsen, som havde endelig høringsfrist den 31. oktober 2022.

Affaldsaktørbekendtgørelsen § 18 stk. 2 ændres, så ordninger for forbrændingseget farligt affald fremover skal finansieres med en markedsbaseret takst og ikke et hvile i sig selv gebyr. Som jeg forstår det, så vurderer I, at ændringen i reguleringen om opkrævning af kommunal indsamling af forbrændingseget affald og gælder for kommunal indsamling af forbrændingseget farligt affald jf. § 1 nr. 8 i lov nr. 898 om MBL § 48 a stk. 1, nr. 4.

Når I vurderer at forbrændingseget farligt affald skal reguleres på samme vis som forbrændingseget affald, så er der ikke lovhjemmel til at opretholde affaldsaktørbekendtgørelsens benyttelsespligt for forbrændingseget farligt affald.

I henhold til § 1 nr. 1 i lov nr. 898 ændres ordlyden for MBL § 46 indtil første punktum til:

Stk. 6. Stk. 3 finder ikke anvendelse på indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald og erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse.

Denne regulering ophæver benyttelsespligten i MBL § 45 stk. 3 for forbrændingseget affald, herunder forbrændingseget farligt affald.

Stk. 3. Når en kommunal indsamlingsordning er etableret, må indsamling af det af ordningen omfattede affald kun finde sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltning eller bemyndigelse.

Så affaldsaktørbekendtgørelsens § 13 burde ændres til

§ 13. Kommunalbestyrelsen skal efter ansøgning meddele en virksomhed fritagelse for benyttelsespligten i § 12, stk. 1, for så vidt angår farligt affald, som ikke er sorteret affald egnet til materialenyttiggørelse **eller forbrændingseget affald**, hvis virksomheden godtgør, at det farlige affald kan håndteres miljømæssigt forsvarligt ved virksomhedens egen foranstaltning. Kommunalbestyrelsen skal som dokumentation forlange kopi af aftale med et miljøgodkendt anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype, eller dokumentation for, at virksomheden selv råder over et anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype.

Eller
§ 13. Kommunalbestyrelsen skal efter ansøgning meddele en virksomhed fritagelse for benyttelsespligten i § 12, stk. 1, for så vidt angår **deponeringseget** farligt affald, som ikke er sorteret affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis virksomheden godtgør, at det farlige affald kan håndteres miljømæssigt forsvarligt ved virksomhedens egen foranstaltning. Kommunalbestyrelsen skal som dokumentation forlange kopi af aftale med et miljøgodkendt anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype, eller dokumentation for, at virksomheden selv råder over et anlæg, som kan behandle den pågældende affaldstype.

Venlig hilsen

Sønderborg Kommune
Erhverv & Affald

Martin Frank Mogensen
Specialkonsulent
M 27 90 66 81
mfmo@sonderborg.dk
www.sonderborgkommune.dk

Vi behandler dine personoplysninger efter reglerne for databeskyttelse. Læs mere [her](#).

Høringsvar: Udkast til bekendtgørelse om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder på kommunale genbrugspladser og forslag til ny affaldsaktørbekendtgørelse

31. oktober 2022

Folkekirkens Nødhjælp takker for muligheden for at afgive høringssvar til nævnte bekendtgørelse. Vi vil indledningsvist gerne kvittere for, at der med bekendtgørelsen lægges op til, at genstande fra genbrugspladser kan overtages vederlagsfrit, da vores genbrugsbutikker på grund af momsfrigørelse ikke har mulighed for at betale for genbrugsgenstande

Som medlem af ISOBRO kan Folkekirkens Nødhjælp generelt bifalde det høringssvar, der er fremsendt af ISOBRO.

Mere konkret bemærker Folkekirkens Nødhjælp i lighed med ISOBRO det udfordrende i, at bekendtgørelsen sidestiller frivillige velgørende organisationer med deres lange erfaring på genbrugsområdet med øvrige private aktører, og at frivillige velgørende organisationer ikke nævnes særskilt eller gives forrang, som tilfældet er med skoler og børnehaver jf. §3, stk. 3.

I Folkekirkens Nødhjælp har vi arbejdet med genbrug siden 1972, og i dag har vi 111 butikker rundt om i landet. Vi har på linje med andre velgørende organisationer lang og indgående erfaring med at indsamle, prissætte og sælge genbrugseggede varer, så de kan få nyt liv, og så overskuddet kan bidrage til at hjælpe verdens fattigste mennesker til at håndtere konsekvenserne af klimaforandringerne.

Det er derfor afgørende, at den regulering, der indføres på affaldsområdet, understøtter det mangeårige og velfungerende genbrugssystem, der drives af de frivillige, velgørende organisationer.

I tråd hermed gøres der i lovbemærkningerne til "Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet" opmærksom på, at frivillige velgørende organisationer fortsat skal have gode vilkår for at drive genbrugsbutikker, at der ikke bør ske uhensigtsmæssig konkurrence mellem kommunale genbrugsbutikker og de frivillige organisationers butikker, at de frivillige organisationer bør have mulighed for let og gratis adgang til genbrugssager indsamlet på genbrugspladserne, og at de frivillige organisationer bør inddrages i den kommende dialog med KL om indretning af genbrugsområder.

Herudover fremgår det af den forudgående politiske aftale (Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi), at kommunerne forpligtes til at inddrage netop de frivillige organisationer i den lokale kommunale udmøntning af initiativet, samtidig med at det anerkendes, at frivillige velgørende organisationer gør et stort og vigtigt arbejde med at sikre mere genbrug og dermed nedbringe affaldsmængderne.